

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 23 grudnia 2016 r.

Poz. 11736

OGŁOSZENIE NR 1/2016
ZARZĄDU WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI
WODNEJ W WARSZAWIE

z dnia 22 grudnia 2016 r.

w sprawie Sprawozdania z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki
Wodnej w Warszawie za 2015 rok

Na podstawie art. 400h ust. 1a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2016 r., poz. 672 z późn. zm.) ogłasza się Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie za 2014 rok, stanowiące załącznik do niniejszego ogłoszenia.

Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Artur Dąbrowski

Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Warszawie

**Sprawozdanie z działalności
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej
w Warszawie za 2015 rok**

Niniejsze Sprawozdanie zostało zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie Uchwałą Nr 7/16 z dnia 05.04.2016 roku.

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	4
1. ZAWARTE UMOWY.....	11
2. PRZEPROWADZONE KONTROLE	15
3. REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO.....	18
4. OCHRONA POWIETRZA.....	27
5. OCHRONA ZIEMI.....	34
6. OCHRONA WÓD.....	40
7. GOSPODARKA WODNA.....	45
8. EDUKACJA EKOLOGICZNA.....	51
9. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU.....	59
10. MONITORING ŚRODOWISKA.....	63
11. ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA I POWAŻNYM AWARIOM ORAZ USUWANIE ICH SKUTKÓW	65
12. PAŃSTWOWE JEDNOSTKI BUDŻETOWE.....	68
13. FUNDUSZE POMOCOWE UE.....	70
14. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA I PROMOCYJNA.....	80

WSTĘP

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie (zwany dalej: „WFOŚiGW w Warszawie” lub „Fundusz”) jest instytucją finansującą przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska, realizowane na terenie województwa mazowieckiego, z zachowaniem konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju.

Fundusz działa na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.) oraz Statutu nadanego Uchwałą Nr 214/12 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 października 2012 r.

W rozumieniu ustawy o finansach publicznych, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie jest samorządową osobą prawną. Fundusz prowadzi samodzielną gospodarkę finansową, pokrywając wydatki na finansowanie zadań statutowych oraz koszty prowadzonej działalności ze środków własnych oraz z wpływów uzyskiwanych z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska oraz kar za naruszanie wymagań ochrony środowiska.

Środki finansowe, którymi dysponuje Fundusz, są środkami publicznymi. Są one wydatkowane na realizację celów określonych w ustawie Prawo ochrony środowiska, zgodnie z obowiązującymi w Funduszu „Zasadami udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji ze środków WFOŚiGW w Warszawie”, kryteriami wyboru przedsięwzięć, listą przedsięwzięć priorytetowych oraz planem finansowym i planem działalności. Dokumenty programowe WFOŚiGW w Warszawie - w szczególności określające zasady udzielania pomocy, wybór priorytetów - opracowywane są z uwzględnieniem celów określonych w polityce ekologicznej państwa, przyjętych strategiach i programach oraz innych regulacjach wyznaczających kierunki wydatkowania przez Fundusz środków finansowych.

Działalność statutowa Funduszu prowadzona jest w ramach następujących dziedzin: ochrona powietrza, ochrona ziemi, ochrona wód, gospodarka wodna, edukacja ekologiczna, ochrona przyrody, zapobieganie zagrożeniom środowiska i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków, monitoring środowiska. W ramach wymienionych dziedzin, środki Funduszu przeznaczone były m.in. na budowę nowych i modernizację istniejących oczyszczalni ścieków oraz sieci kanalizacji sanitarnej, budowę stacji uzdatniania wody wraz z sieciami wodociągowymi, budowę zbiorników służących małej retencji, unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest, rekultywację składowisk, odzysk surowców wtórnych, modernizację systemów ciepłych, ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza poprzez zakup i montaż kolektorów słonecznych, instalacji fotowoltaicznych oraz pomp ciepła, likwidację źródeł niskiej emisji, termomodernizację budynków, ochronę cennych obiektów przyrodniczych, ochronę obszarową i gatunkową, modernizację oraz wyposażenie baz edukacyjno-turystycznych i dydaktycznych, rozbudowę infrastruktury terenowej, itd.

Zakres działania Funduszu w 2015 r. określony został przez Radę Nadzorczą przyjmującą plan działalności oraz plan finansowy (będący częścią składową planu działalności) na 2015 r. Najważniejsze przedsięwzięcia planowane do realizacji zostały określone w „Liście przedsięwzięć priorytetowych WFOŚiGW w Warszawie na rok 2015”, zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Uchwałą Nr 63/14 z dnia 24.06.2014 r.

Zgodnie z artykułem 400 a ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.) środki finansowe WFOŚiGW w Warszawie w 2015 r. przeznaczone były między innymi na:

1. edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju;

2. wspomaganie realizacji zadań państwowego monitoringu środowiska, innych systemów kontrolnych i pomiarowych oraz badań stanu środowiska, a także systemów pomiarowych zużycia wody i ciepła;
3. wspomaganie realizacji zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych, służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej, w tym dotyczących instalacji lub urządzeń ochrony przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji wodnej;
4. przedsięwzięcia związane z ochroną przyrody, w tym urządzenie i utrzymanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków;
5. przedsięwzięcia związane z ochroną powietrza;
6. przedsięwzięcia związane z ochroną powierzchni ziemi;
7. przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami;
8. przedsięwzięcia związane z ochroną wód;
9. wspomaganie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej oraz wprowadzania bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii;
10. wspomaganie ekologicznych form transportu;
11. działania związane z utrzymaniem i zachowaniem parków oraz ogrodów, będących przedmiotem ochrony na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
12. zapobieganie skutkom zanieczyszczenia środowiska lub usuwanie tych skutków, w przypadku gdy nie można ustalić podmiotu za nie odpowiedzialnego;
13. system kontroli wnoszenia przewidzianych ustawą opłat za korzystanie ze środowiska, w szczególności tworzenie baz danych podmiotów korzystających ze środowiska zobowiązanych do ponoszenia opłat;
14. opracowywanie planów ochrony dla obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz prowadzenie monitoringu przyrodniczego;
15. przedsięwzięcia związane z ochroną i przywracaniem chronionych gatunków roślin lub zwierząt;
16. zadania związane ze zwiększaniem lesistości kraju oraz zapobieganiem szkodom w lasach i likwidacją tych szkód, spowodowanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne;
17. przeciwdziałanie klęskom żywiołowym i likwidowanie ich skutków dla środowiska;
18. działania polegające na zapobieganiu i likwidowaniu poważnych awarii i ich skutków;
19. inne zadania służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju i polityki ekologicznej państwa;
20. wojewódzkie programy ochrony środowiska, programy ochrony powietrza, programy ochrony przed hałasem, programy ochrony i rozwoju zasobów wodnych, plany gospodarki odpadami, plany gospodarowania wodami, krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych oraz plany działań krótkoterminowych, a także wspomaganie realizacji tych programów i planów.

W celu stworzenia równych szans dla wszystkich wnioskodawców, Fundusz przy wyborze przedsięwzięć stosował jawne i obiektywne kryteria wyboru. Z uwagi na duże zróżnicowanie i wielkość przedsięwzięć oraz formy ich dofinansowania środkami Funduszu, dla poszczególnych rodzajów zadań zostały opracowane indywidualne Programy i Konkursy.

Dofinansowanie ze środków Funduszu mogły otrzymać przedsięwzięcia, które spełniały warunki określone w regulaminach Programów i Konkursów uchwalonych przez Zarząd, a w przypadku tych, których odpowiednio wartość jednostkowa lub alokacja przekraczała 0,5 % przychodów uzyskanych przez Fundusz w roku poprzednim tj. 495 685,79 zł, zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą.

W 2015 roku Fundusz realizował następujące Programy i Konkursy:

1. Program z zakresu Ochrony Wód pn. „Realizacja przedsięwzięć ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych” (2015-OW-1) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 224/14 z dnia 22.12.2014 r.
2. Program z zakresu Ochrony Wód pn. „Zadania z zakresu ochrony wód” (2015-OW-2) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 236/14 z dnia 22.12.2014 r.
3. Program z zakresu Ochrony Wód pn. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków o przepustowości do 7,5 m³/d dla osób fizycznych” (2015-OW-2A) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 77/15 z dnia 24.07.2015 r.
4. Program z zakresu Gospodarki Wodnej pn. „Budowa i przebudowa urządzeń oraz obiektów hydrotechnicznych poprawiających bezpieczeństwo przeciwpowodziowe, a także usuwanie skutków powodzi” (2015-GW-3) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 225/14 z dnia 22.12.2014 r.
5. Program z zakresu Gospodarki Wodnej pn. „Poprawa jakości wody pitnej poprzez budowę, przebudowę i remont stacji uzdatniania wody” (2015-GW-4) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 226/14 z dnia 22.12.2014 r.
6. Program z zakresu Gospodarki Wodnej pn. „Wspieranie zadań związanych z działaniami na rzecz odbudowy urządzeń i obiektów melioracji podstawowej i szczegółowej, zapewniającej ochronę terenów zurbanizowanych przed wodami podsiąkowymi i opadowymi” (2015-GW-5) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 238/14 z dnia 22.12.2014 r.
7. Program z zakresu Gospodarki Wodnej pn. „Zadania z zakresu gospodarki wodnej” (2015-GW-6) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 237/14 z dnia 22.12.2014 r.
8. Program z zakresu Ochrony Atmosfery pn. „Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza” (2015-OA-7) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 227/14 z dnia 22.12.2014 r.
9. Program z zakresu Ochrony Atmosfery pn. „Wspieranie instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii” (2015-OA-8) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 228/14 z dnia 22.12.2014 r.
10. Program z zakresu Ochrony Atmosfery pn. „Wspieranie zadań z zakresu termomodernizacji oraz związanych z odzyskaniem ciepła z wentylacji” (2015-OA-9) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 239/14 z dnia 22.12.2014 r.
11. Program z zakresu Ochrony Atmosfery pn. „Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza poprzez modernizację indywidualnych kotłowni, zakup i montaż kolektorów słonecznych, zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej, zakup i montaż pomp ciepła” (2015-OA-10) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 240/14 z dnia 22.12.2014 r.
12. Program z zakresu Ochrony Atmosfery pn. „Modernizacja oświetlenia elektrycznego” (2015-OA-10A) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 17/15 z dnia 03.03.2015 r.
13. Program z zakresu Ochrony Atmosfery pn. „Poprawa jakości powietrza Część 2) Kawka – Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii” (2015-OA-10B) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 23/15 z dnia 02.04.2015 r.
14. Program z zakresu Ochrony Atmosfery pn. „Poprawa jakości powietrza na terenie województwa mazowieckiego - ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację kotłowni” (2015-OA-10C) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 60/15 z dnia 22.06.2015 r.
15. Program z zakresu Ochrony Atmosfery pn. „Plany Gospodarki Niskoemisyjnej” (2015-OA-10D) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 59/15 z dnia 22.06.2015 r.
16. Program z zakresu Ochrony Ziemi pn. „Budowa i rozbudowa instalacji służących zagospodarowaniu odpadów w ramach Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z perspektywą lat 2018-2023” (2015-OZ-11) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 229/14 z dnia 22.12.2014 r.

17. Program z zakresu Ochrony Ziemi pn. „Usuwanie i unieszkodliwianie azbestu na terenie województwa mazowieckiego” (2015-OZ-12) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 230/14 z dnia 22.12.2014 r.
18. Program z zakresu Ochrony Ziemi pn. „Przedsięwzięcia związane z zamykaniem i rekultywacją składowisk” (2015-OZ-12A) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 78/15 z dnia 24.07.2015 r.
19. Program z zakresu Edukacji Ekologicznej pn. „Wspomaganie edukacji ekologicznej poprzez propagowanie działań podnoszących świadomość ekologiczną społeczeństwa” (2015-EE-13) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 231/14 z dnia 22.12.2014 r.
20. Konkurs z zakresu Edukacji Ekologicznej pn. „Organizacja konkursów i olimpiad w zakresie edukacji ekologicznej” (2015-EE-14) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 232/14 z dnia 22.12.2014 r.
21. Program z zakresu Edukacji Ekologicznej pn. „Wspieranie rozwoju terenowej infrastruktury edukacyjnej” (2015-EE-15) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 223/14 z dnia 22.12.2014 r.
22. Program z zakresu Ochrony Przyrody pn. „Zadania z zakresu ochrony przyrody” (2015-OP-16) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 234/14 z dnia 22.12.2014 r.
23. Program z zakresu Ochrony Przyrody pn. „Usuwanie barszczu Sosnowskiego na terenie województwa mazowieckiego” (2015-OP-16A) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 79/15 z dnia 24.07.2015 r.
24. Program z zakresu Ochrony Przyrody pn. „Wykonanie uproszczonych planów urządzania i inwentaryzacji stanu lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa” (2015-OP-17) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 241/14 z dnia 22.12.2014 r.
25. Program z zakresu Zapobiegania Zagrożeniom Środowiska i Poważnym Awariom oraz Usuwania ich skutków pn. „Zakup samochodów pożarniczych oraz sprzętu ratowniczego” (2015-NZ-18) przyjęty Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 235/14 z dnia 22.12.2014 r.

Ocena i wybór wniosków do dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Warszawie dokonywane były zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumencie przyjętym Uchwałą Zarządu WFOŚiGW w Warszawie Nr 2366/12 z dnia 04.12.2012 r. „Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków WFOŚiGW w Warszawie”.

Preferowano zadania, które:

- realizują zobowiązania środowiskowe Polski, w szczególności wynikające z Traktatu Akcesyjnego,
- dążą do wykorzystania środków pochodzących z Unii Europejskiej,
- znajdują odzwierciedlenie w polityce ekologicznej województwa, spójnej z polityką ekologiczną państwa oraz zawarte są w lokalnych dokumentach strategicznych i programowych w zakresie ekologii i ochrony środowiska,
- stymulują „zielony” (sprzyjający środowisku) wzrost gospodarczy w województwie m.in. poprzez wspieranie: efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii, ekoinnowacyjności, niskoemisyjnej gospodarki,
- przyczyniają się do likwidacji szczególnie niebezpiecznych uciążliwości dla środowiska,
- znajdują odzwierciedlenie w strategii działań Funduszu i listach przedsięwzięć priorytetowych.

Ponadto brano pod uwagę następujące kryteria:

- kryterium efektywności ekologicznej, w ramach którego uwzględniano:
  - wielkość efektu ekologicznego;
  - stopień powiązania zadania z innymi działaniami na rzecz ochrony środowiska;

- możliwość osiągnięcia docelowych norm ekologicznych, wynikających z obowiązujących przepisów;
- kryterium efektywności ekonomicznej, zgodnie z którym przy analizie wniosków brano pod uwagę:
  - wysokość kosztu całkowitego zadania w odniesieniu do wielkości planowanego efektu ekologicznego;
  - okres realizacji inwestycji;
  - zbilansowanie przedsięwzięcia - preferowano zadania współfinansowane ze źródeł zewnętrznych - w szczególności Unii Europejskiej;
  - wielkość zaangażowania środków własnych;
- kryterium uwarunkowań technicznych i jakościowych - preferowano zadania wprowadzające technologie zapewniające wysoką skuteczność ochrony środowiska naturalnego oraz podnoszące sprawność już istniejących urządzeń, służących ochronie środowiska;
- kryterium zasięgu oddziaływania - dofinansowywano zadania o znaczeniu regionalnym, inwestycje uwzględnione w lokalnych programach ochrony środowiska;
- kryterium wymogów formalnych.

Udzielenie dofinansowania odbywało się na podstawie umów cywilno-prawnych, zawieranych w formie pisemnej z wnioskodawcami realizującymi zadania. Podstawę do zawarcia umowy o dofinansowanie stanowiła pozytywna decyzja Zarządu WFOŚiGW w Warszawie, wyrażona w formie uchwały. Wnioski, w przypadku których wartość jednostkowa przyznanej pomocy finansowej przekraczała 0,5 % przychodów uzyskanych przez Fundusz w roku poprzednim (w 2014 r. = 495 685,79 zł), podlegały zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą.

W 2015 r. obowiązywały:

- „Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie” przyjęte przez Radę Nadzorczą Funduszu Uchwałą Nr 206/14 z dnia 28.11.2014 r.
- „Szczegółowe warunki dofinansowania zadań ze środków WFOŚiGW w Warszawie” przyjęte przez Zarząd Funduszu Uchwałą Nr 2031/11 z dnia 30.12.2011 r., zmienione Uchwałą Nr 142/12 z dnia 13.02.2012 r. oraz Uchwałą Nr 810/14 z dnia 11.06.2014 r.

Podstawową formą wsparcia finansowego udzielanego przez Fundusz były:

- niskoprocentowane pożyczki z możliwością częściowego umorzenia;
- dotacje oraz przekazania środków dla państwowych jednostek budżetowych;
- częściowe umorzenia pożyczek.

Z dniem 14.01.2014 r. Fundusz wstrzymał udzielanie wsparcia finansowego w formie dopłat do kredytów udzielanych przez banki dla nowych zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Decyzja ta obowiązywała również w 2015 r.

Częściowe umorzenia pożyczek dostępne były dla beneficjentów spełniających wymogi określone w „Zasadach udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji ze środków WFOŚiGW w Warszawie” oraz w obowiązujących regulaminach Programów.

Ustawa Prawo ochrony środowiska - podobnie jak dokumenty programowe Funduszu - nakłada na WFOŚiGW w Warszawie obowiązek prowadzenia gospodarki finansowej w sposób zapewniający maksymalne wykorzystanie środków pochodzących z Unii Europejskiej. Działalność Funduszu w ww.

zakresie polega na udzielaniu pożyczek na dofinansowanie wkładu krajowego dla przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, udzielaniu pożyczek pomostowych zapewniających finansowanie inwestycji do czasu otrzymania przez wnioskodawcę refundacji środków z Unii Europejskiej, jak również udzielaniu pożyczek na przygotowanie różnego rodzaju dokumentacji (studiów, projektów i wniosków) dla przedsięwzięć przewidzianych do wsparcia środkami Unii Europejskiej. W 2015 r. w ww. obszarze działalności Fundusz kontynuował umowy zawarte w latach wcześniejszych, dotyczące współfinansowania zadań realizowanych w ramach Funduszu Spójności (od 2007 r. włączony jest w system realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ) - jako instytucja wdrażająca dla dwóch osi priorytetowych I - Gospodarka wodno-ściekowa oraz II - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi).

W 2015 r. działalność WFOŚiGW w Warszawie w zakresie wdrażania funduszy unijnych opierała się na następujących porozumieniach:

- porozumienie z Ministerstwem Środowiska z dnia 25 czerwca 2007 r. w sprawie realizacji POIiŚ (projekty o wartości poniżej 25 mln euro) dla osi priorytetowych: I - Gospodarka wodno-ściekowa, II - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi; wraz z aneksem nr 1 do Porozumienia z dnia 28 maja 2008 r., aneksem nr 2 z dnia 14 stycznia 2010 r., aneksem nr 3 z dnia 20 kwietnia 2011 r., aneksem nr 4 z dnia 4 lipca 2011 r., aneksem nr 5 z dnia 10 września 2013 r., aneksem nr 6 z dnia 9 października 2014 r. oraz aneksem nr 7 z dnia 8 stycznia 2016 r.
- porozumienie z NFOŚiGW z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie podziału projektów przewidywanych do dofinansowania w ramach osi priorytetowych: I - Gospodarka wodno-ściekowa, II - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi wraz z aneksem nr 1 do Porozumienia z dnia 19 lutego 2010 r., aneksem nr 2 z dnia 15 czerwca 2012 r., aneksem nr 3 z dnia 10 kwietnia 2013 r., aneksem nr 4 z dnia 19 lipca 2013 r., aneksem nr 5 z dnia 28 maja 2014 r. oraz aneksem nr 6 z dnia 29 maja 2014 r.

Zgodnie z wyżej wymienionymi porozumieniami Fundusz pełni rolę jednostki wdrażającej dla projektów realizowanych na terenie województwa mazowieckiego o wartości do 25 mln euro.

Współpraca z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (zwanym dalej: „NFOŚiGW”) w 2015 r. dotyczyła wdrażania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz uzgadniania priorytetów działalności, dla którego podstawę stanowi ustawa Prawo ochrony środowiska i „Wspólna Strategia Działania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku”.

17 grudnia 2015 r. WFOŚiGW w Warszawie podpisał z NFOŚiGW (pełniącym funkcję Instytucji Wdrażającej dla II osi priorytetowej Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” 2014-2020 Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu) porozumienie w sprawie powierzenia zadań związanych z realizacją Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w zakresie osi priorytetowej II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu.

Przedmiotem Porozumienia jest powierzenie WFOŚiGW w Warszawie zadań związanych z realizacją Działania 2.2. POIiŚ 2014-2020 Gospodarka odpadami komunalnymi oraz Działania 2.3. POIiŚ 2014-2020 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach w zakresie przygotowania i przeprowadzenia warsztatów dla wnioskodawców, wsparcia wnioskodawców w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie i kontroli realizacji projektów na miejscu.

W 2015 r. WFOŚiGW w Warszawie współpracował również z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach realizacji następujących programów:

- „Poprawa jakości powietrza Część 2) Kawka - Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii” (program 2015-OA-10B). Finansowanie zadań w zakresie tego programu odbywało się z udziałem środków finansowych NFOŚiGW na podstawie umowy nr 794/2014/WF/KU/US z dnia 26.11.2014 r. zawartej pomiędzy WFOŚiGW w Warszawie a NFOŚiGW.
- „Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne, część 2 - Usuwanie wyrobów zawierających azbest” w ramach kontynuacji wsparcia inwestycji w ramach umowy nr 399/2013/WF/US z 18.06.2013 r. zawartej pomiędzy WFOŚiGW w Warszawie a NFOŚiGW. Z uwagi na duże zainteresowanie usunięciem wyrobów zawierających azbest z terenu województwa mazowieckiego w dniu 14.05.2015 r. WFOŚiGW w Warszawie podpisał z NFOŚiGW umowę nr 163/2015/WF/US w ramach programu priorytetowego „SYSTEM - Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez WFOŚiGW” Część 1) - „Usuwanie wyrobów zawierających azbest”. Podjęte działania miały na celu uzupełnienie dofinansowania do programu WFOŚiGW w Warszawie pn. „Usuwanie i unieszkodliwianie azbestu na terenie województwa mazowieckiego” (program 2015-OZ-12).

Skład organów WFOŚiGW w Warszawie w 2015 roku był następujący:

Rada Nadzorcza:

Małgorzata Wejtko	- Przewodnicząca Rady do dnia 21.12.2015 r.
Artur Michalski	- Przewodniczący Rady od dnia 21.12.2015 r.
Marian Krupiński	- Wiceprzewodniczący Rady do dnia 26.01.2015 r.
Mirosław Augustyniak	- Członek Rady od 26.01.2015 r.;
	Wiceprzewodniczący Rady od 03.03.2015 r.
Aleksandra Atłowska	- Członek Rady do dnia 27.01.2016 r.
Zbigniew Gołąbek	- Członek Rady
Małgorzata Wioletta Grajda	- Członek Rady
Dariusz Lewandowski	- Członek Rady do dnia 10.09.2015 r.
Sławomir Chmielewski	- Członek Rady od dnia 23.11.2015 r.
Wojciech Warski	- Członek Rady

Zarząd:

Artur Dąbrowski	- Prezes Zarządu
Andrzej Daniluk	- Zastępca Prezesa Zarządu
Ryszard Dziadak	- Zastępca Prezesa Zarządu
Michał Kuliński	- Zastępca Prezesa Zarządu

1. ZAWARTE UMOWY

Ogółem w 2015 roku zawarto **1 638 umów** o dofinansowanie na łączną kwotę **213 074 551,34 zł**, z tego: **208 umów pożyczek** na kwotę 160 865 689,02 zł, **1 389 umów dotacji** na kwotę 44 147 399,62 zł i **41 umów przekazania środków** Państwowym Jednostkom Budżetowym na kwotę 8 061 462,70 zł. Ponadto zawarto **47 umów o warunkowym umorzeniu pożyczek** na łączną kwotę 5 708 665,02 zł oraz **421 aneksów**.

Zbiornicze zestawienie zawartych umów w 2015 r.

Kierunki finansowania	Umowy pożyczek		Umowy dotacji		Przekazanie środków PJB		Aneksy Ilość ²⁾	Suma dofinansowania (w zł)	Udział dofin. (w %)
	Ilość	Kwota ¹⁾ dofinansowania (w zł)	Ilość	Kwota ¹⁾ dofinansowania (w zł)	Ilość	Kwota ¹⁾ dofinansowania (w zł)			
Ochrona powietrza (w tym odnawialne źródła energii)	84	30 489 615,92	620	11 306 244,02	14	1 392 962,00	93	43 188 821,94	20,3
Ochrona ziemi	9	27 987 198,84	243	8 458 663,90	0	0,00	61	36 445 862,74	17,1
Ochrona wód	75	65 948 691,91	61	687 904,88	0	0,00	106	66 636 596,79	31,3
POIiŚ	3	11 911 455,84	0	0,00	0	0,00	13	11 911 455,84	5,6
Gospodarka wodna	31	22 756 086,51	50	5 303 811,31	1	300 000,00	45	28 359 897,82	13,3
Zapobieganie zagrożeniom środowiska i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków	6	1 772 640,00	138	6 874 279,28	15	2 171 176,00	24	10 818 095,28	5,1
Edukacja ekologiczna	0	0,00	196	5 874 010,70	2	214 150,00	15	6 088 160,70	2,9
Ochrona przyrody	0	0,00	80	5 392 485,53	6	953 174,70	6	6 345 660,23	3,0
Monitoring środowiska	0	0,00	1	250 000,00	3	3 030 000,00	2	3 280 000,00	1,5
RAZEM	208	160 865 689,02	1389	44 147 399,62	41	8 061 462,70	365	213 074 551,34	100

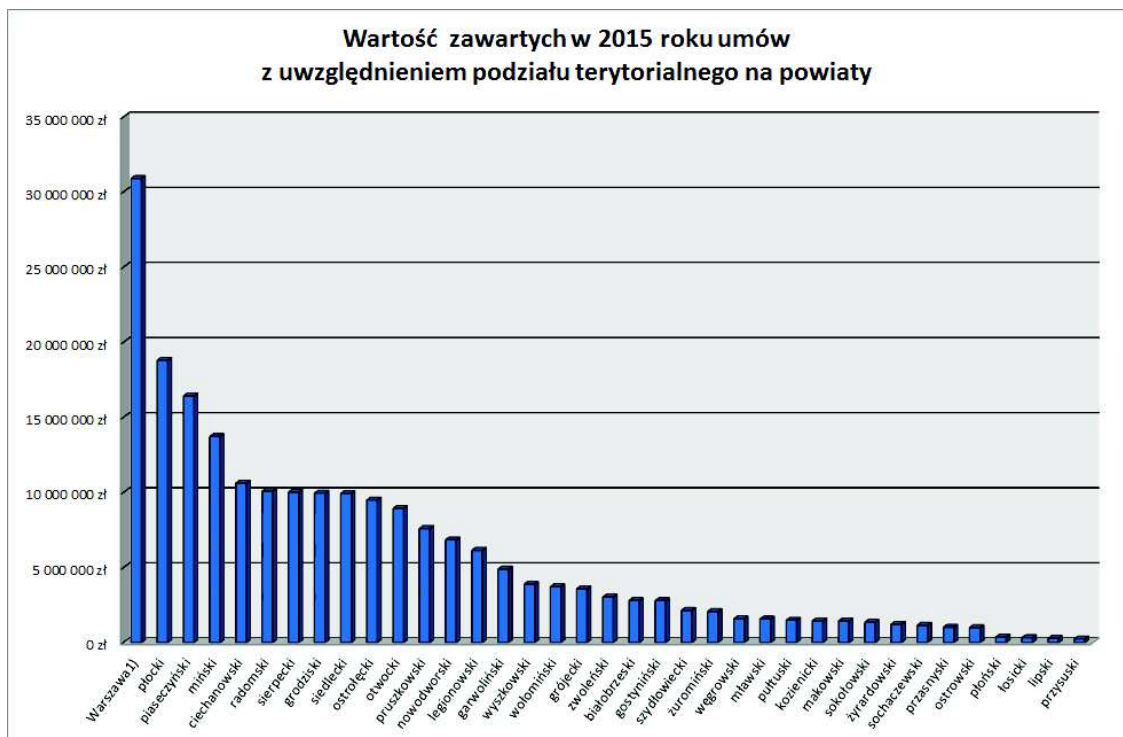
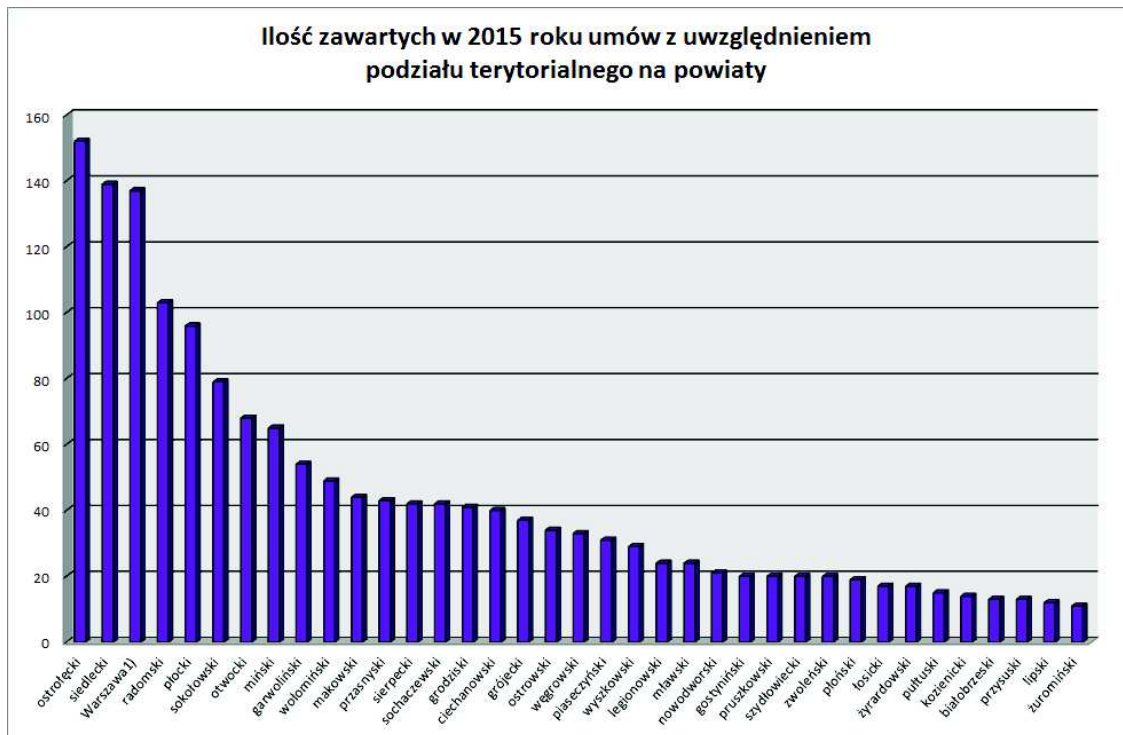
¹⁾ uwzględniono aneksy do umów, zwiększające bądź zmniejszające kwotę dofinansowania

²⁾ nie uwzględniono zawartych aneksów do umów umorzeniowych (56 aneksów)

Zestawienie umów zawartych w 2015 roku w podziale na powiaty
(według siedziby podmiotu będącego stroną umowy)

Powiat	POŻYCZKI		DOTACJE/Przekazanie środków PJB		Suma dofinansowania	Udział dofinansowania
	Ilość	Kwota (zł)	Ilość	Kwota (zł)		
białobrzeski	3	2 505 700,00	10	301 558,63	2 807 258,63	1,3%
ciechanowski	7	8 775 016,27	33	1 845 820,84	10 620 837,11	5,0%
garwoliński	9	3 151 016,08	45	1 749 222,95	4 900 239,03	2,3%
gostyniński	3	2 231 929,00	17	570 196,57	2 802 125,57	1,3%
grodziski	20	9 372 670,86	21	586 579,99	9 959 250,85	4,6%
grójecki	10	2 721 137,00	27	854 666,20	3 575 803,20	1,7%
kozienicki	3	901 900,00	11	555 012,73	1 456 912,73	0,7%
legionowski	6	5 506 268,16	18	641 936,26	6 148 204,42	2,9%
lipski	1	118 700,00	11	173 362,41	292 062,41	0,1%
łosicki	0	0	17	335 113,71	335 113,71	0,2%
makowski	5	661 100,00	39	782 465,15	1 443 565,15	0,7%
miński	10	12 331 285,78	55	1 399 189,20	13 730 474,98	6,4%
mławski	4	1 097 000,00	20	477 067,95	1 574 067,95	0,7%
nowodworski	4	6 310 849,31	17	534 185,34	6 845 034,65	3,2%
ostrolęcki	5	7 673 107,32	147	1 827 549,81	9 500 657,13	4,5%
ostrowski	1	139 000,00	33	869 563,39	1 008 563,39	0,5%
otwocki	4	8 080 700,15	64	857 537,45	8 938 237,60	4,2%
piaseczyński	7	15 820 080,00	24	609 242,39	16 429 322,39	7,8%
płocki	12	15 553 564,57	84	3 251 681,14	18 805 245,71	8,8%
płoński	2	158 935,55	17	215 761,16	374 696,71	0,2%
pruskowski	5	6 949 205,57	15	650 931,05	7 600 136,62	3,6%
przasnyski	1	9 300,00	42	1 021 898,10	1 031 198,10	0,5%
przysuski	0	0	13	253 139,33	253 139,33	0,1%
pultuski	2	1 083 150,00	13	407 535,53	1 490 685,53	0,7%
radomski	9	6 022 006,14	94	4 055 044,46	10 077 050,60	4,7%
siedlecki	14	7 062 122,65	125	2 873 960,55	9 936 083,20	4,7%
sierpecki	4	8 525 680,79	38	1 490 510,23	10 016 191,02	4,7%
sochaczewski	2	292 694,00	40	867 252,00	1 159 946,00	0,5%
sokołowski	3	276 095,23	76	1 085 260,88	1 361 356,11	0,6%
sztydlowiecki	6	1 947 055,00	14	209 648,41	2 156 703,41	1,0%
Warszawa ¹⁾	22	13 861 685,82	115	17 043 197,42	30 904 883,24	14,5%
węgrowski	4	953 223,36	29	629 113,29	1 582 336,65	0,7%
wołomiński	2	2 332 035,00	47	1 390 966,59	3 723 001,59	1,7%
wyszkowski	7	3 086 628,67	22	813 109,67	3 899 738,34	1,8%
zwoleński	8	2 666 605,00	12	374 712,20	3 041 317,20	1,4%
żuromiński	2	1 853 241,74	9	225 513,00	2 078 754,74	1,0%
żyrardowski	1	835 000,00	16	379 356,34	1 214 356,34	0,6%
RAZEM	208	160 865 689,02	1430	52 208 862,32	213 074 551,34	100,0%

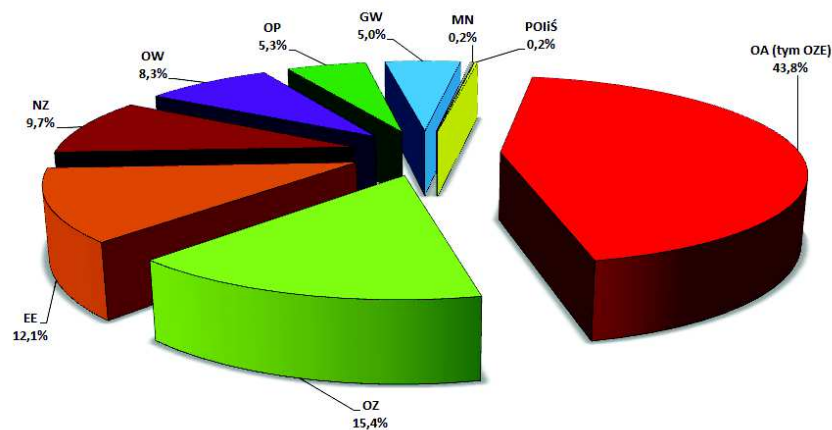
1) w zakresie Warszawy uwzględniono dofinansowanie przyznane również podmiotom z powiatu warszawskiego zachodniego, Urzędowi Marszałkowskiemu, WIOŚ, Wojewodzie Mazowieckiemu, a także dofinansowanie przyznane podmiotom, które realizowały przedsięwzięcia o zasięgu ogólnowojewódzkim bądź ich siedziba znajdowała się poza terenem województwa mazowieckiego.

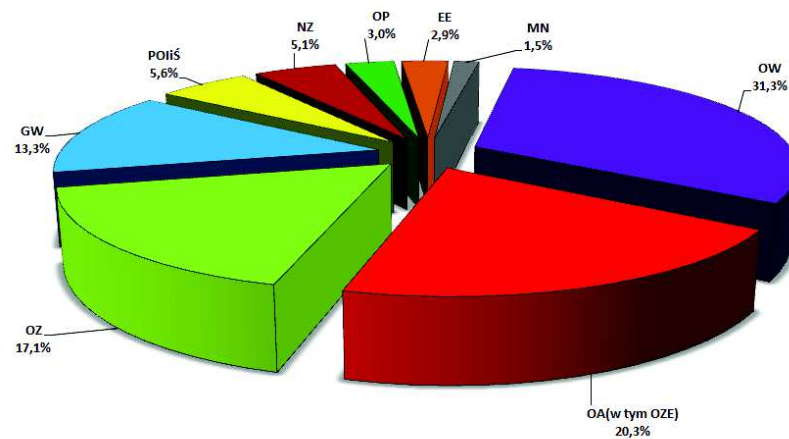
Opis skrótów:

OW	– ochrona wód	MN	– monitoring środowiska
GW	– gospodarka wodna	OA	– ochrona powietrza (w tym odnawialne źródła energii)
OZ	– ochrona ziemi	POliŚ	– Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
OP	– ochrona przyrody	NZ	– zapobieganie zagrożeniom środowiska i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków
EE	– edukacja ekologiczna		

**Procentowa struktura ilości podpisanych w 2015 r. umów
(dotacje, pożyczki, przekazanie środków) w podziale na dziedziny**

**Procentowa struktura wartości podpisanych w 2015 r. umów
(dotacje, pożyczki, przekazanie środków) w podziale na dziedziny**

2. PRZEPROWADZONE KONTROLE

2.1. Kontrole zewnętrzne

Kontrole zewnętrzne u beneficjentów dla zadań dofinansowanych ze środków Funduszu były przeprowadzane przez pracowników Funduszu i uwzględniały:

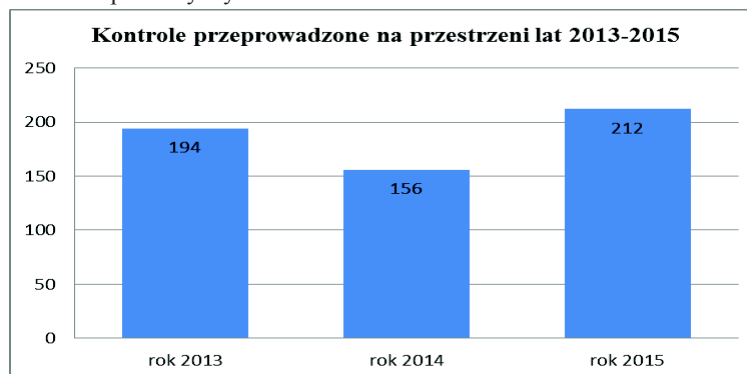
1. kompletność, poprawność i rzetelność dokumentacji przygotowanej na etapie wnioskowania o udzielenie dofinansowania;
2. rzeczowo-finansowe zaawansowanie zadania zgodnie z założeniami wynikającymi z wniosku o dofinansowanie lub postanowieniami umów pożyczek, dotacji, porozumień i umów umorzeniowych;
3. kompletność, poprawność i rzetelność dokumentów potwierdzających odbiór i przekazanie do eksploatacji, spójność terminu odbioru z terminami określonymi w umowach o dofinansowanie oraz termin i zakres osiągniętego efektu;
4. zgodność ze stanem faktycznym danych o zadaniu, przekazywanych przez wnioskodawcę /beneficjenta do Funduszu;
5. w uzasadnionych przypadkach:
  - a) zgodność prowadzenia zadania z wydanymi decyzjami administracyjnymi;
  - b) spójność zapisów dziennika budowy z projektem budowlanym, protokołami odbioru i rozliczeniami finansowymi zadania oraz wnioskiem o dofinansowanie, przedstawianymi Funduszowi przez wnioskodawcę/beneficjenta.

Kontrole zewnętrzne przeprowadzane były na podstawie rocznego planu kontroli, opracowanego na podstawie propozycji złożonych przez Wydziały Funduszu, a także w trybie doraźnym. W 2015 r. pracownicy Funduszu przeprowadzili łącznie 212 kontroli, w tym 164 kontrole planowe i 48 kontroli doraźnych, zleconych przez Zarząd Funduszu.

Kontrole zewnętrzne były prowadzone jako:

- problemowe, które obejmowały wybrane zagadnienia z przebiegu przedsięwzięć realizowanych przez beneficjentów Funduszu,
- sprawdzające, których celem było sprawdzenie wykonania zaleceń i wniosków z przeprowadzonych wcześniej kontroli,
- doraźne, mające charakter interwencyjny, wynikający z potrzeby pilnego zbadania zdarzeń.

Ilość przeprowadzonych kontroli zewnętrznych przez WFOŚiGW w Warszawie na przestrzeni lat 2013-2015 przedstawia poniższy wykres.

2.2. Kontrola wewnętrzna i zarządcza

W ramach kontroli wewnętrznej przeprowadzono kontrolę w zakresie „Procesu zawierania i rozliczania umów o dofinansowanie zawartych z beneficjentami (ze szczególnym ujęciem terminowości realizowanych procesów i zgodności z procedurami obowiązującymi w Funduszu)”.

W ramach kontroli zarządczej przeprowadzono samoocenę kontroli zarządczej stwierdzając, że zapewnione jest prawidłowe zarządzanie jednostką.

2.3. Kontrole projektów w ramach POIiŚ

2.3.1. Kontrole procedur zawierania umów dla zadań objętych projektem

Kontrole procedur zawierania umów przeprowadzane były w oparciu o „Wytyczne w zakresie kontroli realizacji POIiŚ 2007-2013”, na podstawie planów kontroli opracowywanych na każde półrocze i zatwierdzanych ostatecznie przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju.

W 2015 r. przeprowadzono łącznie 70 kontroli procedur zawierania umów (39 % więcej, niż w 2014 r.), w ramach których zweryfikowano prawidłowość procedur udzielania zamówień publicznych zarówno objętych zakresem stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych, jak również nie objętych powyższą ustawą (tj. umowy zawierane w drodze aukcji albo przetargu, o których mowa w art. 70¹ - 70⁵ K.c.). Skontrolowano również 29 aneksów wprowadzających zmiany do umów z wykonawcami.

2.3.2. Kontrole projektów na miejscu

Kontrole projektów „na miejscu” przeprowadzane były w oparciu o „Wytyczne w zakresie kontroli realizacji POIiŚ 2007-2013”, na podstawie Roczego planu kontroli zatwierdzonego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju.

Kontrole zaplanowane do realizacji w 2015 r. obejmowały dwie kategorie kontroli:

1. na zakończenie realizacji projektów,
2. po zakończeniu realizacji projektów tj. w okresie trwałości.

W 2015 r. wykonano 5 kontroli „na miejscu” i 2 kontrole w trybie doraźnym. Dodatkowo przeprowadzono 5 kontroli doraźnych na zakończenie „na dokumentach”, czyli bez wizyty u beneficjentów.

Głównym zadaniem kontroli była weryfikacja prawidłowości realizacji projektów, w tym sprawdzenie czy informacje przedstawiane we wnioskach o płatność, dotyczące postępu w realizacji projektu oraz poniesionych wydatków, są zgodne ze stanem faktycznym. W przypadku kontroli na zakończenie realizacji projektów sprawdzona została kompletność dokumentacji związanej z realizacją projektu, niezbędnej do zapewnienia właściwej ścieżki audytu, ze szczególnym uwzględnieniem dokumentów potwierdzających prawidłowość poniesionych wydatków. Sprawdzony został faktyczny efekt rzeczowy projektu w odniesieniu do wartości wskaźników produktu, zakładanych w umowach o dofinansowanie, na podstawie dokumentów przedstawionych przez beneficjentów.

Celem kontroli trwałości było zweryfikowanie czy na projekcie nie wystąpiły zasadnicze modyfikacje, rozumiane jako zmiana charakteru własności elementu infrastruktury lub zaprzestanie działalności produkcyjnej, które miałyby wpływ na charakter lub warunki realizacji operacji albo powodowałyby uzyskanie nieuzasadnionej korzyści przez przedsiębiorstwo lub podmiot publiczny.

Kontrole przeprowadzane były w oparciu o „Listy sprawdzające”, które stanowią załącznik do „Wytycznych w zakresie kontroli realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013” oraz „Instrukcji szczegółowej POIiŚ”, obowiązującej w WFOŚiGW w Warszawie. Wykryte uchybienia dotyczyły błędów w załącznikach do umowy o dofinansowanie, a zalecenia dotyczyły konieczności aneksowania umowy z WFOŚiGW w Warszawie.

2.4. Kontrole instytucji zewnętrznych

W 2015 r. instytucje zewnętrzne przeprowadziły w WFOŚiGW w Warszawie następujące kontrole:

1. Ministerstwo Środowiska - kontrola przeprowadzona na miejscu w dniach 26-30.01.2015 r.
Zakres: Kontrola w zakresie realizacji Roczno Planu Działań Pomocy Technicznej na lata 2014-2015 oraz kontrola procedur zawierania umów związanych z realizacją Roczno Planu Działań Pomocy Technicznej na lata 2014-2015. Weryfikacja realizacji zaleceń z kontroli realizacji RPD za 2012 r.
2. Zakład Ubezpieczeń Społecznych - kontrola przeprowadzona na miejscu w dniach 16.03.-07.05.2015 r.
Zakres: Prawdliwość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenie społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Ustalanie uprawnień do świadczeń ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu. Prawdliwość i terminowość opracowywania wniosków o świadczenie emerytalne i rentowe. Wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych.
3. Ministerstwo Środowiska - kontrola przeprowadzona drogą elektroniczną w dniach 15-29.06.2015 r.
Zakres: Doraźna kontrola systemowa w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

3. REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO

Plan finansowy WFOŚiGW w Warszawie na 2015 rok, zatwierdzony przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 205/14 w dniu 28.11.2014 r., przewidywał osiągnięcie przychodów Funduszu w 2015 roku na poziomie 95 440 000,00 zł oraz kosztów rzędu 95 390 000,00 zł.

Uchwałami Rady Nadzorczej nr 9/15 z dnia 03.03.2015 r., nr 41/15 z dnia 22.06.2015 r., nr 64/15 z dnia 24.07.2015 r., nr 112/15 z dnia 12.10.2015 r. oraz nr 149/15 z dnia 26.11.2015 r. dokonano pięciokrotnie korekt planu finansowego na 2015 rok.

Korekty związane były z koniecznością urealnienia stanu funduszu na początek roku, wynikającego z danych bilansowych oraz potrzebą aktualizacji niektórych pozycji planu do wartości, które w miarę upływu czasu można było oszacować z dużo większym prawdopodobieństwem niż zakładał to pierwotny plan.

Ostateczny plan finansowy na 2015 rok przewidywał osiągnięcie przychodów Funduszu na poziomie 132 166 000,00 zł oraz kosztów w wysokości 113 452 000,00 zł.

3.1. Przychody i wpływy

W 2015 r. przychody i wpływy WFOŚiGW w Warszawie kształtowały się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania planu	struktura % przychodów
		w zł			
1	2	3	4	5=4/3	6
I	Przychody - ogółem, w tym:	132 166 000,00	132 660 224,16	100,37	100,00
1.	Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska	75 000 000,00	75 120 890,79	100,16	56,63
2.	Wpływy z tytułu kar za nieprzestrzeganie przepisów o ochronie środowiska	220 000,00	257 918,98	117,24	0,19
3.	Nadwyżki z gminnych i powiatowych foś	30 346 000,00	30 345 730,73	99,99	22,87
4.	Przychody finansowe, w tym:	20 600 000,00	20 212 200,29	98,12	15,24
	- przychody z odsetek od pożyczek	17 100 000,00	16 869 303,43	98,65	12,72
	- przychody z oprocentowania papierów wartościowych i rachunków bankowych	3 200 000,00	3 314 473,76	103,58	2,50
	- pozostałe przychody finansowe	300 000,00	28 423,10	9,47	0,02
5.	Pozostałe przychody	5 000 000,00	5 960 554,34	119,21	4,49
6.	Pomoc techniczna (w ramach POiŚ)	1 000 000,00	762 929,03	76,29	0,58

Podstawowym źródłem przychodów statutowych Funduszu były wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska przekazywanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, które stanowiły 56,63 % ogółu przychodów Funduszu i wyniosły 75 120 890,79 zł. Przychody z tego tytułu zrealizowano w 100,16 % wartości wynikających z planu finansowego, a w porównaniu do 2014 r. wzrosły one o 4 766 192,25 zł.

Drugim pod względem wysokości źródłem przychodów Funduszu w 2015 r. były wpływy z tytułu nadwyżek z gminnych i powiatowych funduszy ochrony środowiska, które stanowiły 22,87 % ogółu przychodów, czyli 30 345 730,73 zł. Dla porównania w 2014 r. analogiczne wpływy nie wystąpiły, gdyż są to przychody w większości przypadków jednorazowe i wynikają ze specyficznej sytuacji w danej gminie lub powiecie.

Przychody z tytułu kar administracyjnych za naruszanie wymogów środowiskowych zostały zrealizowane na poziomie 117,24 % planowanych wpływów i stanowiły 0,19 % ogółu przychodów. Poziom tych wpływów w porównaniu do 2014 r. wzrósł o 42 412,12 zł.

Zasadniczą pozycję przychodów stanowią także przychody z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek, które wyniosły 16 869 303,43 zł (98,65 % planu) i stanowiły 12,72 % ogółu przychodów. W porównaniu do 2014 r. były one niższe o 629 812,48 zł.

Przychody z tytułu oprocentowania rachunków bankowych ukształtowały się na poziomie 3 314 473,76 zł i stanowiły 2,50 % ogółu przychodów. Poziom planowanych przychodów został osiągnięty w 103,58 %. Wolne środki pieniężne lokowano na krótkoterminowych bezpiecznych lokatach bankowych oraz na lokatach typu overnight. Wzrost wpływów z tytułu oprocentowania lokat i rachunków bankowych w stosunku do planu wynikał z przesunięcia planowanych wypłat pożyczkowo-dotacyjnych do czwartego kwartału 2015 r., co zwiększyło kwotę wolnych środków pieniężnych do ulokowania.

Pozostałe przychody finansowe w kwocie 28 423,10 zł, które stanowią zaledwie 0,02 % ogółu przychodów uzyskanych w 2015 r. to głównie przychody z tytułu zmniejszenia odpisu aktualizującego odsetki od wymagalnych umorzeń w związku ze spłatą należności przez beneficjenta.

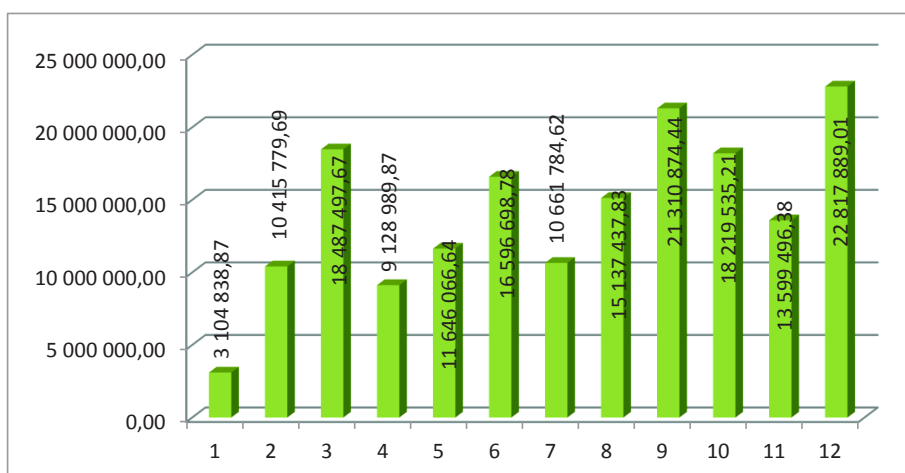
Pozostałe przychody w kwocie 5 960 554,34 zł stanowiące 4,49 % ogółu przychodów dotyczyły przede wszystkim zwrotów umorzeń pożyczek oraz dotacji w przypadku, których pożyczkobiorcy nie wywiązali się z obowiązku prawidłowego rozliczenia wykorzystania środków z umorzeń na kolejne inwestycje proekologiczne lub uzyskali dofinansowanie danego przedsięwzięcia z innego źródła.

Kwota 762 929,03 zł to refundacja kosztów otrzymana z budżetu państwa jako pomoc techniczna w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

W 2015 r. Fundusz osiągnął łączne przychody w kwocie 132 660 224,16 zł, co stanowiło 100,37 % planu.

Poza opisanymi powyżej przychodami WFOŚiGW w Warszawie uzyskał także wpływy ze spłat rat pożyczek, które wyniosły w 2015 r. 171 126 889,01 zł i stanowiły 121,37 % planowanych spłat (141 000 000,00 zł). W porównaniu do 2014 r. wpływy te wzrosły o 24 399 788,40 zł. Wyższe niż planowano wpływy z tego tytułu były spowodowane wyższymi niż wynikające z harmonogramów spłatami rat pożyczek przez beneficjentów w listopadzie i grudniu 2015 r.

Spłaty pożyczek w poszczególnych miesiącach w 2015 roku (w zł)

3.2. Koszty i wydatki

Koszty WFOŚiGW w Warszawie w 2015 r. kształtowały się następująco:

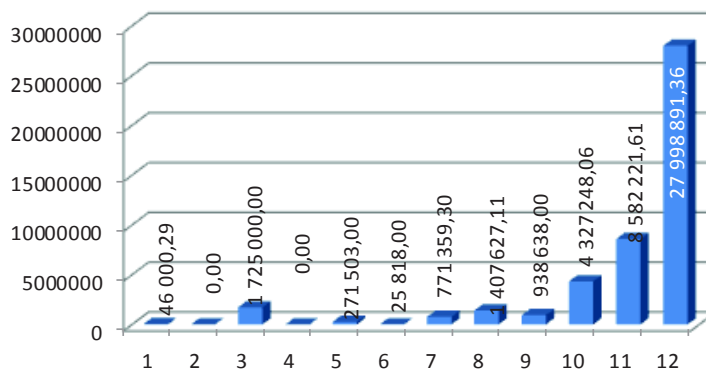
Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania planu	struktura % kosztów
		w zł			
1	2	3	4	5=4/3	6
I.1.	Koszty razem	113 452 000,00	85 868 381,93	75,69	100,00
1.	Koszty związane z działalnością statutową	91 722 000,00	65 618 432,11	71,54	76,42
2.	Koszty funkcjonowania organów i biura, z tego:	17 230 000,00	14 943 889,32	86,73	17,40
	- wynagrodzenia	11 910 000,00	10 578 384,44	88,82	12,32
	- pochodne od wynagrodzeń	2 125 000,00	1 675 900,72	78,87	1,95
	- pozostałe	3 195 000,00	2 689 604,16	84,18	3,13
3.	Koszty finansowe	3 500 000,00	5 023 817,59	143,54	5,85
4.	Pozostałe koszty operacyjne	1 000 000,00	282 242,91	28,22	0,33
I.2.	Środki na wydatki majątkowe własne	500 000,00	449 315,15	89,86	

3.2.1. Koszty i wydatki związane z działalnością statutową

Koszty związane z działalnością statutową kształtowały się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania planu	struktura % kosztów
		w zł			
1	2	3	4	5=4/3	6
1.	Koszty związane z działalnością statutową, w tym:	91 722 000,00	65 618 432,11	71,54	100,00
	- dotacje	52 960 000,00	38 601 218,73	72,89	58,83
	- umorzenia	27 500 000,00	18 037 120,70	65,59	27,49
	- środki przekazane PJB za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa	8 362 000,00	7 493 088,00	89,61	11,42
	- dopłaty do kredytów	2 700 000,00	1 386 416,68	51,35	2,11
	- nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej	100 000,00	90 000,00	90,00	0,14
	- pozostałe	100 000,00	10 588,00	10,59	0,02

Koszty działalności statutowej stanowiące pomoc finansową dla przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska w 2015 r. wyniosły 65 618 432,11 zł, co stanowiło 76,42 % ogółu kosztów. W 2015 r. WFOŚiGW w Warszawie podpisał 1 430 umów dotacyjnych (obejmujących również środki przekazane państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa), na podstawie których wypłacono ogółem 46 094 306,73 zł dotacji tj. 70,25 % ogółu kosztów statutowych. Plan dofinansowania dotacyjnego zrealizowano w 75,17 %, co było spowodowane przede wszystkim rezygnacją beneficjentów z przyznanego dofinansowania lub niespełnieniem warunków zawartych umów. Jednakże należy podkreślić, że w porównaniu do 2014 r. wypłaty dotacyjne były wyższe o 9 116 498,52 zł, czyli 24,65 %.

Wyплаты dotacji (razem z PJB) w poszczególnych miesiącach w 2015 r. (w zł)

Ponadto w 2015 r. udzielono dopłat do oprocentowania kredytów bankowych w kwocie 1 386 416,68 zł, przy czym koszty z tego tytułu stanowiły 51,35 % planowanych dopłat oraz 2,01 % ogółu kosztów przeznaczonych na działalność statutową Funduszu. W porównaniu do 2014 r. dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych były niższe o 884 488,28 zł. Niski poziom dopłat uwarunkowany był wstrzymaniem przez Fundusz działalności dopłatowej w 2014 r., a co za tym idzie jedynie kontynuacją dofinansowania umów zawartych w już latach poprzednich.

W 2015 r. Fundusz umorzył 139 pożyczek na łączną kwotę 18 037 120,70 zł, co stanowiło 27,49 % ogółu kosztów działalności statutowej Funduszu oraz oznaczało wykonanie 65,59 % planu umorzeń. Wartość planowanych umorzeń oszacowano na podstawie analizy umów pożyczek kwalifikujących się do hipotetycznego umorzenia po spełnieniu warunków wynikających z zasad umorzeń pożyczek, tymczasem wielu beneficjentów nie dotrzymało warunków niezbędnych do otrzymania takiej formy dofinansowania. W porównaniu do 2014 r. koszty umorzeń obniżyły się o 5 810 374,83 zł.

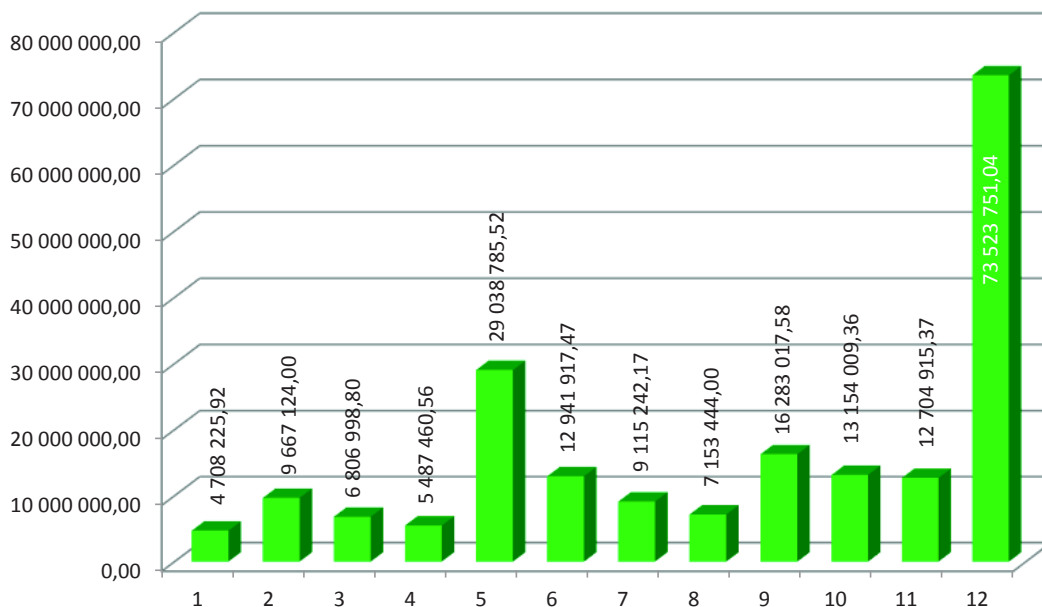
W celu podkreślenia wagi współpracy pomiędzy WFOŚiGW w Warszawie a beneficjentami WFOŚiGW w Warszawie zorganizował dla swoich beneficjentów konkurs pn. „EKOpozytyw MAZOWSZA”, w którym przyznano nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej w kwocie 90 000,00 zł, co stanowiło 0,14 % ogółu kosztów.

Pozostałe koszty działalności statutowej w wysokości 10 588,00 zł wynikały z Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie zwrotu gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości, będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne.

Na zakupy inwestycyjne własne w 2015 r. przeznaczono kwotę 449 315,51 zł, co stanowiło 89,86 % planu wydatków na ten cel. Kwota ta obejmowała zakupy sprzętu informatycznego i wyposażenia biura Funduszu, oraz kontynuację stopniowej wymiany wyeksploatowanych samochodów.

Oprócz opisanych powyżej kosztów działalności statutowej WFOŚiGW w Warszawie udzielił także w 2015 r. wsparcia finansowego w formie pożyczek, a wydatki z tego tytułu wyniosły 200 584 891,79 zł. Kwota wypłaconych pożyczek obejmowała zobowiązania wynikające z podpisanych umów z lat ubiegłych oraz wypłaty na podstawie umów zawartych w 2015 r. Udział procentowy wypłaconych pożyczek w stosunku do ogółu udzielonej pomocy finansowej wynosił 75,35 %, natomiast plan finansowania pożyczkowego zrealizowano w 72,41 %. Niższe niż planowano wypłaty wynikały z rezygnacji beneficjentów z przyznanego dofinansowania lub przesunięcia planowanych wypłat na 2016 r. na skutek opóźnień w składaniu przez pożyczkobiorców dokumentów rozliczeniowych, niezbędnych do dokonania wypłat lub nie przedłożenia wymaganych zabezpieczeń umów, itp.

Wyплаты pożyczek w poszczególnych miesiącach w 2015 r. (w zł)

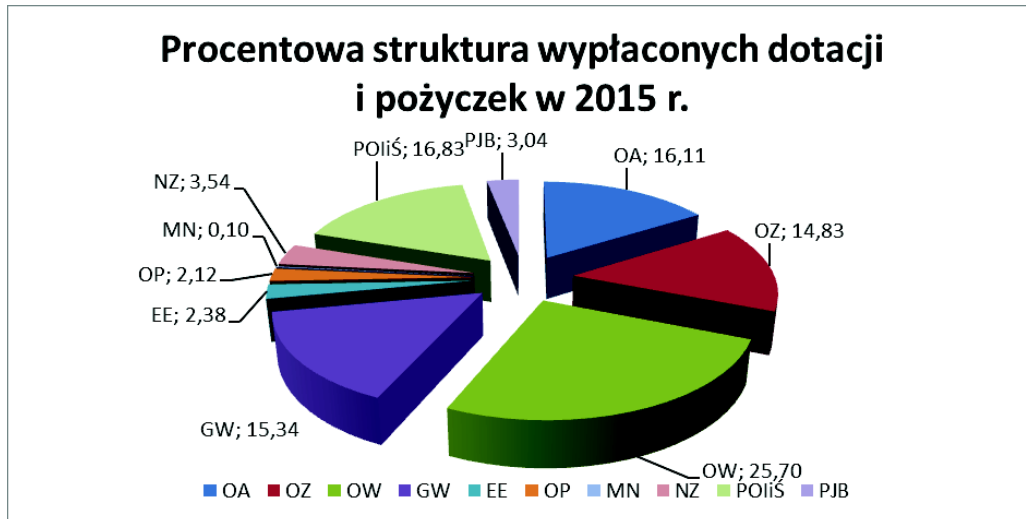

Podsumowując, zbiorczo wsparcie finansowe ze środków WFOŚiGW w Warszawie w 2015 r. służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej wyniosło 266 203 323,90 zł. Należy jednak dodać, że w 2015 r. Fundusz wypłacił także dofinansowanie ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW w łącznej kwocie 4 845 483,21 zł.

Szczegółową realizację wsparcia finansowego w formie dotacji i pożyczek ze środków Funduszu w podziale na poszczególne dziedziny obrazują poniższe tabele i wykres.

Wydatki ze środków własnych Funduszu na ochronę środowiska w 2015 r.

Lp.	DZIEDZINY	Skrót dziedziny	Faktyczne wypłaty		
			Dotacje	Pożyczki	Suma
			w zł		
1.	Ochrona powietrza	OA	9 833 250,19	29 894 571,12	39 727 821,31
2.	Ochrona ziemi	OZ	4 847 416,51	31 743 784,84	36 591 201,35
3.	Ochrona wód	OW	687 628,13	62 717 653,91	63 405 282,04
4.	Gospodarka wodna	GW	5 008 029,85	32 838 593,19	37 846 623,04
5.	Edukacja ekologiczna	EE	5 871 936,01	0,00	5 871 936,01
6.	Ochrona przyrody	OP	5 230 903,76	0,00	5 230 903,76
7.	Monitoring środowiska	MN	250 000,00	0,00	250 000,00
8.	Zapobieganie zagrożeniom środowiska i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków	NZ	6 872 054,28	1 872 640,00	8 744 694,28
9.	POIiŚ	POIiŚ	0,00	41 517 648,73	41 517 648,73
10.	Środki przekazane Państwowym Jednostkom Budżetowym	PJB	7 493 088,00	0,00	7 493 088,00
Razem			46 094 306,73	200 584 891,79	246 679 198,52

Wykonanie planu finansowego Funduszu na 2015 r. (zestawienie wydatków wykazanych w poprzedniej tabeli - z planem finansowym)

Lp.	DZIEDZINY	Skrót	Plan finansowy 2015 r.			Wykonanie planu finansowego na 2015 r.		
			Dotacje	Pożyczki	Suma	Dotacje	Pożyczki	Suma
			w zł			%		
1.	Ochrona powietrza	OA	13 930 000,00	50 300 000,00	64 230 000,00	70,59	59,43	61,85
2.	Ochrona ziemi	OZ	8 150 000,00	46 800 000,00	54 950 000,00	59,48	67,83	66,59
3.	Ochrona wód	OW	1 000 000,00	82 000 000,00	83 000 000,00	68,76	76,48	76,39
4.	Gospodarka wodna	GW	8 000 000,00	42 800 000,00	50 800 000,00	62,60	76,73	74,50
5.	Edukacja ekologiczna	EE	7 160 000,00	0,00	7 160 000,00	82,01	0,00	82,01
6.	Ochrona przyrody	OP	6 120 000,00	200 000,00	6 320 000,00	85,47	0,00	82,77
7.	Monitoring środowiska	MN	800 000,00	0,00	800 000,00	31,25	0,00	31,25
8.	Zapobieganie zagrożeniom środowiska i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków	NZ	7 800 000,00	2 700 000,00	10 500 000,00	88,10	69,36	83,28
9.	POliŚ	POliŚ	0,00	52 225 000,00	52 225 000,00	0,00	79,50	79,50
10.	Środki przekazane Państwowym Jednostkom Budżetowym	PJB	8 362 000,00	0,00	8 362 000,00	89,61	0,00	89,61
Razem			61 322 000,00	277 025 000,00	338 347 000,00	75,17	72,41	72,91

3.2.2 Koszty funkcjonowania organów i biura

Koszty funkcjonowania organów i biura zamknęły się w 2015 r. kwotą 14 943 889,32 zł, co stanowiło 86,73 % planowanych kosztów z tego tytułu. W porównaniu do 2014 r. nieznacznie wzrosły o 54 515,46 zł.

Koszty wynagrodzeń wyniosły 10 578 384,44 zł i stanowiły 88,82 % planu, natomiast w stosunku do 2014 r. były niższe o 219 557,28 zł.

Pochodne od wynagrodzeń (ZUS) to koszty rzędu 1 675 900,72 zł, co stanowiło 78,87 % planu. Analogicznie do kosztów wynagrodzeń koszty ubezpieczeń społecznych były są niższe o 3 055,02 zł w porównaniu do 2014 r.

Na pozostałe koszty działalności składały się:

• amortyzacja	695 177,41 zł,
• zużycie materiałów i energii	493 490,09 zł,
• świadczenia na rzecz pracowników	307 173,06 zł,
• usługi obce	798 558,06 zł,
• podatki i opłaty	134 136,76 zł,
• inne koszty i obciążenia	261 068,78 zł,

i łącznie wyniosły 2 689 604,16 zł, co stanowiło 84,18 % planu.

3.2.3. Koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne

W 2015 r. koszty finansowe wyniosły 5 023 817,59 zł, co stanowiło 143,54 % planu i 5,85 % ogółu kosztów. W ciężar kosztów finansowych dokonano głównie przeszacowania wartości akcji Banku Ochrony Środowiska S.A. i odpisu na należności z tytułu odsetek od pożyczek. Koszty aktualizacji wartości akcji BOŚ S.A. były wyższe niż pierwotnie planowano ze względu na nieprzewidywalny spadek kursu giełdowego tych akcji pod koniec 2015 r. W porównaniu do 2014 r. koszty finansowe wzrosły o 2 846 178,24 zł, co było wynikiem opisanego powyżej przeszacowania wartości aktywów finansowych.

Pozostałe koszty operacyjne związane są głównie z likwidacją środka trwałego oraz kosztami wynajmu pomieszczeń biurowych, które łącznie wynoszą 167 242,91 zł oraz z utworzeniem rezerw na przyszłe zobowiązania w wysokości 115 000,00 zł.

3.3. Stan Funduszu na koniec roku

Na dzień 31.12.2015 r. stan Funduszu kształtował się w następujący sposób:

Lp.	Stan Funduszu na koniec roku	Plan	Wykonanie	% wykonania planu
		w zł		
1	2	3	4	5=4/3
	Stan Funduszu na koniec roku ogółem	762 330 000,00	790 407 935,47	103,68
1.	Rzeczowy majątek trwały oraz wartości niematerialne i prawne	16 950 000,00	16 759 331,60	98,88
2.	Udziały i akcje	10 655 000,00	9 132 607,83	85,71
3.	Środki pieniężne	92 185 000,00	218 111 275,84	236,60
4.	Należności	646 596 000,00	549 493 746,29	84,98
5.	Pozostałe aktywa	200 000,00	278 318,65	139,16
6.	Zobowiązania (minus)	-4 256 000,00	-3 367 344,74	79,12

Najistotniejszą pozycją aktywów były należności w wartości 549 493 746,29 zł, co stanowiło 84,98 % realizacji planu, na które składały się przede wszystkim należności z tytułu udzielonych pożyczek w kwocie 549 142 059,65 zł. Należności z tego tytułu wzrosły o 11 420 882,08 zł, tj. o 2,12 % w stosunku do 2014 r.

W trakcie roku obrotowego zaszły następujące zmiany w stanie pożyczek:

Stan na 01.01.2015 r.	537 721 177,57 zł
Wyплаты	200 584 891,79 zł
Splaty	171 126 889,01 zł
Umorzenia	<u>18 037 120,70 zł</u>
Stan na 31.12.2015 r.	549 142 059,65 zł

Kolejną kluczową pozycją składającą się na fundusze własne były środki pieniężne, które na koniec 2015 r. wyniosły 218 111 275,84 zł, z czego:

- 567 703,65 zł - to kwota wpłaconych przez pożyczkobiorców lokat kaucyjnych, które stanowią zabezpieczenia udzielonych im pożyczek,
- 55 469,01 zł - to kwota na rachunku Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
- 111 037,07 zł - to środki otrzymane z NFOŚiGW w ramach umów udostępnienia środków w celu udzielania beneficjentom dotacji na zadania proekologiczne,
- 32 130 281,85 zł - to zobowiązania wynikające z zawartych umów, których realizacja przesunęła się na 2016 r. (środki nie zostały wypłacone do końca 2015 r.),
- 38 912 160,53 zł - to transze przewidziane do wypłaty w 2016 r. zgodnie z umowami zawartymi w 2015 r. i latach wcześniejszych,
- 29 521 168,91 zł - to przyrzeczenia (w tym promesy), w których planowana realizacja nastąpi po 31.12.2015 r.,
- pozostała kwota 116 813 454,82 zł to wolne środki, które Fundusz przeznaczy na dofinansowanie zadań związanych z ochroną środowiska w 2016 r.

Ponadto na dzień 31.12.2015 r. WFOŚiGW w Warszawie posiadał poniżej wymienione akcje i udziały:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba akcji/udziałów	Wartość nominalna	Odpis aktualizujący	Wartość bilansowa
1.	Akcje BOŚ S.A.	296 987	21 035 883,00	15 960 375,17	5 075 507,83
2.	Akcje PRONIT S.A.	18 267	182 670,00	182 670,00	0,00
3.	Akcje ZPC URSUS S.A.	203 662	2 036 620,00	2 036 620,00	0,00
4.	Akcje CeMAT '70 S.A.	71	7 100,00	-	7 100,00
5.	Akcje PZZ Ciechanów S.A.	64	64,00	64,00	0,00
6.	Akcje Geotermii Mazowieckiej S.A.	205 000	2 050 000,00	-	2 050 000,00
7.	Udziały Mazowieckiego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	2 000	2 000 000,00	-	2 000 000,00
	Razem		27 312 337,00	18 179 729,17	9 132 607,83

3.4. Sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie finansowe za 2015 r. zostało sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, określonymi w ustawie o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz z uwzględnieniem specyfiki Funduszu wynikającej z:

- ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.),
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 226 poz. 1479);
- ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

Sprawozdanie finansowe na dzień 31.12.2015 r. i za rok obrotowy kończący się tego dnia składa się z:

1. wprowadzenia do sprawozdania finansowego,
2. bilansu sporządzonego na dzień 31.12.2015 r., który po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą 793 775 280,21 zł,
3. rachunku zysków i strat za rok obrotowy 2015, wykazującego zysk netto w wysokości 46 791 842,23 zł,
4. zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym za rok obrotowy 2015, wykazującego zwiększenie kapitału (funduszu) własnego o kwotę 46 791 842,23 zł,
5. rachunku przepływów pieniężnych za rok obrotowy 2015, wykazującego wzrost stanu środków pieniężnych o kwotę 40 986 690,47 zł,
6. dodatkowych informacji i objaśnień.

Sprawozdanie finansowe WFOŚiGW w Warszawie za 2015 r. zostało zbadane przez biegłego rewidenta i otrzymało opinię bez zastrzeżeń.

4. OCHRONA POWIETRZA

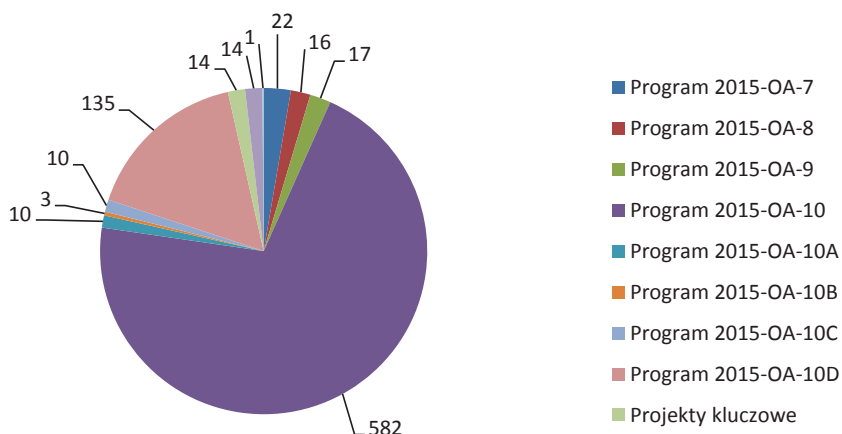
Przedsięwzięcia proekologiczne z zakresu ochrony powietrza w 2015 roku wspierane były w ramach ośmiu programów tj.:

1. 2015-OA-7 pn. „Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza”,
2. 2015-OA-8 pn. „Wspieranie instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii”,
3. 2015-OA-9 pn. „Wspieranie zadań z zakresu termomodernizacji oraz związanych z odzyskiem ciepła z wentylacji”,
4. 2015-OA-10 pn. „Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza poprzez modernizację indywidualnych kotłowni, zakup i montaż kolektorów słonecznych, zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej, zakup i montaż pomp ciepła”,
5. 2015-OA-10A pn. „Modernizacja oświetlenia elektrycznego”,
6. 2015-OA-10B pn. „Poprawa jakości powietrza Część 2) Kawka - Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii”,
7. 2015-OA-10C pn. „Poprawa jakości powietrza na terenie województwa mazowieckiego - ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację kotłowni”,
8. 2015-OA-10D pn. „Plany Gospodarki Niskoemisyjnej”.

Ponadto, w ramach poszerzenia oferty Funduszu, przyjęto „Listę projektów kluczowych dla Województwa Mazowieckiego realizowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie”, dofinansowano zadanie realizowane przez Województwo Mazowieckie - Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie pn. „Sporządzenie dokumentacji stanowiącej podstawę do określenia planu działań krótkoterminowych dla strefy mazowieckiej, w której istnieje ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego i poziomu docelowego ozonu w powietrzu” oraz udzielono dofinansowania w formie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym na realizację zadań z zakresu ochrony powietrza.

W ramach dziedziny ochrona atmosfery w 2015 r. zostały złożone 824 wnioski, których strukturę przedstawia poniższy wykres.

Ilość złożonych wniosków w ramach poszczególnych programów z dziedziny ochrony powietrza

Z powyższego wykresu wynika, że najwięcej wniosków zostało rozpatrzonych w ramach programu 2015-OA-10 skierowanego do osób fizycznych pn. „Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza poprzez modernizację indywidualnych kotłowni, zakup i montaż kolektorów słonecznych, zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej, zakup i montaż pomp ciepła”. Warto zwrócić uwagę na fakt, że największe nakłady finansowe przeznaczono na zadania związane z programem 2015-OA-7 pn. „Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza”.

W 2015 r. z dziedziny ochrony powietrza zawarto w formie: dotacji 620 umów, przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym 14 umów, pożyczek 84 umowy.

Realizacja programów w 2015 roku

Program 2015-OA-7 pn. „Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza” skierowany był do jednostek samorządu terytorialnego (JST), ich związków oraz ich jednostek podległych, pozostałych osób prawnych oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Nabór wniosków o dofinansowanie inwestycji w formie pożyczki w ramach ww. programu został ogłoszony od 02.02.2015 r. do wyczerpania alokacji, jednak nie później niż do 30.10.2015 r. W ramach programu zostały złożone 22 wnioski na łączną kwotę 19 975 020,09 zł. Ostatecznie zawarto 17 umów. Różnica pomiędzy ilością wniosków złożonych a ilością zawartych umów wynika z faktu złożenia przez wnioskodawców rezygnacji z wnioskowanego dofinansowania lub niespełnienia kryteriów określonych w regulaminie programu.

*Remont komina w ciepłowni przy
ul. Armii Ludowej 10
w Mińsku Mazowieckim.*

*Modernizacja węzła cieplnego w budynku Komendy Stołecznej Policji
przy ul. Sierakowskiego 7 w Warszawie.*

Program 2015-OA-8 pn. „Wspieranie instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii” skierowany był do jednostek samorządu terytorialnego (JST), ich związków oraz ich jednostek podległych, pozostałych osób prawnych oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Nabór wniosków o dofinansowanie inwestycji w formie pożyczki w ramach ww. programu został ogłoszony od 02.02.2015 r. do wyczerpania alokacji, jednak nie później niż do 30.10.2015 r. W ramach programu zostało złożonych 16 wniosków na łączną kwotę 8 034 160,82 zł. Ostatecznie zawarto 10 umów. Różnica pomiędzy ilością wniosków złożonych a ilością zawartych umów wynika

z faktu złożenia przez Wnioskodawców rezygnacji z wnioskowanego dofinansowania lub niespełnienia kryteriów określonych w regulaminie programu.

Montaż zestawów solarnych do podgrzewania ciepłej wody użytkowej w budynku laboratorium kryminalistycznego przy ul. Limanowskiego 95 w Radomiu.

Program 2015-OA-9 pn. „Wspieranie zadań z zakresu termomodernizacji oraz związanych z odzyskiem ciepła z wentylacji” skierowany był do jednostek samorządu terytorialnego (JST), ich związków oraz ich jednostek podległych, pozostałych osób prawnych oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Nabór wniosków o dofinansowanie inwestycji w formie pożyczki w ramach ww. programu został ogłoszony od 02.02.2015 r. do wyczerpania alokacji, jednak nie później niż do 30.10.2015 r. W ramach programu zostało złożonych 17 wniosków na łączną kwotę 6 836 937,58 zł. Ostatecznie zawarto 12 umów. Różnica pomiędzy ilością wniosków złożonych a ilością zawartych umów wynika z faktu złożenia przez wnioskodawców rezygnacji z wnioskowanego dofinansowania lub niespełnienia kryteriów określonych w regulaminie programu.

Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Radarowej 4 w Warszawie.

Termomodernizacja budynku Przedszkola w Jabłonie Lackiej.

Program 2015-OA-10 pn. „Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza poprzez modernizację indywidualnych kotłowni, zakup i montaż kolektorów słonecznych, zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej, zakup i montaż pomp ciepła” skierowany był do osób nieprowadzących działalności gospodarczej w miejscu realizowanego zadania.

Nabór wniosków o dofinansowanie inwestycji w formie dotacji oraz pożyczki w ramach ww. programu został ogłoszony w następujących terminach:

- modernizacja kotłowni od 30.03.2015 r. do wyczerpania alokacji, jednak nie później niż do 30.10.2015 r. - zamknięcie naboru wniosków z dniem 31.03.2015 r. godz. 15.30;
- zakup i montaż pomp ciepła od 20.04.2015 r. do wyczerpania alokacji, jednak nie później niż do 30.10.2015 r. - zamknięcie naboru wniosków o dofinansowanie w formie dotacji z dniem 19.05.2015 r. godz. 15.30;
- zakup i montaż kolektorów od 04.05.2015 r. do wyczerpania alokacji, jednak nie później niż do 30.10.2015 r. - zamknięcie naboru wniosków o dofinansowanie w formie dotacji z dniem 19.05.2015 r. godz. 15.30;
- zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej od 15.07.2015 r. do wyczerpania alokacji, jednak nie później niż do 30.10.2015 r.

W ramach programu zostały złożone 582 wnioski na łączną kwotę 4 541 865,96 zł, w tym: 3 566 246,13 zł w formie dotacji i 975 619,83 zł w formie pożyczki. Ostatecznie zawarto 507 umów, w tym 471 umowy w formie dotacji i 36 umów w formie pożyczek. Różnica pomiędzy ilością wniosków złożonych a ilością zawartych umów jest wynikiem złożenia rezygnacji z wnioskowanego dofinansowania oraz niespełnienia przez wnioskodawców kryteriów określonych w regulaminie programu.

*Montaż pompy ciepła powietrze - woda
w miejscowości Nowa Wieś, gmina Michałowice.*

*Montaż pompy ciepła w miejscowości Krajęczyn,
gmina Joniec.*

Montaż pompy ciepła w miejscowości Lasomin, gmina Siennica.

Program 2015-OA-10A pn. „Modernizacja oświetlenia elektrycznego” skierowany był do jednostek samorządu terytorialnego (JST), ich związków oraz ich jednostek podległych, pozostałych osób prawnych oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Nabór wniosków o dofinansowanie inwestycji w formie pożyczki w ramach ww. programu został ogłoszony od 15.04.2015 r. do wyczerpania alokacji, jednak nie później niż do 30.10.2015 r. W ramach programu zostało złożonych 10 wniosków o dofinansowanie w formie pożyczki na łączną kwotę 9 147 897,41 zł oraz 1 wniosek o promesę na 2016 r. na kwotę 283 473,00 zł. Ostatecznie zawarto 6 umów. Różnica pomiędzy ilością wniosków złożonych a ilością zawartych umów jest wynikiem złożenia rezygnacji z wnioskowanego dofinansowania oraz wygaśnięciem ważności uchwały.

Modernizacja oświetlenia wewnętrznego w Publicznej Szkole Podstawowej w Zgórzu.

Modernizacja oświetlenia zewnętrznego w Publicznej Szkole Podstawowej w Zgórzu.

Program 2015-OA-10B pn. „Poprawa jakości powietrza Część 2) Kawka - Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii” skierowany był do jednostek samorządu terytorialnego (JST) - miast o liczbie ludności powyżej 10 000 mieszkańców.

Finansowanie zadań w zakresie programu odbywało się z udziałem środków finansowych Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na podstawie umowy nr 794/2014/WF/KU/US z dnia 26.11.2014 r. zawartej pomiędzy WFOŚiGW w Warszawie a NFOŚiGW. Nabór wniosków o dofinansowanie inwestycji w formie dotacji oraz pożyczki w ramach programu został ogłoszony od 20.04.2015 r. do wyczerpania alokacji, jednak nie później niż do 30.08.2015 r.

W ramach programu zostały złożone 3 wnioski (pożyczko-dotacja) na łączną kwotę 4 140 299,70 zł, w tym 2 070 149,85 zł w formie dotacji oraz 2 070 149,85 zł w formie pożyczki. Ostatecznie zawarto 6 umów, w tym 3 umowy w formie dotacji i 3 umowy w formie pożyczki. Umowy dotacyjne dofinansowane były ze środków NFOŚiGW zgodnie z zapisami programu.

Program 2015-OA-10C pn. „Poprawa jakości powietrza na terenie województwa mazowieckiego - ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację kotłowni” skierowany był do jednostek samorządu terytorialnego (JST) reprezentujących osoby fizyczne (w tym wspólnoty mieszkaniowe) nieprowadzące działalności gospodarczej w miejscu realizowanego zadania.

Nabór wniosków o dofinansowanie inwestycji w formie dotacji w ramach programu został ogłoszony od 13.07.2015 r. do wyczerpania alokacji, jednak nie później niż do 30.10.2015 r. W ramach programu zostało złożonych 10 wniosków na łączną kwotę 809 986,75 zł. Ostatecznie zawarto 7 umów.

Wymiana kotła gazowego atmosferycznego na gazowy kondensacyjny, przy ul. Kilińskiego 27A w Ostrołęce.

Program 2015-OA-10D pn. „Plany Gospodarki Niskoemisyjnej” skierowany był do jednostek samorządu terytorialnego (JST) i ich związków.

Nabór wniosków o dofinansowanie zadań w formie dotacji w ramach ww. programu został ogłoszony od 06.07.2015 r. do wyczerpania alokacji, jednak nie później niż do 30.10.2015 r. W ramach programu zostało złożonych 135 wniosków na łączną kwotę 2 373 965,20 zł. Pięciu wnioskodawców zrezygnowało z realizacji zadania w 2015 r., a 3 wnioski zostały odrzucone ze względu na braki formalne. Ostatecznie zawarto 127 umów.

W ramach realizacji „Listy projektów kluczowych dla Województwa Mazowieckiego realizowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie” ujęto 14 wniosków, dla których zarezerwowano 16 924 453,00 zł. W wyniku realizacji listy złożono 14 wniosków na łączną kwotę 5 679 624,99 zł. Trzech wnioskodawców zrezygnowało z realizacji zadania w 2015 r. Ostatecznie zawarto 11 umów.

Dofinansowano zadanie pn. „Sporządzenie dokumentacji stanowiącej podstawę do określenia planu działań krótkoterminowych dla strefy mazowieckiej, w której istnieje ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego i poziomu docelowego ozonu w powietrzu” realizowane przez Województwo Mazowieckie - Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie. Udzielono dofinansowania w formie dotacji.

Udzielono dofinansowania w formie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym na realizację 14 zadań.

Umorzenia

W 2015 r. Zarząd Funduszu częściowo umorzył 46 pożyczek.

Efekt ekologiczny

Efekty ekologiczne przewidywane do osiągnięcia, z tytułu realizacji dofinansowanych przez Fundusz w 2015 r. przedsięwzięć, w ramach dziedziny ochrony powietrza przedstawiają się następująco:

Efekt ekologiczny/rzeczowy	Jednostka miary	Wartość
Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, wprowadzanych do powietrza:		
- emisja dwutlenku siarki	Mg/rok	66,55
- emisja tlenków azotu	Mg/rok	395,76
- emisja tlenku węgla	Mg/rok	99,59
- emisja dwutlenku węgla	Mg/rok	5 611,22
- emisja pyłu	Mg/rok	123,34
Oszczędność energii cieplnej	GJ/rok	18 270,66
Powierzchnia kolektorów słonecznych	m ²	1 278,64
Moc pomp ciepła	kW	1 442,27
Fotowoltaika moc instalacji	kW	157,58
Fotowoltaika powierzchnia instalacji	m ²	995,11
Oszczędność energii elektrycznej	kWh/rok	1 747 794,49
Ilość wyprodukowanej energii elektrycznej w kogeneracji	kWh/rok	1 108 800,00
Ilość planów gospodarki niskoemisyjnej	szt.	127

5. OCHRONA ZIEMI

Przedsięwzięcia proekologiczne z zakresu ochrony ziemi w 2015 roku wspierane były w ramach trzech programów tj.:

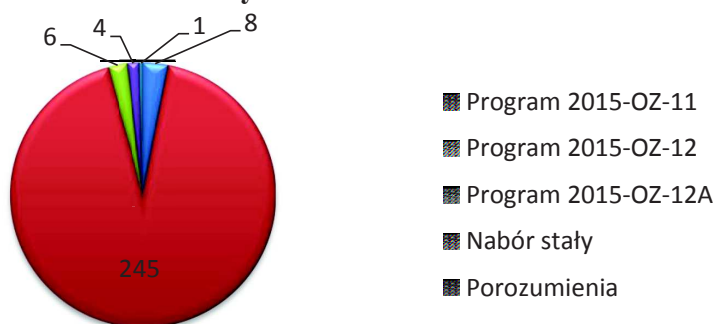
1. 2015-OZ-11 pn. „Budowa i rozbudowa instalacji służących zagospodarowaniu odpadów w ramach Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z perspektywą lat 2018-2023”;
2. 2015-OZ-12 pn. „Usuwanie i unieszkodliwianie azbestu na terenie województwa mazowieckiego”;
3. 2015-OZ-12A pn. „Przedsięwzięcia związane z zamykaniem i rekultywacją składowisk”.

Ponadto Fundusz na podstawie umowy nr 399/2013/WF/US z 18.06.2013 r. zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej kontynuował wsparcie inwestycji w ramach programu priorytetowego pn. „Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne, część 2 - Usuwanie wyrobów zawierających azbest”. Z uwagi na duże zainteresowanie usunięciem szkodliwych dla zdrowia ludzkiego wyrobów zawierających azbest z terenu województwa mazowieckiego dnia 14.05.2015 r. została podpisana umowa nr 163/2015/WF/US z NFOŚiGW w ramach programu priorytetowego „SYSTEM - Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez WFOŚiGW” Część 1) - „Usuwanie wyrobów zawierających azbest”. Podjęte działania miały na celu uzupełnienie dofinansowania do ogłoszonego przez Fundusz programu pn. „Usuwanie i unieszkodliwianie azbestu na terenie województwa mazowieckiego”.

Oferta wsparcia finansowego Funduszu skierowana została do osób prawnych, osób fizycznych oraz wspólnot mieszkaniowych (składających wnioski za pośrednictwem gminy), osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz jednostek samorządu terytorialnego.

W ramach dziedziny ochrona ziemi w 2015 r. zostały złożone 264 wnioski (w tym dwa o dofinansowanie w formie pożyczko-dotacji).

**Ilość wniosków złożonych
w ramach dziedziny ochrona ziemi**

Z powyższego wykresu wynika, że najwięcej wniosków zostało złożonych w ramach programu 2015-OZ-12, który był przeznaczony na usuwanie i unieszkodliwianie azbestu na terenie województwa mazowieckiego.

W 2015 r. pozytywnie zostało rozpatrzonych 251 wniosków (w tym jeden w formie pożyczko-dotacji), co przełożyło się na zawarcie 243 umów dotacji i 9 umów pożyczek.

Realizacja programów w 2015 roku

Program 2015-OZ-11 pn. „Budowa i rozbudowa instalacji służących zagospodarowaniu odpadów w ramach Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z perspektywą lat 2018-2023”.

W ramach programu wnioskodawcy mogli starać się o dofinansowanie instalacji ujętych wyłącznie w „Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2032”. Nabór wniosków o dofinansowanie inwestycji w formie pożyczki w ramach programu został ogłoszony od 19.01.2015 r. do wyczerpania alokacji, jednak nie później niż do 30.10.2015 r. Złożonych zostało 7 wniosków na łączną kwotę 45 334 653,00 zł. Pozytywnie rozpatrzono 6 wniosków na kwotę 42 006 653,00 zł. Jeden wniosek na kwotę 3 328 000,00 zł rozpatrzono negatywnie z uwagi na brak możliwości zabezpieczenia pożyczki. Ostatecznie zawarto 5 umów. Z jednego pozytywnie rozpatrzonego wniosku (na kwotę 16 438 000,00 zł) beneficjent zrezygnował, nie dostarczając wymaganych dokumentów do zawarcia umowy o dofinansowanie.

Program 2015-OZ-12 pn. „Usuwanie i unieszkodliwianie azbestu na terenie województwa mazowieckiego”

Demontaż wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Dobrze.

Program był skierowany do jednostek samorządu terytorialnego, pozostałych osób prawnych, osób fizycznych oraz jednostek organizacyjnych administracji publicznej nieposiadających osobowości prawnej, a także związków celowych tych osób. Osoby prawne oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą składały wnioski indywidualne o przyznanie dofinansowania. Natomiast osoby fizyczne (w tym wspólnoty mieszkaniowe) nieprowadzące działalności gospodarczej składały wnioski o dofinansowanie za pośrednictwem gminy. Nabór wniosków o dofinansowanie inwestycji w formie dotacji i pożyczki w ramach programu został ogłoszony od 02.03.2015 r. do wyczerpania alokacji, jednak nie później niż do 30.10.2015 r.

Odbiór wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Garwolin.

W ramach programu wpłynęło 247 wniosków o dofinansowanie w formie dotacji. Pozytywnie rozpatrzono 236 wniosków na łączną kwotę 8 449 518,84 zł, w tym 205 wniosków współfinansowanych z udostępnionych środków NFOŚiGW w kwocie 4 209 356,63 zł. Ostatecznie zawarto 236 umów, w tym 205 umów współfinansowanych z udostępnionych środków NFOŚiGW. Mniejsza ilość zawartych umów w stosunku do złożonych wniosków wynika z rezygnacji ze złożonego wniosku lub nieuzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie.

Program 2015-OZ-12A pn. „Przedsięwzięcia związane z zamykaniem i rekultywacją składowisk” skierowany był do jednostek samorządu terytorialnego (JST) i ich jednostek podległych oraz do podmiotów ze 100 % udziałem JST.

Nabór wniosków o dofinansowanie inwestycji w formie dotacji oraz pożyczki w ramach programu został ogłoszony od 29.07.2015 r. do wyczerpania alokacji, jednak nie później niż do 30.10.2015 r. W ramach programu zostało złożonych 5 wniosków na łączną kwotę 2 783 538,53 zł, w tym w formie dotacji 1 592 873,00 zł oraz pożyczki 1 190 665,53 zł (w tym dwa w formie pożyczko-dotacji). Z jednego wniosku na promesę dofinansowania w kwocie 1 000 000,00 zł w formie pożyczki oraz 500 000,00 zł w formie dotacji, wnioskodawca zrezygnował ponieważ złożył wniosek szczegółowy o dofinansowanie. Pozytywnie rozpatrzono 4 wnioski (w tym jeden w formie pożyczko-dotacji) na łączną kwotę 1 283 538,53 zł, w tym 1 092 873,00 zł w formie dotacji oraz 190 665,53 zł w formie pożyczki.

Składowisko odpadów przed rekultywacją w gminie Chorzele.

Składowisko odpadów po rekultywacji w gminie Chorzele.

Składowisko odpadów po rekultywacji w gminie Chorzele.

Dofinansowania działań w ramach ogłoszonych naborów stałych, zobowiązań lub porozumień.

Mając na uwadze racjonalne wykorzystanie środków finansowych Zarząd Funduszu podjął decyzję o możliwości przyjmowania wniosków dodatkowych o dofinansowanie zadania o szczególnym charakterze nie objętym naborem w trybie ogłoszonych programów.

W 2015 r. w ramach naboru złożono 4 wnioski o dofinansowanie, w tym 2 w formie pożyczki na kwotę 1 982 240,23 zł oraz 2 w formie dotacji na kwotę 567 696,00 zł, które zostały rozpatrzone pozytywnie na łączną kwotę 2 549 936,23 zł. Z powyższych wniosków zostały zawarte 4 umowy (2 pożyczki oraz 2 dotacje). Ponadto w 2015 r. została zawarta jedna umowa w formie pożyczki stanowiąca zobowiązanie z 2014 r.

W dniu 03.02.2015 r. zostało zawarte z Porozumienie Nr 1/PŚ-ZD-II/2015 z Województwem Mazowieckim w sprawie finansowania zadań z zakresu ochrony środowiska realizowanych przez Województwo Mazowieckie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. W ramach ww. porozumienia został złożony i pozytywnie rozpatrzony jeden wniosek na kwotę 147 600,00 zł w formie dotacji. Środki zostały wykorzystane na realizację zadania pn. „Opracowanie Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016-2021 z uwzględnieniem lat 2022-2027 wraz z Planem Inwestycyjnym dla województwa mazowieckiego, Planem zapobiegania powstawania odpadów dla województwa mazowieckiego, Programem usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa mazowieckiego oraz Prognozą oddziaływania na środowisko Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016-2021 z uwzględnieniem lat 2022-2027”.

Budowa linii do sortowania odpadów komunalnych w miejscowości Lucin.

Działająca linia do sortowania odpadów komunalnych w miejscowości Lucin.

Umorzenia

W 2015 r. Zarząd Funduszu częściowo umorzył 6 pożyczek.

Efekt ekologiczny

Efekty ekologiczne przewidywane do osiągnięcia, z tytułu realizacji dofinansowanych przez Fundusz w 2015 r. przedsięwzięć, w ramach dziedziny ochrona ziemi przedstawiają się następująco:

Efekt ekologiczny/rzeczowy	Jednostka miary	Wartość
Utylizacja wyrobów zawierających azbest	Mg	23 544,226
Rekultywacja wysypisk	ha	7,404
Ilość odpadów komunalnych wprowadzanych w sposób zorganizowany do środowiska	Mg	30 057,600
Segregacja odpadów	Mg	2 388,500
Gospodarcze wykorzystanie odpadów	Mg	2 100,000
Kompostowanie odpadów	Mg	21 328,396
Odzyskane odpady biodegradowalne	Mg	58 457,600
Wykonanie rekultywacji terenów i budynków Pionkowskiego Parku Przemysłowego „Pronit” poprzez usunięcie:		
- materiałów potencjalnie wybuchowych	Mg	230,000
- formaliny	Mg	81,200
Wydłużenie czasu eksploatacji składowiska poprzez zwiększenie jego pojemności roboczej dzięki zakupowi kompaktora	szt.	1
Zakup ładowarki kołowej do Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach k/Płocka	szt.	1

Ponadto ze środków Funduszu zostało dofinansowane Opracowanie Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016-2021 z uwzględnieniem lat 2022-2027 wraz z Planem Inwestycyjnym dla województwa mazowieckiego, Planem zapobiegania powstawania odpadów dla województwa mazowieckiego, Programem usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa mazowieckiego oraz Prognozą oddziaływania na środowisko Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016-2021 z uwzględnieniem lat 2022-2027.

6. OCHRONA WÓD

Przedsięwzięcia proekologiczne z zakresu ochrony wód w 2015 roku wspierane były w ramach trzech programów:

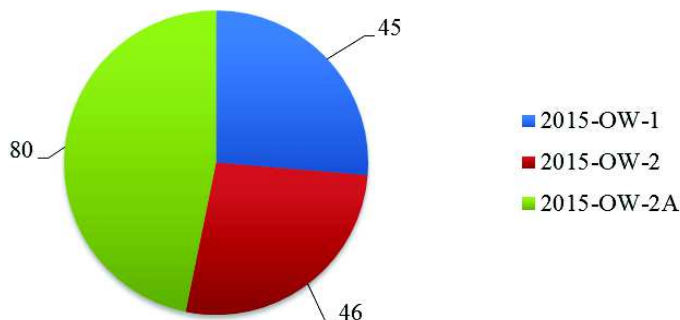
1. 2015-OW-1 pn. „Realizacja przedsięwzięć ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych”,
2. 2015-OW-2 pn. „Zadania z zakresu ochrony wód”,
3. 2015-OW-2A pn. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków o przepustowości do 7,5 m³/d dla osób fizycznych”.

Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Stoczku, gmina Stoczek.

W 2015 r. w ramach dziedziny ochrona wód zostało złożonych 171 wniosków o dofinansowanie.

Ilość wniosków złożonych w ramach poszczególnych programów z dziedziny ochrona wód

Największa ilość wniosków została złożona w ramach programu 2015-OW-2A, który był skierowany do osób fizycznych na realizację budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, natomiast ilość wniosków złożonych w ramach programów 2015-OW-1 i 2015-OW-2 była na porównywalnym poziomie. Pod względem wysokości przyznanego dofinansowania największe nakłady finansowe przeznaczono na zadania realizowane w ramach programu 2015-OW-2, który obejmował najszersze spektrum działań związanych z ochroną wód.

W 2015 r. rozpatrzone pozytywnie 137 wniosków, w ramach których przyznano dofinansowanie w łącznej kwocie 69 347 163,82 zł, w tym 68 628 265,04 zł w formie pożyczek i 718 898,78 zł w formie dotacji. Ponadto udzielono dwóch promes dofinansowania w formie pożyczki w łącznej

kwocie 12 022 380,00 zł, 1 wniosek został rozpatrzony negatywnie, 3 wnioskodawców zrezygnowało z ubiegania się o dofinansowanie, natomiast 28 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia z przyczyn formalno-proceduralnych.

Na podstawie decyzji o przyznaniu dofinansowania podjętych w 2015 r. w zakresie ochrony wód Fundusz zawarł 75 umów pożyczek oraz 61 umów dotacji. Dofinansowanie wynikające z zawartych umów w stosunku do kwot przyznanych przez Fundusz uległo zmniejszeniu w wyniku obniżenia kosztów inwestycji po rozstrzygnięciu procedur przetargowych. Dodatkowo wpływ na zmniejszenie ogólnej kwoty umów miało przyznanie dofinansowania czterem wnioskodawcom, z którymi zawarcie umowy zostało zaplanowane na 2016 r. Ponadto trzech beneficjentów zrezygnowało z przyznanego dofinansowania.

Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Kościelnej w Makowie Mazowieckim.

Budowa kanalizacji deszczowej na odcinku od ul. Orszagha do ul. Wołomińskiej w Kobylce.

Realizacja programów w 2015 roku

Program 2015-OW-1 pn. „Realizacja przedsięwzięć ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych”, w ramach którego dofinansowane były inwestycje polegające na:

- budowie, rozbudowie i modernizacji oczyszczalni ścieków,
- zagospodarowaniu osadów ściekowych,
- budowie i modernizacji podczyszczalni ścieków,
- budowie i przebudowie sieci kanalizacyjnych,
- budowie połączeń budynków do sieci kanalizacji zbiorczej.

W ramach programu rozpatrzono pozytywnie 38 wniosków i przyznano dofinansowanie w formie pożyczek w łącznej kwocie 27 462 469,94 zł. Ponadto przyznano 1 promesę dofinansowania w formie pożyczki w kwocie 3 478 000,00 zł, 4 wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia z przyczyn formalno-proceduralnych, 1 wniosek rozpatrzono negatywnie, a jeden z wnioskodawców zrezygnował z ubiegania się o dofinansowanie. Ostatecznie zawarto 34 umowy o dofinansowanie w formie pożyczek.

Program 2015-OW-2 pn. „Zadania z zakresu ochrony wód”, w ramach którego dofinansowaniu podlegały inwestycje związane z:

- porządkowaniem gospodarki ściekowej poprzez budowę, rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków, podczyszczalni ścieków oraz budowę i przebudowę sieci kanalizacji sanitarnej,
- zagospodarowaniem osadów ściekowych,
- budową podłączeń budynków do sieci kanalizacji sanitarnej zbiorczej,
- budową przydomowych oczyszczalni ścieków,
- zakupem samochodów i pojazdów do czyszczenia i udrażniania kanalizacji, wozów asenizacyjnych oraz koparko-ladowarek wykorzystywanych w procesach technologicznych oczyszczalni,
- a także inne zadania przynoszące efekt ekologiczny w zakresie ochrony wód.

W ramach programu rozpatrzono pozytywnie 35 wniosków o pożyczkę (w tym jeden o pożyczkę długoterminową i pożyczkę pomostową), 2 wnioski o dotację i 2 wnioski o pożyczko-dotację na łączną kwotę dofinansowania 41 472 733,90 zł, w tym 41 137 695,10 zł pożyczki i 335 038,80 zł dotacji. Dodatkowo przyznano jedną promesę dofinansowania w formie pożyczki w kwocie 8 544 380,00 zł. Ponadto 4 wnioski (w tym 1 wniosek o promesę) pozostawiono bez rozpatrzenia z przyczyn formalno-proceduralnych, a 2 wnioskodawców zrezygnowało z ubiegania się o dofinansowanie. Ostatecznie zawarto 38 umów o dofinansowanie w formie pożyczek i 4 umowy o dofinansowanie w formie dotacji.

Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w gminie Liw.

Budowa oczyszczalni ścieków przy Publicznej Szkole Podstawowej w miejscowości Blochy, gmina Długosiodło.

Program 2015-OW-2A pn. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków o przepustowości do 7,5 m³/d dla osób fizycznych”, w ramach którego dofinansowywane były inwestycje polegające na budowie małych oczyszczalni ścieków przy budynkach mieszkalnych.

W ramach programu rozpatrzono pozytywnie 60 wniosków o dofinansowanie przyznając dotacje w łącznej kwocie 383 859,98 zł oraz pożyczki w łącznej kwocie 28 100,00 zł. Dodatkowo 20 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia z uwagi na niespełnienie wymogów formalnych programu. Ostatecznie zawarto 3 umowy o dofinansowanie w formie pożyczek i 57 umów o dofinansowanie w formie dotacji.

*Budowa przydomowej oczyszczalni ścieków
w miejscowości Stare Budy Radziejowskie, gmina Radziejów.*

Umorzenia

W 2015 r. Zarząd Funduszu częściowo umorzył 58 pożyczek.

Budowa oczyszczalni ścieków w Jędrzejów Nowym, gmina Jakubów.

Efekt ekologiczny

W 2015 r. dofinansowaniem objęte zostały zadania ujęte w „Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych”, co wynikało bezpośrednio z przyjętych przez Fundusz działań priorytetowych. W porównywalnym stopniu współfinansowano zadania związane z budową i rozbudową oczyszczalni ścieków, sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków realizowane na obszarach nie ujętych w KPOŚK. Realizacja wszystkich inwestycji przyniosła

wymierny efekt ekologiczny i przyczyniła się do zredukowania zanieczyszczeń odprowadzanych wraz ze ściekami do wód powierzchniowych i ziemi.

Efekty ekologiczne przewidywane do osiągnięcia, z tytułu realizacji dofinansowanych przez Fundusz w 2015 r. przedsięwzięć, w ramach dziedziny ochrona wód przedstawiają się następująco:

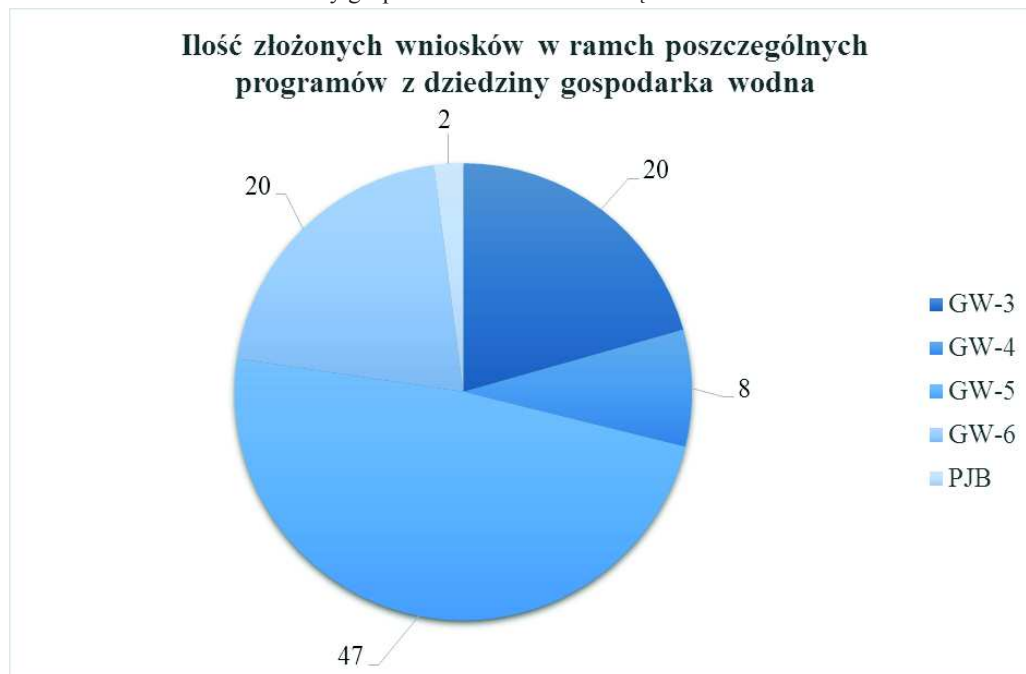
Efekt ekologiczny/rzeczowy	Jednostka miary	Wartość
Oczyszczalnie ścieków, w tym:		
- <i>budowa</i>	szt.	3
	m ³ /d	530
	RLM	4 922
- <i>rozbudowa/modernizacja</i>	szt.	3
	m ³ /d	18 141
	RLM	100 850
Przydomowe oczyszczalnie ścieków	szt.	210
	m ³ /d	168
	RLM	1 108
Kanalizacja sanitarna	mb.	143 271
Ilość stworzonych warunków do wykonania podłączeń	szt.	2 950
Ilość wykonanych podłączeń w wyniku budowy kanalizacji sanitarnej	szt.	1 694
Ilość wykonanych podłączeń do istniejącej kanalizacji sanitarnej	szt.	774
Kanalizacja deszczowa	mb.	4 813

7. GOSPODARKA WODNA

Przedsięwzięcia proekologiczne z zakresu gospodarki wodnej w 2015 roku wspierane były w ramach czterech programów tj.:

1. 2015-GW-3 pn. „Budowa i przebudowa urządzeń oraz obiektów hydrotechnicznych poprawiających bezpieczeństwo przeciwpowodziowe, a także usuwanie skutków powodzi”,
2. 2015-GW-4 pn. „Poprawa jakości wody pitnej poprzez budowę, przebudowę i remont stacji uzdatniania wody”,
3. 2015-GW-5 pn. „Wspieranie zadań związanych z działaniami na rzecz odbudowy urządzeń i obiektów melioracji podstawowej i szczegółowej, zapewniającej ochronę terenów zurbanizowanych przed wodami podsiąkowymi i opadowymi”,
4. 2015-GW-6 pn. „Zadania z zakresu gospodarki wodnej”.

W 2015 r. na zadania z dziedziny gospodarka wodna złożono łącznie 97 wniosków.

Największa ilość wniosków została złożona w ramach programu 2015-GW-5, który dotyczył inwestycji związanych z działaniami na rzecz odbudowy urządzeń i obiektów melioracji podstawowej i szczegółowej realizowane na podstawie programu. Ilość wniosków złożonych w ramach programów 2015-GW-3 i 2015-GW-6 była na porównywalnym poziomie. Pod względem wysokości przyznanego dofinansowania największe nakłady finansowe przeznaczono na zadania realizowane w ramach programu 2015-GW-4, który dotyczył inwestycji związanych z budową, przebudową i remontem stacji uzdatniania wody.

Rozpatrzono pozytywnie 78 wniosków, w ramach których przyznano dofinansowanie w łącznej kwocie 33 374 431,31 zł, zarówno w formie pożyczek jak i dotacji. Udzielono również jednej promesy pożyczki na kwotę 8 224 180,00 zł.

Do końca 2015 r. z dziedziny gospodarka wodna w formie dotacji zawarto 50 umów na kwotę 5 303 811,31 zł, w formie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym zawarto jedną umowę na kwotę 300 000,00 zł, a w formie pożyczek 31 umów na kwotę 22 756 086,51 zł (jedna umowa na kwotę 679 000,00 zł podpisana na podstawie uchwały podjętej w 2014 r.)

Realizacja programów w 2015 roku

Program 2015-GW-3 pn. „Budowa i przebudowa urządzeń oraz obiektów hydrotechnicznych poprawiających bezpieczeństwo przeciwpowodziowe, a także usuwanie skutków powodzi”, w ramach którego finansowane były inwestycje związane z:

- budową i przebudową budowli hydrotechnicznych i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej,
- likwidacją skutków powodzi,
- renaturyzacją rzek, regulacją cieków wodnych,
- budową, odbudową i modernizacją zbiorników wodnych łącznie z towarzyszącymi budowlami hydrotechnicznymi,
- doposażeniem magazynów przeciwpowodziowych.

Budowa ziemnego zbiornika wodnego w miejscowości Pliszki, gmina Paprotnia.

Przebudowa wiejskiego stawu w Dąbrówce, gmina Czerwonka.

W ramach programu rozpatrzono pozytywnie 6 wniosków o dotację i 7 wniosków o pożyczko-dotację. Przyznano dofinansowanie w formie pożyczki na kwotę 2 388 038,00 zł oraz w formie dotacji na kwotę 5 884 865,89 zł. Ponadto 6 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia z przyczyn formalno-proceduralnych, 1 z wnioskodawców zrezygnował z ubiegania się o dofinansowanie. Jeden z wnioskodawców zrezygnował z przyznanej pożyczko-dotacji. Ostatecznie zawarto 12 umów o dofinansowanie w formie dotacji oraz 6 w formie pożyczki.

Program 2015-GW-4 pn. „Poprawa jakości wody pitnej poprzez budowę, przebudowę i remont stacji uzdatniania wody”

W ramach programu zostało rozpatrzonych pozytywnie 5 wniosków o pożyczkę na łączną kwotę 14 212 879,04 zł. Ponadto rozpatrzono pozytywnie jeden wniosek w sprawie przyznania promesy, jeden wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia z przyczyn formalno-proceduralnych, jeden wniosek o promesę został rozpatrzony negatywnie. Jeden z wnioskodawców zrezygnował z przyznanej pożyczki. Ostatecznie zawarto 5 umów o dofinansowanie, w tym jedną umowę o pożyczkę pomostową.

Rozbudowa Stacji Uzdatniania Wody Sobików w miejscowości Cendrowice.

Program 2015-GW-5 pn. „Wspieranie zadań związanych z działaniami na rzecz odbudowy urządzeń i obiektów melioracji podstawowej i szczegółowej, zapewniającej ochronę terenów zurbanizowanych przed wodami podsiąkowymi i opadowymi”, w ramach którego finansowane były inwestycje polegające na modernizacji oraz odbudowie urządzeń i obiektów melioracji podstawowej, tj.:

- budowie piętrzące, budowle upustowe oraz obiekty służące do ujmowania wód,
- stopnie wodne, zbiorniki wodne,
- kanały i rowy wraz z budowlami związanymi z ich funkcjonowaniem,
- budowle regulacyjne oraz przeciwpowodziowe.

W ramach programu rozpatrzono pozytywnie 39 wniosków o dotację na łączną kwotę 1 742 289,90 zł. Ponadto 8 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia z przyczyn formalno-proceduralnych. Ostatecznie zawarto 38 umów o dofinansowanie w formie dotacji (jeden wnioskodawca zrezygnował z przyznanego dofinansowania).

Gruntowna modernizacja rowów melioracyjno-komunalnych w mieście Marki

Program 2015-GW-6 pn. „Zadania z zakresu gospodarki wodnej”, w ramach którego finansowane były inwestycje polegające na:

- budowie nowych, rozbudowie i remoncie stacji wodociągowych, hydroforni, zbiorników wyrównawczych oraz ujęć wody,
- budowie nowych i przebudowie istniejących sieci wodociągowych,
- ograniczeniu zużycia wody,
- zakupie specjalistycznych maszyn, sprzętu oraz osprzętu służącego budowie, remontom i utrzymaniu urządzeń wodnych.

Rozbudowa sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Stare Bosewo.

W ramach programu rozpatrzonych zostało 19 wniosków o pożyczkę na łączną kwotę 8 496 358,48 zł. Jeden wniosek pozostał bez rozpatrzenia z przyczyn formalno-proceduralnych. Ostatecznie zawarto 19 umów o dofinansowanie w formie pożyczki.

Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Lasków, Ludwinów, Chruściele, gmina Dąbrówka.

Ponadto w dziedzinie gospodarka wodna rozpatrzono pozytywnie 2 wnioski Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie w formie przekazania środków na łączną kwotę 650 000,00 zł. Wnioskodawca zrezygnował jednak z przyznanego dofinansowania.

Umorzenia

W 2015 r. Zarząd Funduszu częściowo umorzył 23 pożyczki.

Efekt ekologiczny

Efekty ekologiczne przewidywane do osiągnięcia, z tytułu realizacji dofinansowanych przez Fundusz w 2015 r. przedsięwzięć, w ramach dziedziny gospodarka wodna przedstawiają się następująco:

Efekt ekologiczny/rzeczowy	Jednostka miary	Wartość
Stacje Uzdatniania Wody		
- budowa	szt.	3
- wydajność	m ³ /h	210
- rozbudowa/modernizacja	szt.	5
- wydajność	m ³ /h	738,10
Budowa sieci wodociągowej		
- długość wybudowanej sieci wodociągowej	mb.	43 003,60
- stworzenie możliwości wykonania przyłączy	szt.	851
- przyłączenie do sieci wodociągowej	szt.	477
Zbiorniki retencyjne		
- budowa	szt.	4
- powierzchnia zbiorników	ha	0,527
- pojemność zbiorników	m ³	28 242,00
- powierzchnia chroniona	ha	31,47
- rozbudowa/modernizacja	szt.	6
- powierzchnia zbiorników	ha	2,993
- pojemność zbiorników	m ³	28,71
- powierzchnia chroniona	ha	176,07
Odbudowa urządzeń melioracji szczegółowej i podstawowej		
- długość	km	179 981,00
- powierzchnia chroniona	ha	15 978,05

Ponadto, w 2015 r. dofinansowaniem zostały objęte inwestycje charakteryzujące się efektem ekologicznym, który nie wpisuje się w powyższą tabelę:

- zakup sprzętu, tj. paczkowarki do wody Proffico Aqapark 2, w celu zapewnienia mieszkańcom ciągłego dostępu do wody pitnej w czasie awarii, która spełnia wymogi określone w aktualnie obowiązującym Rozporządzeniu Ministra Zdrowia;
- przebudowa magistrali wodociągowej o długości 169,6 m - przebudowa przewodu przełoży się na zabezpieczenie odbiorców w wodę o odpowiedniej jakości oraz ilości w sposób ciągły, przebiegający bez zakłóceń dystrybucyjnych. Według mapy GIS, magistralą zaopatrywanych w wodę jest ok. 400 posesji. Ponadto, jako element przesyłowy sieci wodociągowej, magistrala pośrednio wpływa na zasilanie w wodę łącznie ok. 21 000 posesji;
- modernizacja źródła ciepła wraz ze zmianą technologii basenowej na pływalni - według wyliczeń sporządzonych na potrzeby realizacji projektu, po zakończeniu prac dotyczących wykonania technologii zamkniętego obiegu wody, średniomiesięczne zużycie wody zmniejszy się do około 30,8 m³/dobę, co oznacza uzyskanie efektu ekologicznego dotyczącego zmniejszenia zużycia wody wynoszącego ok. 17,4 m³/dobę a więc ok. 6 351 m³ rocznie;
- wykonanie ubezpieczenia brzegu rzeki Narew opaską z naturalnych materiałów tj. materacy faszynowo - kamiennych, narzutu kamiennego na geowłókninie oraz narzutu kamiennego w płótkach z kieszek faszynowych na długości ok. 95 m;
- przebudowa prawobrzeżnego wału przeciwpowodziowego rzeki Jeziorki na odcinku o długości 5432 mb. W wyniku realizacji zadania powierzchnia terenów zurbanizowanych

objętych ochroną wyniesie 4210 ha, natomiast liczba osób objętych zabezpieczeniem przeciwpowodziowym wyniesie około 1000 osób.

- remont pompowni służącej do odprowadzania wody ze zlewni i zabezpieczenia przeciwpowodziowego. Powierzchnia terenów zurbanizowanych objęta ochroną przeciwpowodziową w wyniku realizacji zadania wyniesie 1313 ha, a liczba osób objętych zabezpieczeniem przeciwpowodziowym wyniesie 500.

8. EDUKACJA EKOLOGICZNA

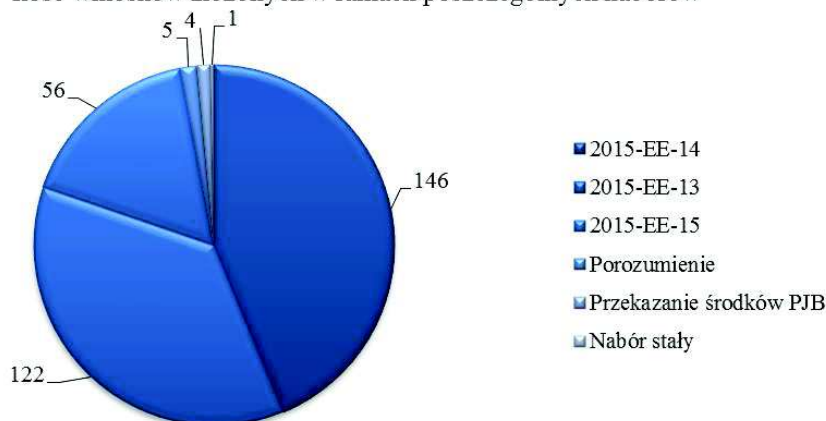
W 2015 r. główną formą wyboru przedsięwzięć do dofinansowania w formie dotacji były konkursy i programy. W dziedzinie *edukacja ekologiczna* ogłoszono nabory wniosków do jednego konkursu i dwóch programów. Realizowano również zadania na mocy Porozumienia w sprawie finansowania zadań z zakresu ochrony środowiska realizowanych przez Województwo Mazowieckie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

W ramach zadań związanych z edukacją ekologiczną do WFOŚiGW w Warszawie złożono 334 wnioski na łączną kwotę 13 228 921,34 zł. Negatywnie rozpatrzono 129 wniosków na łączną kwotę 6 651 386,19 zł, pozytywnie rozpatrzono 205 wniosków na łączną kwotę 6 577 535,15 zł. Ostatecznie zawarto 198 umów, w tym:

- w ramach ogłoszonych konkursów i programów złożono 324 wnioski, rozpatrzono pozytywnie 196 wniosków na łączną kwotę 5 699 721,70 zł, w 6 przypadkach beneficjenci zrezygnowali z realizacji zadania przed podpisaniem umowy, w związku z powyższym zawarto 190 umów;
- na mocy Porozumienia w sprawie finansowania zadań z zakresu ochrony środowiska realizowanych przez Województwo Mazowieckie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie złożono 5 wniosków na łączną kwotę 168 613,45 zł. Wnioski zostały pozytywnie rozpatrzone przez Zarząd Funduszu. W konsekwencji podpisano 5 umów;
- w ramach przekazania środków Państwowym Jednostkom Budżetowym złożono 4 wnioski, rozpatrzono pozytywnie 3 na łączną kwotę 494 300,00 zł, w jednym przypadku beneficjent zrezygnował z realizacji zadania przed podpisaniem umowy, w związku z powyższym podpisano 2 umowy;
- w ramach naboru stałego złożono 1 wniosek przez Mazowiecką Agencję Energetyczną, który został rozpatrzony pozytywnie na kwotę 214 900,00 zł oraz sfinalizowany jedną umową.

Głównymi beneficjentami Funduszu były jednostki samorządu terytorialnego oraz ich jednostki podległe, organizacje pozarządowe oraz park narodowy.

Ilość wniosków złożonych w ramach poszczególnych naborów

Realizacja programów i konkursów w 2015 roku

Program 2015-EE-13 pn. „Wspomaganie edukacji ekologicznej poprzez propagowanie działań podnoszących świadomość ekologiczną społeczeństwa”

W 2015 r. w ramach programu złożono 122 wnioski, 95 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie na kwotę 3 130 408,46 zł, na realizację, których zawarto 93 umowy. Wśród beneficjentów przeważały jednostki samorządu terytorialnego oraz ich jednostki podległe. Spośród zadań zrealizowanych w ramach naboru, na szczególną uwagę zasługuje zadanie pn. „Szklarnia miejska - centrum edukacyjno-warsztatowe” z cyklu projektów Green Warsaw”, zrealizowane przez Fundację Przestrzeń Publiczna. To pierwszy tego typu projekt w Polsce, który dał możliwość uprawy roślin w przestrzeni miejskiej. Niecodzienna, estetyczna budowla oparta na drewnianej konstrukcji, wykorzystująca do nawadniania upraw wodę deszczową rozbudziła wyobraźnię mieszkańców stolicy. W szklarni prowadzone były warsztaty zachęcające mieszkańców Warszawy do samodzielnej uprawy warzyw oraz szkolenia na temat prowadzenia miejskich ogrodów. Obiekt odwiedziło około 1000 osób, a w organizowanych warsztatach wzięło udział około 150 uczestników. Budynek szklarni przedstawiają poniższe zdjęcia.

Budynek szklarni powstałej w ramach projektu pn. „Szklarnia miejska - centrum edukacyjno-warsztatowe” z cyklu projektów Green Warsaw zrealizowanego przez Fundację Przestrzeń Publiczna.

Warsztaty w szklarni powstałej w ramach projektu pn. „Szklarnia miejska - centrum edukacyjno-warsztatowe” z cyklu projektów Green Warsaw zrealizowanego przez Fundację Przestrzeń Publiczna.

Fundusz dofinansował też projekt pn. „Kampania edukacyjna nt. odnawialnych źródeł energii - „Z energią zmienimy źródła - Dzień Ziemi 2015” realizowany przez Fundację Ośrodka Edukacji Ekologicznej. Kampania edukacyjna nt. odnawialnych źródeł energii składała się z festynu rodzinnego, konferencji informacyjnej nt. OZE oraz kampanii informacyjnej i promocyjnej na temat energii odnawialnej, prowadzonej w mediach i Internecie. W plenerowej imprezie - corocznym festynie ekologicznym *Światowego Dnia Ziemi*, zorganizowanym w dniu 26.04.2015 r., na Polach Mokotowskich udział wzięło ok. 32 tys. osób. Realizowany przez Fundację Ośrodka Edukacji Ekologicznej projekt skierował uwagę społeczeństwa na potrzebę zachowania zrównoważonego rozwoju, stworzył nowe płaszczyzny zaangażowania społecznego, promował partnerstwo pomiędzy organizacjami pozarządowymi działającymi w sektorze ochrony środowiska, koncentrując się wokół problemu „globalnego ocieplenia” oraz promocji OZE. Jedną z atrakcji Światowego Dnia Ziemi prezentuje poniższe zdjęcie.

Zajęcia edukacyjne w ramach zadania pn. „Kampania edukacyjna nt. odnawialnych źródeł energii - „Z energią zmienimy źródła - Dzień Ziemi 2015” zrealizowanego przez Fundację Ośrodka Edukacji Ekologicznej.

Ciekawym przedsięwzięciem realizowanym w ramach niniejszego Programu był również Plener plastyczny „Malowany październik”, organizowany przez Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych (MZPK) od 2005 roku. Data pleneru wpisała się już na stałe w kalendarz akcji i warsztatów organizowanych przez MZPK. Co roku w warsztatach bierze udział ponad 100 osób. Uczestnicy mają możliwość przelania swoich odczuć związanych z przyrodą na papier. Oprócz zajęć plastycznych, uczestnicy pleneru mogli poprzez krótki wykład, zapoznać się z walorami przyrodniczymi i kulturowymi Parku. Z prac powstałych podczas pleneru, zorganizowano wystawę w siedzibie Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych.

*Uczestnicy pleneru plastycznego „Malowany październik”
zorganizowanego przez Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych.*

Fundusz wsparł również kampanię na temat gospodarki odpadami, realizowaną przez Gminę Miasta Grodzisk Mazowiecki. W ramach kampanii w mieście pojawiły się billboardy edukacyjne.

Plakat wydrukowany w ramach zadania pn. „Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa poprzez propagowanie otwartej edukacji ekologicznej” zrealizowanego przez Gminę Miasta Grodzisk Mazowiecki.

Konkurs 2015-EE-14 pn. „Organizacja konkursów i olimpiad w zakresie edukacji ekologicznej”

W 2015 r. nabór wniosków na działania polegające na organizacji konkursów oraz olimpiad w zakresie edukacji ekologicznej był realizowany w formie konkursu. O dofinansowanie tego typu zadań mogły ubiegać się jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, park narodowy oraz państwowe osoby prawne prowadzące działalność związaną z edukacją ekologiczną albo działające na rzecz ochrony środowiska. W ramach konkursu w 2015 r. uruchomiono 3 nabory. Złożono 146 wniosków, pozytywnie rozpatrzone 54 wnioski na łączną kwotę 555 674,52 zł, na realizację, których podpisano 53 umowy. W jednym przypadku beneficjent zrezygnował z realizacji zadania przed podpisaniem umowy. Konkursy ekologiczne charakteryzowały się różnorodną tematyką, ciekawymi formami prac oraz aktywizowały lokalną społeczność.

Ciekawym wydarzeniem był m.in. Konkurs plastyczno-techniczny „Mareckie zwierzaki - śmieciaki” realizowany przez Gminę Miasta Marki. Gmina przygotowała dla przedszkolaków oraz klas 0-III szkół podstawowych konkurs, którego przedmiotem było zaprojektowanie i wykonanie dowolną techniką zwierzęcia z odpadów i/lub surowców wtórnych. Taka forma pracy pozwoliła zwrócić uwagę dzieci na ważny aspekt recyklingu odpadów. Na skutek realizacji konkursu powstało 100 interesujących prac stworzonych przez uczestników konkursu. Część z nich przedstawia zdjęcie poniżej.

Prace powstałe w ramach zadania pn. Konkurs plastyczno-techniczny „Mareckie zwierzaki - śmieciaki” zrealizowanego przez Gminę Miasta Marki.

Kolejnym nietypowym konkursem był konkurs pn. „Eko-jazda na byle czym - konkurs na stworzenie pojazdu z materiałów ekologicznych, surowców wtórnych lub materiałów z odzysku, napędzany siłą mięśni” zorganizowany przez Gminę Miasta Sierpc. Realizacja zadania miała m.in. na celu aktywną promocję recyklingu jako jednej z metod ochrony środowiska naturalnego poprzez ograniczenie zużycia surowców naturalnych oraz zmniejszenie ilości odpadów. W finale konkursu uczestnicy zaprezentowali stworzone przez siebie pojazdy ekologiczne napędzane siłą mięśni. Integralną częścią konkursu był też przejazd uczestników przez miasto, co prezentuje zdjęcie poniżej.

Pojazd zaprezentowany w ramach projektu pn. „Eko-jazda na byle czym - konkurs na stworzenie pojazdu z materiałów ekologicznych, surowców wtórnych lub materiałów z odzysku, napędzany siłą mięśni” zrealizowanego przez Gminę Miasta Sierpc.

Program 2015-EE-15 pn. „Wspieranie rozwoju terenowej infrastruktury edukacyjnej”

W ramach programu zostało złożonych 56 wniosków, pozytywnie rozpatrzonych zostało 47 na łączną kwotę 2 013 638,72 zł, na realizację, których zawarto 44 umowy. W ramach zadań z zakresu infrastruktury terenowej Fundusz dofinansował ogrody dydaktyczne oraz ścieżki i bazy edukacyjne. Najczęściej dofinansowanie obejmowało zakup terenowych tablic i gier edukacyjnych, elementów małej architektury (ławek, wiat, stojaków na rowery) oraz wykonanie nasadzeń gatunkami roślin rodzimych. Ciekawy ogród dydaktyczny dla dzieci z niepełnosprawnością umysłową został zrealizowany przez Powiat Nowodworski w ramach zadania pn. „Budowa ogrodu dydaktycznego przy Zespole Placówek

Stacja meteorologiczna zakupiona w ramach zadania pn. „Budowa ogrodu dydaktycznego przy Zespole Placówek Edukacyjnych w Nowym Dworze Mazowieckim” zrealizowanego przez Powiat Nowodworski.

Edukacyjnych w Nowym Dworze Mazowieckim”, dofinansowanego przez WFOŚiGW w Warszawie. Ogród, który oprócz funkcji edukacyjnej pełnił będzie też funkcję terapeutyczną, został podzielony na kilka stref tematycznych, m.in.: wrzosowisko, ogród dźwięku - donice z trawami i zbożami, ogród barw - byliniarnia; ogród użytkowy z ziołami i roślinami leczniczymi, zieloną klasę z wiatą edukacyjną i ławkami, która jest jednocześnie ogrodem zapachów, ogród owocowy, łąkę kwietną czy słoneczną polanę wyposażoną w dydaktyczną stację meteorologiczną (patrz zdjęcie obok).

Kolejnym zadaniem dofinansowanym przez Fundusz, ukierunkowanym na edukację ekologiczną osób niepełnosprawnych było zadanie realizowane przez Miasto Stołeczne Warszawa - Miejski Ogród Zoologiczny: „Dotknij mojego świata” - terenowa ścieżka edukacyjna z elementami uwzględniającymi potrzeby osób niewidomych i słabowidzących. W ramach zadania powstały odlane z brązu rzeźby 11 zwierząt - mieszkańców ogrodu zoologicznego, dzięki którym osoby niewidome i słabowidzące mogą za pomocą dotyku „zobaczyć” jak dane zwierzę wygląda. Przy każdej figurce została też zamontowana wykonana z plexi tabliczka z opisem w języku Braille’a. Przykładowe figurki przedstawiają zdjęcia poniżej.

Rzeźby mieszkańców warszawskiego ogrodu zoologicznego, wykonane w ramach zadania pn. „Dotknij mojego świata” - terenowa ścieżka edukacyjna z elementami uwzględniającymi potrzeby osób niewidomych i słabowidzących zrealizowanego przez Miasto Stołeczne Warszawa - Miejski Ogród Zoologiczny.

W 2015 r. Fundusz dofinansował też realizowane przez Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu zadanie pn. „Wykonanie ornitologicznej ścieżki edukacyjnej w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu - Uniszki Zawadzkie”. W ramach zadania wybudowano ścieżkę ornitologiczną, która będzie przybliżać osobom zwiedzającym liczne gatunki ptaków, występujące na terenach leśnych i łąkowych Muzeum. Ścieżka o długości 0,8 km została wyposażona m.in. w 8 tablic edukacyjnych, 50 sztuk terenowych pomocy edukacyjnych o tematyce ornitologicznej oraz 2 wiaty edukacyjne, w których będą prowadzone zajęcia dydaktyczne dla dzieci i młodzieży. Przykładowe elementy infrastruktury terenowej przedstawiają zdjęcia poniżej.

Przykładowe terenowe pomoce edukacyjne zakupione w ramach zadania pn. „Wykonanie ornitologicznej ścieżki edukacyjnej w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu - Uniszki Zawadzkie” zrealizowanego przez Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.

Przykładowa tablica edukacyjna dofinansowana w ramach zadania pn. „Wykonanie ornitologicznej ścieżki edukacyjnej w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu - Uniszki Zawadzkie” zrealizowanego przez Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.

Efekt ekologiczny osiągnięty w wyniku zakończenia zadań realizowanych i dofinansowanych w 2015 r:

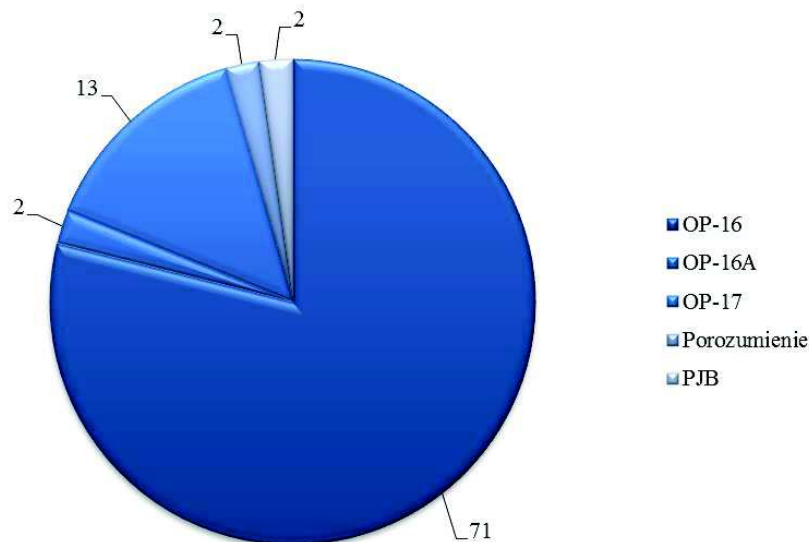
- w ramach konferencji, szkoleń, warsztatów zrealizowano ponad 3 618 godzin zajęć dla ponad 81 871 osób (w tym dzieci i młodzieży);
- wydano m.in. 214 897 egzemplarzy wydawnictw w formie: książek, albumów, wydawnictw pokonferencyjnych, folderów, zeszytów edukacyjnych, planszy edukacyjnych, poradników, gier oraz aplikacji multimedialnych;
- w organizowanych konkursach i olimpiadach udział wzięło ponad 13 300 uczestników.

9. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU

W 2015 r. wnioski były rozpatrywane w ramach trzech ogłoszonych programów oraz dostępnych środków finansowych po spełnieniu wymogów formalno-prawnych i osiągnięciu minimalnej liczby punktów.

W 2015 r. na zadania w dziedzinie ochrony przyrody i krajobrazu wpłynęło 90 wniosków na łączną kwotę 10 394 860,35 zł. Podpisano 84 umowy, w tym 82 umowy w formie dotacji oraz 2 umowy w formie przekazania środków dla państwowych jednostek budżetowych (PJB, pierwotnie złożono 4 wnioski i podpisano 4 umowy jednak po przeprowadzeniu konsolidacji zadań wymaganej przez Ministerstwo Środowiska rozwiązano 4 umowy i skonsolidowano je w jednej umowie). Do dnia 31.12.2015 r. zrealizowano 80 umów, w tym 78 umów w formie dotacji oraz 2 umowy w formie przekazania środków PJB. Powodem była rezygnacja z realizacji 4 zadań, w tym w dwóch przypadkach nie podpisano umowy, natomiast w kolejnych dwóch rozwiązano umowy za porozumieniem stron.

Ilość wniosków złożonych w dziedzinie ochrony przyrody i krajobrazu

Jak widać na powyższym wykresie wśród zadań z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu pod względem ilości złożonych wniosków dominowały zadania związane z działaniami na rzecz ochrony gatunkowej oraz pielęgnacji i konserwacji pomników przyrody oraz parków, alei i terenów zielonych.

Realizacja programów w 2015 roku

Program 2015-OP-16 pn. „Zadania z zakresu ochrony przyrody”, w ramach którego finansowane były zadania związane z ochroną gatunkową roślin, zwierząt, grzybów oraz ich siedlisk jak również z pielęgnacją i konserwacją pomników przyrody oraz parków, alei i terenów zielonych.

Prace pielęgnacyjne w drzewostanie parku zabytkowego w Gozdowie realizowane przez Gminę Gozdowo.

*Czynna ochrona i odbudowa pogłowia raka szlachetnego (*Astacus astacus*) i raka błotnego (*Astacus leptodactylus*) w Mazowieckim Parku Krajobrazowym.*

W ramach powyższego programu wpłynęło 69 wniosków na łączną kwotę 6 240 513,55 zł. Dofinansowanie w formie dotacji otrzymało 65 wniosków. Podpisano i zrealizowano 64 umowy - jeden wnioskodawca zrezygnował z realizacji zadania.

Rewitalizacja zieleni Parku Miejskiego w Błoniu realizowana przez Gminę Błonie.

Program 2015-OP-16A pn. „Usuwanie barszczu Sosnowskiego na terenie województwa mazowieckiego”

W ramach powyższego programu wpłynęły 2 wnioski na łączną kwotę 48 519,80 zł, którym przyznano dofinansowanie w formie dotacji. Podpisano 2 umowy.

Usuwanie barszczu Sosnowskiego na terenie Gminy Ceglów.

Program 2015-OP-17 pn. „Wykonanie uproszczonych planów urządzania i inwentaryzacji stanu lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa”, w ramach którego finansowane były zadania polegające na sporządzaniu uproszczonych planów i inwentaryzacji stanu lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa.

Uproszczone plany urządzania lasu w Powiecie Siedleckim.

W ramach powyższego programu wpłynęło 13 wniosków na łączną kwotę 251 092,00 zł, na które przyznano dofinansowanie w formie dotacji. Podpisano 13 umów, jednak w dwóch przypadkach beneficjenci zrezygnowali z realizacji zadania, co skutkowało rozwiązaniem umów za porozumieniem stron.

„Porozumienie w sprawie finansowania zadań z zakresu ochrony środowiska realizowanych przez Województwo Mazowieckie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie”

W ramach porozumienia wpłynęły 2 wnioski na łączną kwotę 565 250,00 zł, na które przyznano dofinansowanie w formie dotacji. Podpisano jedną umowę na realizację zadania dotyczącego „Sporządzenia bazy danych dotyczących parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu w województwie mazowieckim”. Przedmiotowa umowa przewiduje finansowanie niniejszego zadania

także w 2016 r. Jednocześnie Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego zrezygnował z realizacji w 2015 r. zadania pn. „Sporządzenie Raportu z realizacji programu ochrony środowiska dla województwa mazowieckiego za lata 2013-2014 oraz sporządzenie wojewódzkiego programu ochrony środowiska wraz z oceną oddziaływania na środowisko” i przesunął termin realizacji na 2016 r., podpisując odpowiedni aneks do przedmiotowego „Porozumienia...”. Ponadto w dziedzinie ochrony przyrody i krajobrazu wpłynęły 2 wnioski, których zakres przedmiotowy uniemożliwił ubieganie się o wsparcie finansowe w ramach dostępnych programów z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu.

Umorzenia

W 2015 r. Zarząd Funduszu częściowo umorzył jedną pożyczkę.

Efekt ekologiczny

Efekt ekologiczny osiągnięty oraz planowany do osiągnięcia w wyniku zakończenia zadań realizowanych i dofinansowanych w 2015 r.:

W ramach pielęgnacji i konserwacji pomników przyrody oraz parków, alei i terenów zielonych wykonano:

- pielęgnację 6 722 sztuk drzew;
- nasadzenia 1 158 sztuk drzew oraz 51 006 sztuk krzewów.

W ramach ochrony gatunkowej roślin, zwierząt, grzybów oraz ich siedlisk wykonano m.in.:

- renowację 260 skrzynek oraz przeprowadzono monitoring 560 istniejących stanowisk nietoperzy;
- zamontowano 6 platform pod gniazda bociana białego;
- przeprowadzono reintrodukcję 300 osobników raka szlachetnego oraz strzebli błotnej;
- objęto czynną ochroną 500 sztuk traszki grzebieniastej i kumaka nizinnego;
- zamontowano 100 budek i 50 tuneli lęgowych dla przedstawicieli blaszkodziobych;
- zarybiono rybami drapieżnymi i reofilnymi obwody rybackie;
- zasiedlono obwody łowieckie 170 000 sztukami zajęcy, 4 350 sztukami kuropatw oraz 9 000 sztukami bażantów.

W ramach sporządzania uproszczonych planów i inwentaryzacji stanu lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa wykonano plany dla 12 powiatów o łącznej powierzchni 17 341,77 ha.

W ramach usuwania barszczu Sosnowskiego na terenie województwa mazowieckiego wykonano zabiegi usunięcia stanowisk tego gatunku na powierzchni 2 527,82 arów.

10. MONITORING ŚRODOWISKA

Zgodnie z ustalonymi priorytetami monitoring środowiska ukierunkowany był przede wszystkim na rozbudowę i modernizację bazy pomiarowo-badawczej na terenie województwa mazowieckiego, mającej na celu pozyskiwanie wiarygodnych informacji o stanie środowiska, zapewniających zwiększenie ochrony przed skutkami zagrożeń naturalnych oraz wzmocnienie zarządzania środowiskiem.

Wyniki monitoringu oraz płynące z niego wnioski mają duże znaczenie przy kształtowaniu polityki ochrony środowiska, a także przy podejmowaniu działań interwencyjnych w przypadku zarejestrowania nagłego pogorszenia się stanu któregoś z elementów środowiska.

W 2015 r. dofinansowano zadania zaliczające się do wszystkich powyższych typów przedsięwzięć priorytetowych. Łącznie wpłynęły 4 wnioski. Zarząd podjął decyzję o dofinansowaniu 4 zadań w formie bezzwrotnego dofinansowania.

Ze względu na dofinansowanie w tym działaniu zadań realizowanych głównie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie (WIOŚ), który jest państwową jednostką budżetową, planowanie wydatków na monitoring odbywało się w oparciu o wnioski wstępne WIOŚ, które zostały uwzględnione na liście zadań państwowych jednostek budżetowych, przyjętych do dofinansowania w 2015 r.

Na liście tej znalazły się 3 zadania realizowane przez WIOŚ w Warszawie: *Monitoring środowiska w województwie mazowieckim w 2015 roku* oraz *Zakup aparatury kontrolno-pomiarowej i sprzętu pomocniczego dla laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie* podzielony na 2 etapy (2 wnioski).

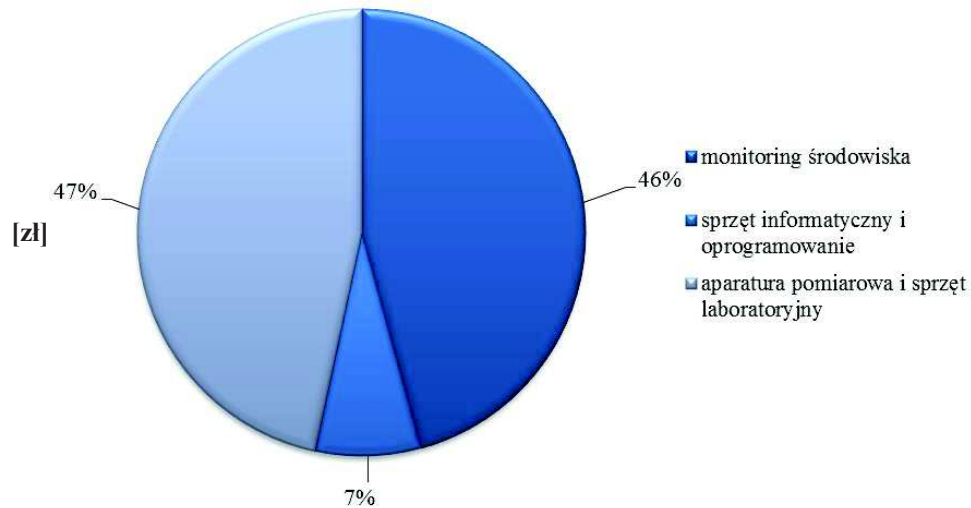
Stacja pomiarowa sieci monitoringu środowiska w województwie mazowieckim zakupiona w ramach zadania realizowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie.

Porozumienia w sprawie finansowania zadań z zakresu ochrony środowiska realizowanych przez Województwo Mazowieckie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

W ramach przedmiotowego porozumienia w 2015 r. realizowane zostało jedno zadanie z kierunku monitoring środowiska pn. „Zakup usługi aktualizacji i serwisowania oprogramowania służącego do obsługi opłat za korzystanie ze środowiska, opłaty produktowej, opłaty za substancje kontrolowane, opłat wynikających z ustawy o bateriach i akumulatorach, zarządzania informacjami środowiskowymi, księgowania wpływów i ich redystrybucji.

Struktura dofinansowania w podziale na typy zadań

Efekt ekologiczny

Efekt ekologicznym, osiągniętym w ramach zadań zgłoszonych i zrealizowanych w 2015 r., było prowadzenie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska całorocznego monitoringu regionalnego wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza oraz hałasu komunikacyjnego, a także pól elektromagnetycznych. Ponadto doposażono automatyczne stacje monitoringowe powietrza WIOŚ w aparaturę kontrolno-pomiarową oraz sprzęt pomocniczy.

Dodatkowym efektem były aktualizacje i modyfikacje oprogramowania systemu naliczania opłat w Urzędzie Marszałkowskim.

Element automatycznego miernika pyłu zawieszzonego PM10/2,5 na stacji pomiarowej przy ul. Marszałkowskiej w Warszawie.

11. ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA I POWAŻNYM AWARIOM ORAZ USUWANIE ICH SKUTKÓW

W 2015 r. wpłynęło 180 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę 11 540 707,69 zł. Pozytywnie rozpatrzono 155 wniosków i zawarto 155 umów. W ramach 3 wniosków wnioskodawcy zrezygnowali z realizacji zadania. Za bezprzedmiotowe uznano 22 wnioski. Powodem było złożenie dokumentacji wnioskowej po terminie obowiązywania naboru w ramach programu bądź nie spełnienie warunków formalnych.

Ze 158 zadań dofinansowanych przez Fundusz, w 3 przypadkach wnioskodawcy nie złożyli dokumentów umożliwiających zawarcie umowy. 141 zadań otrzymało dofinansowanie w formie dotacji, w tym 4 zadania otrzymały dofinansowanie w formie łączonej (dotacja + pożyczka), 2 zadania w formie pożyczki i 15 zadań w formie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym.

Realizacja programów w 2015 roku

Wszystkie wnioski rozpatrywane były na bieżąco w ramach dostępnych środków finansowych po spełnieniu wymogów formalno-prawnych zgodnie z regulaminem programu 2015-NZ-18 „Zakup samochodów pożarniczych oraz sprzętu ratowniczego”.

Sprzęt pożarniczy zakupiony w ramach zadania pn. „Uzupełnienie sprzętu pożarniczego dla OSP Chynów”.

W ramach programu finansowane były przedsięwzięcia polegające na:

- unowocześnianiu wyposażenia ratowniczego służb powołanych do zapobiegania, ograniczania i likwidacji nadzwyczajnych zagrożeń środowiska i poważnych awarii, umożliwiającego zwiększenie skuteczności działania;
- ochronie terenów leśnych i cennych z przyrodniczego punktu widzenia;
- wspieraniu zakupu sprzętu specjalistycznego dla służb ratowniczych w celu dostosowania do standardów obowiązujących w Unii Europejskiej.

Ciężki samochód pożarniczy zakupiony w ramach zadania pn. „Zakup ciężkiego samochodu pożarniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Jazgarzewie”.

W ramach powyższego programu ogłoszono dwa terminy naboru wniosków. Łącznie wpłynęły 163 wnioski. Dofinansowanie w formie dotacji przyznano 143 wnioskom, w tym 3 wnioskodawców skorzystało z możliwości połączenia dofinansowania w postaci pożyczki i dotacji, a 2 wnioskodawcom udzielono dofinansowania w formie pożyczki. Trzech wnioskodawców zrezygnowało z realizacji zadania. Zawarto i zrealizowano 140 umów.

Głównym beneficjentem programu były gminy - 85 umów oraz Ochotnicze Straże Pożarne - 40 umów. Na liście zadań państwowych jednostek budżetowych do dofinansowania w 2015 r. wśród beneficjentów Funduszu znaleźli się: Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie która zrealizowała 14 zadań oraz Wojewoda Mazowiecki z jednym przedsięwzięciem.

Wnioski dodatkowe

W 2015 r. wpłynęły 2 wnioski dodatkowe na kwotę 85 500,00 zł, które dotyczyły konieczności szybkiego reagowania na skażenie gleby, poprzez usunięcie jego skutków. W obu przypadkach podpisano umowę na dofinansowanie w formie dotacji.

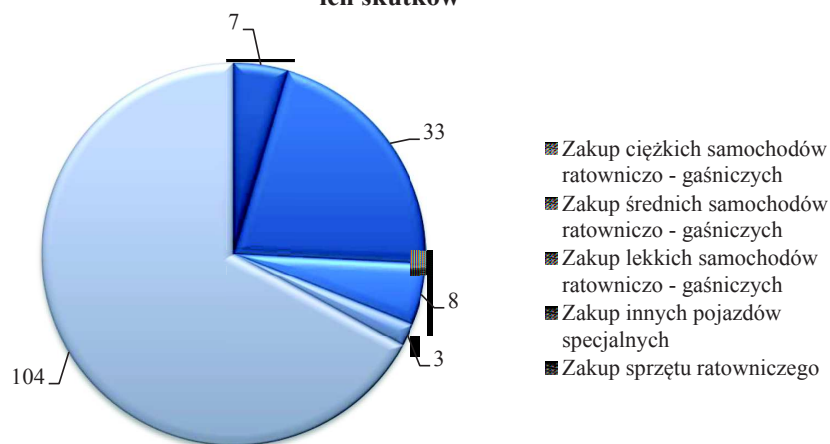

Usuwanie skażonej gleby w ramach zadania pn. „Usunięcie skutków skażenia terenów leśnych w Nadleśnictwie Gostynin”.

Charakterystyka zadań

W strukturze dofinansowania w 2015 r., pod względem liczby dofinansowanych wniosków, przeważały zakupy sprzętowe (66,45 % wszystkich zadań). Jednak ze względu na znacznie niższą kapitałochłonność, środki na nie przeznaczone stanowiły jedynie nieco ponad 15,52 % kwoty dofinansowania. Zakup samochodów stanowił prawie 85 % wszystkich przyznanych środków (przy czym dofinansowanie w formie pożyczki skierowane było wyłącznie na zakup samochodów). Zarówno kwotowo, jak i liczbowo dominowały średnie samochody ratowniczo-gaśnicze. Udział zakupu innych pojazdów specjalnych, głównie samochodów rozpoznawczo-ratowniczych był najniższy.

Ilość wniosków złożonych w ramach dziedziny Zapobieganie zagrożeniom środowiska i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków

Umorzenia

W 2015 r. Zarząd Funduszu umorzył częściowo 5 pożyczek.

Efekt ekologiczny

Fakt dofinansowywania głównie samochodów i sprzętu gwarantuje jedynie potencjalny efekt ekologiczny, polegający na zapewnieniu niezbędnych środków do ograniczenia skutków nadzwyczajnych zagrożeń. Najbardziej oczywisty i wymierny efekt ekologiczny ma miejsce w zadaniach o charakterze usuwania skutków katastrof. Dotyczy to zdarzeń związanych z awariami różnych obiektów, którym towarzyszy wydzielanie się substancji niebezpiecznych do środowiska, pożarów i innych. W 2015 r. udzielono dofinansowania do zadania tego typu w dwóch przypadkach.

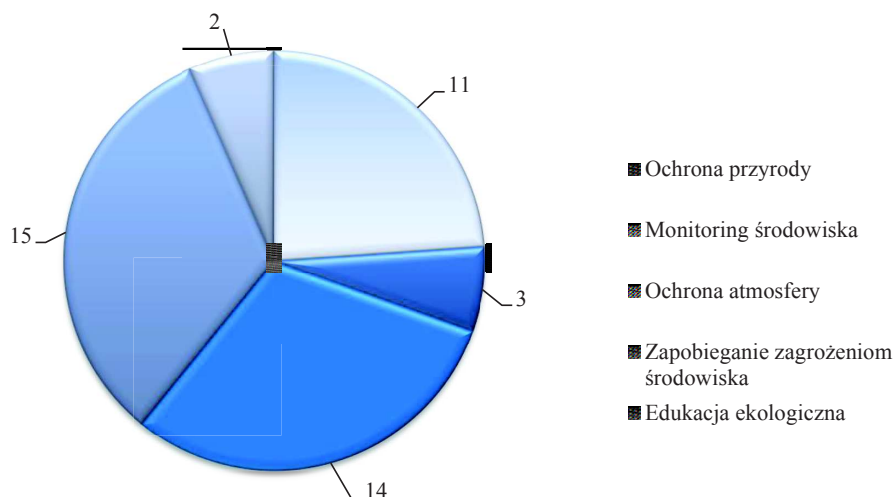
Efekt ekologiczny osiągnięty w 2015 roku

- Zakupiono 51 samochodów ratowniczych różnego typu (w tym ciężkich, średnich lub lekkich samochodów ratowniczo-gaśniczych, stanowiących samodzielne jednostki ratownicze).
- W ramach 104 zadań zakupiono sprzęt pożarniczy i ratownictwa chemiczno-ekologicznego, w tym: węże pożarnicze, motopompy, zestaw pompy dużej wydajności, pompy specjalistyczne - w tym pompy pływające, szlamowe, hydrauliczne, zestawy ratownictwa drogowego i technicznego, agregaty prądotwórcze, itp. oraz specjalistyczne wyposażenie osobiste strażaków, w tym: aparaty powietrzne, ubrania żaroodporne, gazoszczelne oraz wyposażenie i ubrania nurkowe.

12. PAŃSTWOWE JEDNOSTKI BUDŻETOWE (PJB)

Zadania realizowane były na podstawie wniosków złożonych zgodnie z listą zadań do dofinansowania. Złożono 45 wniosków na łączną kwotę 7 493 088,00 zł. Różnica w wysokości środków zaplanowanych i faktycznie wykorzystanych jest konsekwencją z jednej strony rezygnacji PJB z niektórych zadań (w tym bardzo kapitałochłonnych), z drugiej, co było do przewidzenia, zmniejszeniem niezbędnego dofinansowania w wyniku rozstrzygnięć przetargowych. Fundusz starał się przeciwdziałać tej tendencji i akceptował zarówno wprowadzanie nowych zadań na listę jak i przesunięcia środków między zadaniami. Z powyższych powodów lista była korygowana kilka razy w ciągu roku. W sytuacji, gdy Fundusz otrzymywał informację o zmniejszeniu kosztu zadania w trakcie obowiązywania umowy z wykonawcą lub wręcz o jej rozwiązaniu, dokonywano aktualizacji kwot listy.

Ilość wniosków rozpatrzonych w ramach poszczególnych dziedzin

Jak widać na powyższym wykresie pod względem ilości złożonych wniosków dominowały zadania związane z dziedziną zapobiegania zagrożeniom środowiska, ochrony atmosfery oraz ochrony przyrody i krajobrazu.

Termomodernizacja budynku Komisariatu Policji Warszawa-Wilanów - zadanie realizowane przez Komendę Stołeczną Policji w Warszawie.

Modernizacja węzła ciepłego w budynku Komisariatu Policji Warszawa Targówek - zadanie realizowane przez Komendę Stołeczną Policji w Warszawie.

Aparatura kontrolno-pomiarowa i sprzęt pomocniczy dla Laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie.

Największa pula środków trafiła do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, który przeznaczył środki na monitoring środowiska. Drugim beneficjentem była Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie, która przeznaczyła pieniądze głównie na zakup nowych pojazdów specjalnych. Komenda Wojewódzka Policji w Radomiu oraz Komenda Stołeczna Policji w Warszawie przeznaczyła środki przede wszystkim na zadania z zakresu ochrony powietrza (w 2015 r. głównie na montaż zestawów solarnych oraz termomodernizację budynków w podległych komendach powiatowych). Ochrona przyrody to zadania zrealizowane przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Warszawie polegające na wykonywaniu dokumentacji na potrzeby sporządzania planów ochronnych oraz działań czynnej ochrony gatunkowej. Ponadto udzielono dofinansowania na zadania realizowane przez Wojewodę Mazowieckiego oraz Zespół Szkół Kształcenia Rolniczego im. A. Świętochowskiego w Gołotczyźnie.

Efekt ekologiczny

Efekt ekologiczny osiągnięty dzięki realizacji zadań przez PJB został przedstawiony w poszczególnych dziedzinach dofinansowania w zależności od typu zadań.

13. FUNDUSZE POMOCOWE UE

13.1. Rola WFOŚiGW we wdrażaniu POIiŚ

Rok 2015 był dziewiątym rokiem wdrażania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ) przez WFOŚiGW w Warszawie na terenie województwa mazowieckiego. Podstawą funkcjonowania Funduszu jako instytucji wdrażającej Program Operacyjny jest Porozumienie z Ministerstwem Środowiska z dnia 25 czerwca 2007 r., w sprawie realizacji POIiŚ (projekty o wartości poniżej 25 mln euro: wodno - ściekowe i odpadowe), zmienione aneksem nr 1 z dnia 28.05.2008 r., aneksem nr 2 z dnia 14.01.2010 r., aneksem nr 3 z dnia 20.04.2011 r., aneksem nr 4 z dnia 04.07.2011 r., aneksem nr 5 z dnia 10.09.2013 r., aneksem nr 6 z dnia 09.10.2014 r. oraz aneksem nr 7 z dnia 08.01.2016 r.

W 2015 r. kontynuowano koordynację i rozliczanie projektów realizowanych na terenie województwa mazowieckiego. Działalność Funduszu jako Instytucji Wdrażającej POIiŚ w tym zakresie polegała przede wszystkim na zapewnieniu sprawnej realizacji projektów, na dofinansowanie których podpisane zostały umowy, w tym na:

- weryfikacji i zatwierdzaniu wniosków beneficjentów o płatność,
- prowadzeniu kontroli procedur zawierania umów,
- przygotowywaniu aneksów oraz aktualizacji harmonogramów realizacji projektów,
- przygotowywaniu rozszerzeń i innych zmian dotyczących projektów.

13.2. Obsługa konkursów w ramach POIiŚ i udział w ocenie projektów

W 2015 roku Fundusz uczestniczył w procedurze naboru nowych wniosków w ramach dwóch konkursów (ocena wniosków o dofinansowanie). Ponadto dla dwóch innych konkursów, rozstrzygniętych w 2014 r., umowy zostały podpisane w 2015 r.

Działanie 1.1 – Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM

1. konkurs nr 13/POIiŚ/1.1/04/2014 (dotyczył projektów inwestycyjnych), umowy na dofinansowanie dla 6 projektów wyłonionych w ww. konkursie zostały zawarte w 2015 r.,
2. konkurs nr 14/POIiŚ/1.1/10/2014 (dotyczył opracowania dokumentacji dla projektów inwestycyjnych, które będą realizowane w perspektywie 2013-2020), umowy o dofinansowanie dla 5 projektów wyłonionych w ww. konkursie zostały zawarte w 2015 r.,
3. konkurs nr 15/POIiŚ/1.1/12/2014 (dotyczył projektów inwestycyjnych), nabór został ogłoszony w 2014 r., wnioski zostały złożone w styczniu 2015 r., złożono 5 wniosków, z czego ocenę formalną i merytoryczną I i II stopnia przeszły 3 projekty. Podpisanie 2 umów nastąpiło w 2015 r., z podpisania jednej umowy Beneficjent zrezygnował wskazując na brak możliwości terminowej realizacji projektu.

Działanie 2.1 – Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych

1. konkurs nr 10/POIiŚ/2.1/06/2014 (konkurs dotyczył projektów inwestycyjnych, złożono 2 wnioski, które w 2014 r. przeszły pozytywnie ocenę merytoryczną I stopnia, ocenę merytoryczną II stopnia kontynuowano w 2015 r., przeszedł ją jeden projekt, dla którego umowę podpisano w 2015 r.).

Zestawienie wniosków złożonych do WFOŚiGW w Warszawie w konkursie 10/POIiŚ/2.1/06/2014
(wnioski, które przeszły pozytywnie ocenę formalną i merytoryczną I stopnia)

Lp.	Tytuł wniosku	Wnioskodawca	Koszt całkowity projektu [zł]	Wnioskowana kwota dofinansowania [zł]
1.	Kompleksowy system gospodarki odpadami realizowany przez ZGK w Ostrowi Mazowieckiej Sp. z o.o. Etap 2	Zakład Gospodarki Komunalnej w Ostrowi Mazowieckiej Sp. z o.o.	16 566 102,61	7 989 642,72
2.	Rozbudowa RZGO w Rachocinie o instalację do stabilizacji tlenowej odpadów	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej i Komunalnej w Sierpcu	10 583 263,17	7 313 637,14
RAZEM			27 149 365,78	15 303 279,86

Zestawienie wniosków złożonych do WFOŚiGW w Warszawie
w konkursie 15/POIiŚ/1.1/12/2014

(wnioski, które przeszły pozytywnie ocenę formalną i merytoryczną I stopnia)

Lp.	Tytuł wniosku	Wnioskodawca	Koszt całkowity projektu [zł]	Wnioskowana kwota dofinansowania [zł]
1.	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Skolimowa w aglomeracji Konstancin Jeziorna	Gmina Konstancin Jeziorna	36 549 961,19	29 846 708,28
2.	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej w Legionowie	Przedsiębiorstwo Wodociągowo - Kanalizacyjne Spółka z o.o. w Legionowie	2 654 301,32	2 236 785,62
3.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Nasielsk	Gmina Nasielsk	7 636 745,00	4 591 360,27
4.	Ochrona Kampinoskiego Parku Narodowego poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Izabelin	Gminne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Izabelin "Mokre Łąki"	9 302 349,40	7 589 029,02
5.	Ochrona Kampinoskiego Parku Narodowego poprzez uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej w Gminie Izabelin - etap II	Gmina Izabelin	6 082 687,46	4 882 687,46
RAZEM			62 226 044,37	49 146 570,65

13.2.1. Zawarte umowy

W 2015 r. WFOŚiGW w Warszawie, jako Instytucja Wdrażająca POIiŚ, podpisał 15 umów na dofinansowanie projektów ze środków Funduszu Spójności, w tym:

- w ramach priorytetu I, działanie 1.1. - 14 umów (13 umów dotyczyło projektów wyłonionych w trybie konkursowym, jeden projekt wyłoniono w trybie pozakonkursowym - projekt znajdował się na *Liście indywidualnej*, ogłoszonej przez Ministerstwo Środowiska);
- w ramach priorytetu II, działanie 2.1. - 1 umowa.

Tym samym łączna liczba zawartych umów, obsługiwanych przez Fundusz na koniec 2015 r., wyniosła 65. Z podpisanych w 2015 r. umów 5 dotyczyło dofinansowania opracowania dokumentacji, która będzie wykorzystana do złożenia wniosków aplikacyjnych w nowej perspektywie finansowej 2014-2020.

Umowy podpisywane były na podstawie Potwierdzeń dofinansowania, wydanych przez Instytucję Pośredniczącą (Ministerstwo Środowiska), po zakończeniu oceny merytorycznej II stopnia projektów. Wszystkie potwierdzenia zawierały warunki niezbędne do spełnienia przez beneficjentów przed podpisaniem umowy.

Podpisanie umowy na dofinansowanie przedsięwzięcia pn. „Opracowanie dokumentacji projektowej dla inwestycji wodno-kanalizacyjnych w gminie Lesznówola”.

**Zestawienie umów o dofinansowanie podpisanych przez WFOŚiGW w Warszawie
w ramach POIiŚ w 2015 roku**

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Koszt całkowity projektu [zł]	Kwota dofinansowania [zł]
1.	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Skolimowa w aglomeracji Konstancin - Jeziorna	Gmina Konstancin Jeziorna	36 549 961,19	21 226 829,68
2.	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w Gminie Ożarów Mazowiecki - etap I	Gmina Ożarów Mazowiecki	31 806 845,22	20 376 683,08
3.	Kompleksowy system gospodarki odpadami realizowany przez ZGK w Ostrowi Mazowieckiej Sp. z o. o. Etap 2	Zakład Gospodarki Komunalnej w Ostrowi Mazowieckiej Sp. z o. o.	13 624 730,60	6 104 055,94
4.	Poprawa gospodarki wodno - ściekowej na terenie Gminy Karczew i Gminy Celestynów	Gmina Karczew	12 250 827,92	5 812 769,99
5.	Uporządkowanie gospodarki ściekowej w aglomeracji Nasielsk	Gmina Nasielsk	4 693 739,00	2 451 543,69

6.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Targówka	Gmina Mińsk Mazowiecki	4 185 452,03	2 908 513,90
7.	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej miasta Sochaczew - etap II (część I)	Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sochaczew Sp. z o. o.	3 819 007,04	1 829 681,99
8.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie Białobrzegi - etap I	Gmina Białobrzegi	3 765 922,03	2 456 879,06
9.	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej w Serocku	Gmina Serock	1 947 213,00	1 262 509,59
10.	Przygotowanie dokumentacji projektowej na modernizację oczyszczalni ścieków w Chrzanowie Dużym wraz z projektowaniem sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki	Zakład Wodociągów i Kanalizacji Grodzisk Mazowiecki Sp. z o. o.	1 596 574,44	1 103 323,80
11.	Opracowanie dokumentacji projektowej dla inwestycji wodno-kanalizacyjnych w gminie Lesznowola	Lesznowolskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o.	1 184 121,00	818 295,00
12.	Kontynuacja procesu porządkowania gospodarki ściekowej na terenie Miasta Kobyłka - etap II	Miasto Kobyłka	674 506,00	454 678,02
13.	Przygotowanie dokumentacji projektowej na rozbudowę i przebudowę (modernizację) oczyszczalni ścieków w Sierpcu	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej EMPEGEK w Sierpcu Sp. z o. o.	393 600,00	272 000,00
14.	Opracowanie dokumentacji projektowej dokończenia budowy kanalizacji sanitarnej w gminie Celestynów	Gmina Celestynów	275 325,78	190 265,78
15.	Przygotowanie dokumentacji dla budowy kanalizacji sanitarnej w systemie mieszanym w m. Jarnice gm. Liw	Gmina Liw	102 705,00	63 096,52
RAZEM			116 870 530,25	67 331 126,04

Łącznie w 2015 r. Fundusz obsługiwał 65 projektów. Łączna wartość projektów wynosi 980 655 692,00 zł, kwota dofinansowania 538 103 997,00 zł (z uwzględnieniem aneksów). Na dzień 31.12.2015 r. czternaście projektów zostało zakończonych zarówno rzeczowo jak i finansowo, w kolejnych latach Fundusz będzie monitorował efekty dofinansowanych inwestycji.

13.3. Wdrażanie projektów w ramach POIiŚ

WFOŚiGW w Warszawie jako Instytucja Wdrażająca (IW) dokonuje weryfikacji i zatwierdzania wydatków, jakie wykazywane są przez beneficjentów we wnioskach o płatność okresową.

Weryfikacja wniosków o płatność, na podstawie których IW wypłaca Beneficjentom środki oraz monitoruje postępy rzeczowe i finansowe w realizacji projektów, przeprowadzana była przez IW na bieżąco w ciągu całego roku. W okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. do Funduszu wpłynęło 190 wniosków o płatność (284 wersje - w związku z koniecznością poprawy, wymagającej ponownego złożenia wniosku). Zatwierdzono 139 wniosków (złożonych w 224 wersjach), ocena

pozostałych wniosków zostanie zakończona w 2016 r. Łączna kwota zatwierdzonych w 2015 r. wydatków kwalifikowanych wyniosła 140 936 051,75 zł, a odpowiadająca im wartość środków unijnych to 119 795 643,43 zł.

13.3.1. Realizacja planu płatności

W 2015 r. Instytucja Pośrednicząca przyznała WFOŚiGW w Warszawie limit środków objętych upoważnieniem do wydawania zgody na dokonywanie płatności, w ramach budżetu środków europejskich, na rzecz beneficjentów POIiŚ - w łącznej wysokości 135 617 561,00 zł (część środków została uwzględniona w formie rezerwy celowej).

Łącznie ze zwrotami dokonanyymi przez beneficjentów w 2015 r., powiększającymi limit płatności (2 245 558,97 zł) łączna wartość środków dostępnych dla IW wyniosła 137 863 119,97 zł i taka kwota została wypłacona beneficjentom. W formie refundacji wypłacono 91 622 258,37 zł, w formie zaliczek 46 240 861,60 zł. Wykorzystana została całość przyznanego na 2015 r. limitu płatności.

Płatności WFOŚiGW w Warszawie zrealizowane w ramach POIiŚ w 2015 roku	
Beneficjent	Kwota płatności [zł]
Zakład Wodociągów i Kanalizacji Łomianki Sp. z o.o. (umowa 334/12)	22 612 992,61
Gmina Konstancin Jeziorna	20 165 488,17
Zakład Wodociągów i Kanalizacji Łomianki Sp. z o.o. (umowa 031/13)	8 806 465,82
Gmina Lipsko (umowa 011/14)	8 525 497,19
Miasto Sulejówek	7 556 016,39
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Piaseczno Sp. z o.o.	6 692 905,98
Eko-Inwestycja Sp. z o.o.	5 745 624,37
Zakład Gospodarki Komunalnej w Ostrowi Mazowieckiej Sp. z o.o. (umowa 010/14)	5 744 206,00
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunalne w Gostyninie Sp. z o.o.	5 252 641,34
Gmina Nieporęt (umowa 344/12)	5 242 819,41
Gmina Raszyn (umowa 088/08)	4 537 659,87
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Mińsku Mazowieckim (umowa 012/14)	4 052 690,73
Gmina Raszyn (umowa 156/13)	3 619 365,17
Gmina Leoncin	3 167 225,34
Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sochaczew Sp. z o.o.	2 939 592,24
Gmina Wieliszew	2 716 676,31
Przedsiębiorstwo Usług Inżynieryjno Komunalnych Sp. z o.o. w Sokołowie Podlaskim	2 391 181,46
Gmina Raszyn (017/14)	2 283 430,45
Gmina Góra Kalwaria	1 885 927,98
Gmina Białobrzegi (umowa 197/14)	1 756 094,56
Zakład Wodociągów i Kanalizacji Grodzisk Mazowiecki Sp. z o.o. (umowa 105/13)	1 582 681,26
Gmina Mińsk Mazowiecki (umowa 203/14)	1 549 079,44
Gmina Karczew	1 535 937,57
Gmina Milanówek	1 479 051,49
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Mińsku Mazowieckim (umowa 154/13)	1 270 443,43
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Węgrowie	676 399,85
Miasto Radom	625 637,45
Gmina Białobrzegi (umowa 179/14)	534 344,00

Gmina Serock (umowa 221/14)	785 106,24
Gmina Ożarów Mazowiecki (umowa 180/14)	382 917,87
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Garwolin Sp. z o.o.	379 015,00
Gmina Łochów	1 000 000,00
Gmina Chorzele	104 556,80
Gmina Lipsko (umowa 188/14)	96 819,25
Przedsiębiorstwo Wodno Kanalizacyjno Ciepłownicze w Pionkach Sp. z o.o.	80 750,00
Gmina Raszyn (umowa 330/12)	28 638,46
Gmina Miasta Mława	13 244,00
Zakład Wodociągów i Kanalizacji Grodzisk Mazowiecki Sp. z o.o. (umowa 318/14)	12 971,00
Przedsiębiorstwo Wodociągowo-Kanalizacyjne "Legionowo" Sp. z o.o. (umowa 183/09)	12 580,48
Gmina Serock (umowa 187/14)	11 729,99
Gmina Nieporęt (umowa 186/14)	6 715,00
RAZEM	137 863 119,97

13.4. Działania informacyjne, promocyjne i szkoleniowe

Działania informacyjno-promocyjne, prowadzone przez WFOŚiGW w Warszawie w 2015 r. obejmowały (podobnie jak w latach wcześniejszych):

- prowadzenie Punktu Konsultacyjnego POIiŚ zapewniającego możliwość uzyskania informacji na temat funduszy w szczególności za pośrednictwem poczty elektronicznej, telefonicznie oraz poprzez możliwość osobistych konsultacji w siedzibie punktu konsultacyjnego,
- udział w obsłudze strony internetowej prezentującej m.in. informacje o planowanych konkursach i harmonogramach naboru wniosków, uproszczony opis aplikowania o środki w ramach schematów konkursowych, informacje o podpisanych umowach oraz na bieżąco aktualizowane informacje o planowanych i organizowanych konferencjach, szkoleniach dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów, realizowanych m.in. przez IP.

W ramach XV osi priorytetowej POIiŚ pomoc techniczna - WFOŚiGW w Warszawie dokonał zakupu artykułów informacyjnych i promocyjnych. WFOŚiGW w Warszawie zapewniał dystrybucję materiałów informacyjnych i promocyjnych wśród beneficjentów oraz potencjalnych beneficjentów

POIiŚ przede wszystkim w trakcie prowadzonych spotkań informacyjnych Funduszu i imprez masowych, takich jak np. Dzień Ziemi, Międzynarodowe Targi POL-ECO-SYSTEM 2015. Bezpłatne materiały informacyjne były również ogólnodostępne w siedzibie Funduszu, ponadto przekazywano je beneficjentom (również tym potencjalnym) przy okazji licznych spotkań roboczych. Wskaźniki działań informacyjno-promocyjnych zgodnie z Wytycznymi Ministerstwa właściwego ds. rozwoju w sprawozdawczości i ewaluacji przedstawiono w tabeli poniżej.

Wskaźniki działań informacyjnych, promocyjnych i szkoleniowych

Lp.	Działanie	Nazwa wskaźnika	Wartość
1	Punkt informacyjny	Liczba istniejących punktów informacyjnych	1
2		Liczba informacji udzielonych drogą telefoniczną	550
3		Liczba informacji udzielonych drogą elektroniczną	600
4	Publikacje sponsorowane	Liczba publikacji (broшуry informacyjne POIiŚ)	350
5	Materiały promocyjne (gadżety)	Liczba wykonanych materiałów promocyjnych (gadżetów), w tym: długopis, notes z długopisem, przenośna pamięć USB, kalendarze ścienne, kalendarze książkowe, kartki świąteczne	1400
6	Strony internetowe	Liczba utrzymywanych stron internetowych	1
7		Liczba wejść na strony internetowe	12 578

Szkolenie dla beneficjentów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

13.5. Współpraca z Instytucją Zarządzającą i Instytucją Pośredniczącą

WFOŚiGW w Warszawie, jako Instytucja Wdrażająca, współpracuje z Instytucją Zarządzającą oraz Instytucją Pośredniczącą w celu sprawnego wdrażania środowiskowych priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. W 2015 r. współpraca ta polegała na prowadzeniu sprawozdawczości zgodnie z *Wytycznymi w zakresie sprawozdawczości POIiŚ*. W zakresie sprawozdawczości przygotowano:

- informacje kwartalne z realizacji priorytetów POIiŚ,
- sprawozdania okresowe półroczne,
- sprawozdanie roczne,
- comiesięczne Poświadczenia i deklaracje wydatków w ramach POIiŚ wraz z Rejestrem Korekt i Naruszeń oraz Rejestrem postępowań przed organami ścigania,

- comiesięczne informacje o płatnościach zrealizowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego,
- comiesięczne zestawienia zawartych i planowanych do zawarcia w kolejnym miesiącu umów i aneksów,
- comiesięczne informacje o realizacji projektów indywidualnych,
- plany certyfikacji,
- plany płatności, wnioski o przyznanie limitu płatności oraz uruchomienie rezerwy celowej,
- informacje miesięczne na temat projektów, dla których istniało ryzyko, że ich realizacja i ponoszenie wydatków może wykroczyć poza 2015 r.

Ponadto uczestniczono w opiniowaniu projektów wytycznych i innych dokumentów programowych oraz przygotowano liczne informacje dla Ministerstwa Środowiska i Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

13.6. Wsparcie ze środków krajowych WFOŚiGW w Warszawie

WFOŚiGW w Warszawie w celu pełnego zbilansowania finansowego projektów realizowanych z POIiŚ oferował możliwość wsparcia tych projektów także ze środków własnych.

Dofinansowanie mogło być udzielane w następujących formach:

- pożyczek na wkład własny beneficjentów,
- pożyczek pomostowych zapewniających bieżące finansowanie projektu przed uzyskaniem refundacji ze środków UE.

Oprócz tego na podstawie umów z lat wcześniejszych obsługiwane były dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (cztery umowy).

13.6.1. Realizacja zadań w 2015 r.

Zgodnie z „Zasadami udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji ze środków WFOŚiGW w Warszawie” wnioski o dofinansowanie projektów ze środków Unii Europejskiej rozpatrywane były na bieżąco w ramach dostępnych środków finansowych (jako dotyczące projektów, które uzyskały potwierdzenie dofinansowania lub dla których WFOŚiGW w Warszawie jest Instytucją Wdrażającą).

W 2015 r. do Funduszu wpłynęły 3 wnioski o dofinansowanie w formie pożyczek inwestycji zaplanowanych do realizacji w ramach POIiŚ na łączną kwotę 11 911 455,84 zł. Dofinansowanie, w ramach ww. wniosków, przewidziane było na lata 2015-2016. W wyniku przeprowadzonej weryfikacji trzy wnioski, na łączną kwotę 11 911 455,84 zł, zostały rozpatrzone pozytywnie.

W 2015 r. WFOŚiGW w Warszawie zawarł 3 umowy na dofinansowanie inwestycji z zakresu funduszy pomocowych UE (POIiŚ) w formie pożyczek na łączną kwotę 11 911 455,84 zł. Ponadto w 2015 r. zawarto 9 aneksów zmieniających warunki realizacji zawartych w poprzednich latach umów pożyczek o dofinansowanie zadań realizowanych ze środków UE, dotyczących zmiany m.in. wartości wydatków kwalifikowanych, całkowitych kosztów projektów i wartości efektu ekologicznego.

Środki finansowe przeznaczone na realizację inwestycji z zakresu funduszy pomocowych Unii Europejskiej oraz liczba podpisanych umów w latach 2009-2015

POŻYCZKI		
Rok	Liczba	Kwota (tys. zł)
2009	8	38 729,45
2010	6	12 492,49
2011	4	37 836,21
2012	5	51 324,09
2013	0	0,00
2014	5	35 164,31
2015	3	11 911,45

Wszystkie umowy miały na celu zapewnienie płynności finansowej projektów realizowanych w ramach POIiŚ, których większość znajdowała się w zaawansowanej fazie realizacji.

Łączna kwota środków wypłaconych w formie pożyczek w 2015 r. wyniosła 41 517 648,73 zł, z czego:

- 6 789 135,49 zł wypłacono na podstawie umowy zawartej w 2012 r.,
- 24 076 326,97 zł wypłacono na podstawie umów zawartych w 2014 r.,
- 10 652 186,27 zł wypłacono na podstawie umów zawartych w 2015 r.

Ponadto kontynuowano wypłaty dopłat do oprocentowania kredytów bankowych na realizację projektów z zakresu ochrony środowiska, dla których WFOŚiGW w Warszawie jest Instytucją Wdrażającą dla czterech umów zawartych przez Fundusz w latach wcześniejszych.

13.7. Efekt ekologiczny

13.7.1. Efekt ekologiczny i rzeczowy zadań realizowanych ze środków POIiŚ w 2015 r.

Efekt ekologiczny i rzeczowy zadań realizowanych ze środków POIiŚ w 2015 r. (dla 65 projektów współfinansowanych ze środków UE) przedstawia się następująco:

• długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej	796,38 km
• długość przebudowanej/zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej	6,15 km
• długość wybudowanej sieci wodociągowej	231,04 km
• długość przebudowanej/zmodernizowanej sieci wodociągowej	4,76 km
• liczba zmodernizowanych, rozbudowanych oczyszczalni ścieków	16 szt.
• łączna przepustowość zmodernizowanych oczyszczalni ścieków	73 697 m ³ /d; 679 343 RLM
• liczba osób podłączonych do wybudowanej kanalizacji sanitarnej	110 899 osób
• liczba osób podłączonych do wybudowanej sieci wodociągowej	19 000 osób

Oczyszczalnia ścieków w Chrzanowie Dużym zmodernizowana ze środków POIiŚ w ramach projektu nr POIS.01.01.00-01-105/13.

13.7.2. Efekt ekologiczny zadań realizowanych ze środków POIiŚ oraz WFOŚiGW w Warszawie w 2015 r.

Efekt ekologiczny zadań finansowanych ze środków własnych Funduszu, realizowanych w ramach POIiŚ, osiągnięty w 2015 r. przedstawia się następująco:

- długość przebudowanej kanalizacji sanitarnej 133,746 km
- długość wybudowanej sieci wodociągowej 17,186 km
- liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków 2 szt.
- łączna przepustowość zmodernizowanych/wybudowanych oczyszczalni ścieków 7 700 m³/d; 58 876 RLM
- liczba osób podłączonych do wybudowanej kanalizacji 6 111 osób
- liczba osób podłączonych do wybudowanego wodociągu 862 osób

13.8. Realizacja XV osi priorytetowej - pomoc techniczna

WFOŚiGW w Warszawie, wdrażając POIiŚ jest jednocześnie beneficjentem programu XV Priorytetu POIiŚ - pomoc techniczna. W ramach działania 15.1 *Sprawne zarządzanie programem* oraz działania 15.2 *Informacja i promocja* WFOŚiGW w Warszawie co roku na podstawie składanych wniosków o płatność uzyskuje ze środków Funduszu Spójności refundację części kosztów poniesionych na wdrażanie programu operacyjnego.

Łączna kwota wydatków kwalifikowanych poniesionych przez Fundusz w związku z wdrażaniem POIiŚ w 2015 r. wyniosła 1 172 941,51 zł i obejmowała ona m.in.:

- wydatki na zatrudnienie,
- zakup usług telekomunikacyjnych i mediów,
- koszty prowadzenia kontroli,
- wydatki na podnoszenie kwalifikacji,
- koszty wyjazdów służbowych,
- zakupy materiałów biurowych,
- wydatki związane z informacją i promocją.

Poziom dotacji, jaki mógł uzyskać WFOŚiGW w Warszawie ze środków unijnych, i o które wystąpił, składając cztery wnioski o płatność wynosi 85 % wydatków kwalifikowanych. Refundacja wydatków wykazana w ww. wnioskach o płatność, to 997 000,25 zł.

14. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA I PROMOCYJNA

14.1. Bieżąca działalność informacyjna

WFOŚiGW w Warszawie w 2015 r. realizował różnorodne działania informacyjno-promocyjne. Koncentrował się na informowaniu o bieżącej działalności Funduszu oraz na prezentowaniu efektów realizacji zadań finansowanych ze środków krajowych i unijnych (głównie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko). Głównym kanałem przekazywania informacji była strona internetowa Funduszu www.wfosigw.pl (bieżące aktualności; newsletter - dla zainteresowanych, po uprzednim zgłoszeniu; formularz kontaktowy tzw. *Napisz do nas*). W materiałach internetowych duży nacisk został skierowany na informacje dot. możliwości uzyskania dofinansowania na zadania proekologiczne ze środków Funduszu, regulaminy programów i konkursów, wzory dokumentacji wnioskowej, itd.

14.1.1. Materiały prasowe

Działania informacyjno-promocyjne dotyczące działalności i efektów funkcjonowania WFOŚiGW w Warszawie oraz realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na Mazowszu to m.in.: publikacje prasowe, spotkania informacyjne z udziałem mediów, publikacja ogłoszeń prasowych o naborach konkursowych, prowadzenie serwisów internetowych, opracowywanie materiałów promocyjnych, organizowanie szkoleń, prezentacje w ramach konferencji naukowych, promocja podczas uroczystości środowiskowych.

W ramach ww. działań materiały informacyjne i prasowe były zamieszczane m.in. na antenie TVP INFO, TVP Warszawa, Polskiego Radia, Radia dla Ciebie oraz w *Dzienniku - Gazecie Prawnej*, tygodnikach regionalnych tj. *Tygodniku Ciechanowskim*, *Tygodniku Ostrołęckim*, *Tygodniku Plockim*, *Dzienniku Echo Dnia (wydanie radomskie)*, *Tygodniku Siedleckim*, *Życiu Żyrardowa*, miesięczniku *Kronika Mazowiecka*, kwartalniku *PANDA*, miesięczniku *Strażak Mazowiecki* oraz w serwisach internetowych. Materiały te dotyczyły różnych spraw prowadzonych przez Fundusz, począwszy od oferty programowej Funduszu, poprzez efekty udzielonego dofinansowania, po prezentacje najlepszych beneficjentów WFOŚiGW w Warszawie w ramach konkursu pn. „EKOpozytyw MAZOWSZA”.

W 2015 r. WFOŚiGW w Warszawie kontynuował, rozpoczętą w styczniu 2014 r., współpracę wydawniczą z Samorządem Województwa Mazowieckiego - wydawcą czasopisma pt. „Kronika Mazowiecka”. „Kronika Mazowiecka”, jako jedyny miesięcznik o zasięgu wojewódzkim, bezpłatnie dociera do mieszkańców wszystkich zakątków regionu, rozpowszechniając informacje nt. szeroko rozumianych prac Samorządu Województwa Mazowieckiego oraz wszelkich informacji dotyczących bezpośrednio życia mieszkańców Mazowsza. Z uwagi na jeszcze lepsze rozpowszechnianie informacji nt. działalności proekologicznej Funduszu i jego oferty programowej na 2015 r. WFOŚiGW w Warszawie w 9 numerach „Kroniki Mazowieckiej” zamieścił teksty prezentujące bieżącą działalność Funduszu.

Przykładowe materiały prasowe
przygotowane przez WFOŚiGW w Warszawie

14.1.2. Wydawnictwa książkowe

WFOŚiGW w Warszawie udzielając dofinansowania na przygotowanie i publikację rozmaitych wydawnictw o tematyce środowiskowej w ramach programów i konkursów z zakresu edukacji ekologicznej, otrzymywał pewną ilość egzemplarzy do bezpłatnego rozpowszechniania. Pozyskane w ten sposób materiały przekazywane były placówkom oświatowym, instytucjom publicznym oraz jako nagrody rzeczowe w konkursach ekologicznych organizowanych przez Fundusz i inne podmioty z terenu Mazowsza. Fundusz wydał również własne foldery oraz kalendarze przeznaczone do bezpłatnej dystrybucji.

Przykładowe wydawnictwa książkowe, których wydanie zostało współfinansowane ze środków WFOŚiGW w Warszawie w ramach dziedziny edukacja ekologiczna.

14.1.3. Badanie potrzeb wnioskodawców i satysfakcji beneficjentów

WFOŚiGW w Warszawie monitorował relacje z beneficjentami poprzez regularne prowadzenie badań satysfakcji beneficjentów w formach i w czasie wynikających z potrzeb Funduszu. Systematycznie podejmował dyskusję z wnioskodawcami wysyłając anonimowe lub imienne ankiety. Zawartość merytoryczna ankiet uzależniona była od potrzeby uzyskania przez Zarząd Funduszu informacji zwrotnej w konkretnej sprawie. Wyniki stanowiły bazę wiedzy dla Zarządu Funduszu do dalszych kierunków działań. Informacje oceniające bieżącą działalność Funduszu pozyskiwane były podczas indywidualnych spotkań, szkoleń i spotkań informacyjnych. Wyniki badań pozwoliły doprecyzować i zweryfikować potrzeby wnioskodawców i beneficjentów, co zostało wykorzystane przy tworzeniu oferty programowej Funduszu na 2016 r.

14.1.4. Spotkania informacyjne z wnioskodawcami

WFOŚiGW w Warszawie w 2015 r. zorganizował **cykl 7 spotkań informacyjnych dla wnioskodawców**. Spotkania przygotowane przez Centralę Funduszu wraz z Wydziałami Zamiejscowymi poświęcone były m.in. przedstawieniu oferty programowej na 2015 rok na finansowanie zadań proekologicznych ze środków Funduszu. Członkowie Zarządu Funduszu, uczestnikom spotkań i jednocześnie zainteresowanym uzyskaniem dofinansowania, przedstawili możliwości finansowania zadań proekologicznych w świetle nowych „Zasad dofinansowania...” oraz ofertę programową Funduszu na 2015 r. Spotkania informacyjne, w których wzięło udział 650 osób, odbyły się w Warszawie oraz we wszystkich miastach, w których Fundusz ma swoje Wydziały Zamiejscowe tj. w Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu i Siedlcach. Uczestniczyli w nich m.in. przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, placówek naukowych, parków krajobrazowych, straży pożarnej oraz przedsiębiorcy i osoby fizyczne. Dla zainteresowanych wnioskodawców zostały przeprowadzone warsztaty, podczas których pracownicy Wydziałów Zamiejscowych Funduszu omówili sposób wypełniania np. kart efektów ekologicznych, harmonogramów oraz sposób rozliczeń rat i rozliczeń końcowych uzyskanego dofinansowania.

Spotkanie informacyjne dla wnioskodawców w centrali Funduszu w Warszawie.

14.2. Praca Zespołu ds. informacji i promocji NFOŚiGW i WFOŚiGW - działania informacyjno-promocyjne w ramach realizacji „Wspólnej Strategii działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku”

Celem perspektywy 2 „Beneficjenci” - zadanie 2A. *Wspólne działania promocyjne systemu Funduszy z elementami edukacji ekologicznej* jest poprawa komunikacji z beneficjentami. W ramach ww. zadania WFOŚiGW w Warszawie wraz z pozostałymi funduszami prowadził wspólne działania promocyjne, mające na celu nie tylko informowanie o programach realizowanych przez poszczególne Fundusze, ale także przyczyniających się do zwiększania wśród odbiorców wiedzy z zakresu edukacji ekologicznej.

W ramach współpracy pomiędzy funduszami:

- przygotowano logotyp oraz stronę internetową 17Funduszy.pl - strona zawiera informacje dotyczące projektów realizowanych przez Fundusze, działań z zakresu edukacji ekologicznej, a także dane adresowe wszystkich Funduszy. Od 13 czerwca do końca 2015 r. zostało na niej zamieszczonych 278 informacji;
- wydawano wspólny newsletter 17 Funduszy - uruchomiony w kwietniu 2014 r. newsletter miał w 2015 r. 17 wydań. Zawierały one informacje dostarczone przez pracowników Funduszy z całej Polski. Newsletter każdorazowo docierał do ponad 200 adresatów, wśród których byli pracownicy administracji rządowej i samorządowej, instytucji publicznych, szkół wyższych, a także firm z całej Polski;
- przygotowano wspólne komunikaty prasowe np. komunikat prasowy pt. „Polskie miasta znów powalczą o czyste powietrze!” w związku z podsumowaniem dwóch edycji programu „KAWKA”, do realizacji którego w listopadzie 2014 r. przystąpiły wojewódzkie fundusze z Wrocławia, Kielc, Poznania, Opola, Krakowa, Katowic, Gdańska, Rzeszowa, Szczecina, Warszawy oraz Torunia. Kawka to program priorytetowy pn.: „Poprawa jakości powietrza Część 2) KAWKA - Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii”;
- uczestniczono w grupie dyskusyjnej na Cyfrowej Platformie Współpracy i Wymiany Informacji dla instytucji tworzących system finansowania ochrony środowiska;
- przygotowano wspólne stoiska informacyjne podczas targów ekologicznych, na których prezentowano ofertę Funduszy, a także prowadzono działania z zakresu edukacji ekologicznej podczas:
  - ✓ XVIII Międzynarodowych Targów Energetyki i Elektrotechniki ENEX oraz XIII Targów Odnawialnych Źródeł Energii ENEX - Nowa Energia w Kielcach (5-6 marca 2015 r.);
  - ✓ II Międzynarodowego Forum Ekologicznego w Kołobrzegu (16-18 września 2015 r.);
  - ✓ Międzynarodowych Targów POL-ECO-SYSTEM w Poznaniu (27-30 października 2015 r.).

14.3. Wydarzenia o charakterze masowym

WFOŚiGW w Warszawie uczestniczył w 2015 r. w następujących wydarzeniach o charakterze masowym:

- **XVIII Międzynarodowe Targi Energetyki i Elektrotechniki ENEX oraz XIII Targi Odnawialnych Źródeł Energii ENEX – Nowa Energia** (5-6 marca 2015 r., Kielce)

WFOŚiGW w Warszawie, wspólnie z pozostałymi wojewódzkimi funduszami, wziął udział w targach których tematyka jest ściśle powiązana z energetyką, elektrotechniką oraz energią odnawialną. Zastępcy Prezesa Zarządu – Andrzej Daniluk i Ryszard Dziadak, reprezentujący Fundusz podczas targów, uczestniczyli w dyskusjach i spotkaniach z osobami zainteresowanymi wdrażaniem technologii produkujących energię elektryczną i ciepło dla własnych potrzeb.

- **Światowy Dzień Ziemi 2015** – kampanie informacyjne, szkolenia, konferencje, seminaria naukowe, warsztaty, konkursy, finałowy festyn na Polach Mokotowskich w Warszawie (26 kwietnia 2015 r., Warszawa).

Głównym zadaniem Dnia Ziemi jest przybliżenie społeczeństwu wszelkich problemów związanych ze współczesną ekologią, upowszechnianie czystych technologii, szeroko pojęta edukacja w zakresie ochrony środowiska i propagowanie idei zrównoważonego rozwoju. Jest to również doskonała okazja do przedstawienia szerokiej liczbie odbiorców zagrożeń naszej planety oraz dyskusji o zależnościach pomiędzy ochroną środowiska naturalnego, a zdrowiem i życiem jej mieszkańców.

Obchody Dnia Ziemi pod hasłem „Z energią zmienmy źródła” poprzedziła **konferencja prasowa otwierająca obchody Światowego Dnia Ziemi** (22 kwietnia 2015 r., Warszawa). W konferencji wzięli udział m.in. Maciej Grabowski – Minister Środowiska oraz Artur Dąbrowski – Prezes Zarządu WFOŚiGW w Warszawie, którzy objęli wydarzenie patronatem honorowym. Podczas konferencji przedstawiciele organizacji biorących udział w festynie poinformowali o ekologicznych atrakcjach i niespodziankach przygotowanych dla odwiedzających stoiska podczas pikniku. WFOŚiGW w Warszawie dofinansował organizację „Kampanii edukacyjnej nt. odnawialnych źródeł energii „Z energią zmienmy źródła – Dzień Ziemi 2015”, przygotowaną przez Fundację Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Warszawie, kwotą 110 262,00 zł, stając się głównym finansującym edukacyjne działania Dnia Ziemi.

Prezes Zarządu Funduszu Artur Dąbrowski i Minister Środowiska Maciej Grabowski podczas konferencji prasowej otwierającej obchody Światowego Dnia Ziemi.

WFOŚiGW w Warszawie jak co roku aktywnie przyłączył się do organizacji festynu głównego obchodów Światowego Dnia Ziemi. Na stoisku informacyjno-promocyjnym Funduszu wszystko kręciło się wokół odnawialnych źródeł energii. Odwiedzający stoisko Funduszu mogli wziąć udział w: składaniu papierowych wiatraczków; rodzinnym układaniu małych

i wielkoformatowych puzzli – „Odnawialne źródła energii w małym i dużym formacie”; wielkoformatowej grze dydaktycznej pn. „Energia odnawialna”; konkursie plastycznym pt. „Z energią zmienimy źródła”; doświadczeniach demonstrujących działanie energii odnawialnych – wody, wiatru i Słońca pn. „Energia odnawialna wody-wiatru-Słońca” z pokazaniem efektów końcowych przemiany poszczególnych energii odnawialnych, oraz budowę turbin wiatrowych i pojazdów zasilanych panelem słonecznym oraz próbnej jeździe modelem autka z napędem wodorowym. Wszyscy uczestnicy zabaw i eksperymentów otrzymali przygotowane przez Fundusz nagrody. Oprócz zabaw edukacyjnych na stoisku prowadzony był również punkt informacyjny, na którym pracownicy WFOŚiGW w Warszawie udzielali informacji nt. programów z oferty Funduszu na 2015 r. Szacuje się, że w ekologicznych zabawach „zmieniających” codzienne nawyki dla ochrony klimatu wzięło udział prawie 1 000 osób w różnym wieku, a stoisko odwiedziło blisko 2 000 osób.

Gry i zabawy ekologiczne przeprowadzane na stoisku informacyjno-promocyjnym WFOŚiGW w Warszawie podczas Festynu Dnia Ziemi 2015.

- **Dożynki Województwa Mazowieckiego** (7 września 2014 r., Staroźreby, Powiat Płocki)
WFOŚiGW w Warszawie przyłączył się do obchodów Dożynek Województwa Mazowieckiego. Największa uroczystość rolnicza na Mazowszu przyciągnęła rolników (i nie tylko) z terenu całego województwa, którzy mogli m.in. odwiedzić stoisko informacyjno-promocyjne Funduszu. Pracownicy udzielali informacji na jakie proekologiczne zadania można uzyskać dofinansowanie ze środków Funduszu. Dzieci i młodzież brały udział w ekologiczno-przyrodniczych konkursach. Dzięki temu uczestnicy mogli pogłębić swoją „środowiskową” wiedzę. Wszyscy za wspólną zabawę otrzymali ekologiczne gadżety.
- **Międzynarodowe Targi POL-ECO-SYSTEM 2015** (27-30 października 2015 r., Poznań – Międzynarodowe Targi Technologii i Produktów dla Zrównoważonego Rozwoju i Usług Komunalnych powstały w miejsce marek: Poleko, Komtechnika, Gmina oraz Dworzec. Tematem przewodnim targów była „Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami i działania mające na celu przeciwdziałanie temu zjawisku”).

Podczas Targów POL-ECO-SYSTEM 2015 WFOŚiGW w Warszawie, razem z pozostałymi wojewódzkimi funduszami prezentował się na **wspólnym stoisku**, przygotowanym przez Ministerstwo Środowiska i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Wspólna ekspozycja promowała unikatowy w skali europejskiej polski system finansowania ochrony środowiska, którego ważnymi filarami są właśnie ww. ministerstwo oraz narodowy i wojewódzkie fundusze ochrony środowiska. Na wspólnym stoisku prezentowane były informacje nt. wdrażania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko i stanu jego realizacji w całej Polsce. Podczas Targów WFOŚiGW w Warszawie reprezentowali: Zastępcy Prezesa Zarządu – Andrzej Daniluk, Ryszard Dziadak i Michał Kuliński.

Obsługa i goście Targów POL-ECO-SYSTEM 2015 odwiedzający wspólne stoisko informacyjne.

Zastępcy Prezesa Zarządu WFOŚiGW w Warszawie na wspólnym stoisku podczas Targów POL-ECO-SYSTEM 2015.

Stałym elementem aktywności wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w tym WFOŚiGW w Warszawie podczas targów ekologicznych jest organizacja **Konferencji Ochrony Środowiska** (28 października 2015 r.). Czwarta edycja została poświęcona nowej polityce ochrony środowiska i nowym perspektywom finansowania ekologii w okresie 2014-2020. Konferencja zorganizowana tym razem w formule dwóch debat panelowych skupiła osobistości zajmujące się kreowaniem prawa środowiskowego, przedstawiciele systemu finansowania ochrony środowiska oraz ekspertów i przedstawiciele sektora bankowego. Podczas panelu „Polityka ochrony środowiska: wyzwania w polityce ochrony środowiska w perspektywie UE 2014-2020” Janusz Ostapiuk, wiceminister środowiska, Marzena Wodzińska, wicemarszałek Wielkopolski, Małgorzata Skucha, prezes NFOŚiGW, Jerzy Kuliński, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Michał Kielsznia, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Jacek Chrzanowski, prezes WFOŚiGW w Szczecinie oraz Hanna Grunt, prezes WFOŚiGW w Poznaniu podsumowali minione 25 lat zauważając, że największymi sukcesami polskiej ekologii jest stworzenie sprawnego systemu ochrony środowiska w sektorze prawodawstwa, administracji, systemu finansowania, dzięki któremu zmniejszyło się zanieczyszczenie środowiska we wszystkich komponentach. Wejście Polski do UE doprowadziło do dalszego wzmocnienia sektora środowiskowego i zwiększyło skalę inwestycji w tym obszarze. Wybiegając w przyszłość uczestnicy debaty określili tendencje w polskiej ekologii m.in. silniejszego powiązania ekologii z rozwojem regionalnym i gospodarką, strategiczne, a nie sektorowe podejście do ochrony środowiska, uspołecznienie procesów decyzyjnych. Jako wyzwania określili m.in. podniesienie rangi ministra ds. środowiska, wdrożenie polityki przeciwdziałania zmianom klimatu na wszystkich szczeblach decyzyjnych, określenie strategii rozwoju sektora energetycznego, jak również określenie nowego, obok PKB, wskaźnika rozwojowego kraju.

W drugiej debacie pn. „Modele finansowania ochrony środowiska, doświadczenia wdrożenia POIiŚ w perspektywie 2007-2013. Dobre praktyki we wdrażaniu przedsięwzięć” Janusz Ostapiuk, wiceminister środowiska, Jacek Gdański, wiceprezes NFOŚiGW, Marcin Nowicki z Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Piotr Matwiej, doradca zarządu Związku Banków Polskich, Dariusz Daniluk, prezes Banku Ochrony Środowiska S.A., Danuta Grodzicka-Kozak, prezes WFOŚiGW w Gdańsku oraz Marek Zieliński, wiceprezes WFOŚiGW w Poznaniu określali perspektywę rozwoju sektora finansowania ochrony środowiska i zmian w modelach finansowania. Zgodzili się z tym, że finansowanie ochrony środowiska poza klasycznym dotąd wymiarem będzie też obejmowało innowacyjność, powiązania z sektorem B+R, budową bezpieczeństwa energetycznego i rozwoju zielonych sektorów gospodarki.

Panel dyskusyjny podczas konferencji Ochrony Środowiska podczas Targów POL-ECO-SYSTEM 2015.

14.4. Patronaty honorowe

- **IV Międzynarodowe Forum Gospodarki Odpadami w Polsce „SOSEXPO 2015”** (4-5 lutego 2015 r., Pałac Kultury i Nauki, Warszawa). Patronat honorowy nad Forum objął Artur Dąbrowski - Prezes Zarządu WFOŚiGW w Warszawie. Organizatorem SOSEXPO był Zarząd Targów Warszawskich S.A. Podczas 2-dniowego Forum zostały przedstawione różne rozwiązania, technologie, maszyny, urządzenia oraz plany inwestycyjne mające zastosowanie w gospodarce odpadami i ochronie środowiska. SOSEXPO towarzyszyła **IV Ogólnopolska Konferencja Samorządowa pn. „Gospodarka odpadami - wyzwania dla samorządów”**. 4 lutego w dyskusji panelowej „Finansowanie gospodarki odpadami” wziął udział Andrzej Daniluk - Zastępca Prezesa Zarządu WFOŚiGW w Warszawie. Prezes przekazał doświadczenia Funduszu w finansowaniu zadań z zakresu gospodarki odpadami. Głównym celem tej konferencji było poszerzenie wiedzy oraz wymiana doświadczeń w zakresie zbiórki, segregacji i recyklingu odpadów w świetle nowych przepisów prawnych.
- **Dzień Energetyki 2015 w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie** (14 kwietnia 2015 r.). Patronat honorowy nad tym wydarzeniem objął Artur Dąbrowski - Prezes Zarządu WFOŚiGW w Warszawie. Jest to cykliczny projekt stworzony przez Studenckie Koło Naukowe Energetyki, działające przy SGH, który jest skierowany do społeczności studenckiej ze wszystkich warszawskich uczelni. W ciągu intensywnego dnia warsztatów zostało zrealizowanych 10 zajęć przeprowadzonych przez czołowe firmy z sektora energetycznego. Wśród tematyki zajęć znalazły się: warsztaty: 1). „Waste to Energy”, 2). „Ogólna specyfika rynku energetycznego”, 3). „Praca pod napięciem: zarządzanie portfelami w firmie energetycznej”; 4). „Jaką przyszłość ma węgiel w polskiej energetyce”, 5). „Turkish Stream - wyzwania i perspektywy dla Europy”, 6). „Odnawialne Źródła Energii - pompy ciepła”; spotkania: 1). „Innowacje w energetyce - wykorzystanie dronów w naprawie awarii sieci przesyłowych”, 2). „Domy pasywne i rola OZE”, 3). „Handel energią elektryczną i gazem na parkiecie Towarowej Giełdy Energii”; debaty: „Czy potrzeba atomu w polskim miksie energetycznym?”. Całe wydarzenie zostało zakończone debatą

- „Dokąd zmierza polska energetyka - węgiel, atom czy OZE?”, w której wzięły udział osobistości polskiego sektora energetycznego. Podczas całego Dnia Energetyki studenci, w zależności od zainteresowań czy też profilu studiów, mogli uczestniczyć w różnorodnych zajęciach i poszerzyć swoją wiedzę o praktyczne aspekty funkcjonowania sektora energetycznego w Polsce.
- **Uroczystość otwarcia zmodernizowanej stacji uzdatniania wody w Górze Kalwarii** (17 kwietnia 2015 r., Góra Kalwaria) w ramach udzielonej przez Fundusz pożyczki w wysokości 4,8 mln zł na zadanie pn. „Rozbudowa Stacji Uzdatniania Wody Sobików w miejscowości Cendrowice”.
  - **Ekopiknik Rodzinny** (25 kwietnia 2015 r., Zakręt k/Warszawy) z okazji obchodów Dnia Ziemi 2015 przygotowany przez Urząd Gminy Wiązowna.
  - **Konkurs grantowy Fundusz Naturalnej Energii**, w ramach którego nagradzane są najlepsze pomysły na ochronę środowiska naturalnego regionu, zgodnie z przyjętym Programem Społecznej Odpowiedzialności Biznesu przez firmę GAZ-SYSTEM S.A. VI edycja konkursu objęła swym zasięgiem województwa: mazowieckie, dolnośląskie, opolskie, podkarpackie i wielkopolskie.
  - **Szkolenia z zakresu „Opłat za korzystanie ze środowiska, opłat produktowych, opłat za substancje kontrolowane oraz opłat wynikających z ustawy o bateriach i akumulatorach”** (21 maja - Radom, 27 maja - Płock, 10 czerwca - Ciechanów, 15 września - Siedlce, 13 października - Ostrołęka). W spotkaniach wzięły udział przedsiębiorcy, osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą, osoby prowadzące działalność w zakresie wymagającym pozwoleń środowiskowych oraz przedstawiciele innych jednostek organizacyjnych z terenu województwa mazowieckiego. W spotkaniach wzięły udział również przedstawiciele Funduszu, którzy przestawili ofertę programową Funduszu na 2015 r.

14.5. Porozumienia promocyjne

W 2015 r. WFOŚiGW w Warszawie kontynuował realizację podpisanego w dniu 26 lutego 2013 r. **Porozumienia z Fundacją Rozwoju Warszawskiego Ogrodu Zoologicznego „PANDA”**, na mocy którego zobowiązał się do dożywotniej **honorowej adopcji pary orłów bielików** (Mateusza i Nowej - podopiecznych Warszawskiego Ogrodu Zoologicznego). Na Funduszu spoczywał obowiązek pokrycia kosztów utrzymania i pielęgnacji adoptowanych zwierząt oraz części kosztów programów badawczych, którymi objęty został ten gatunek. Honorową adopcję orłów bielików Fundusz sprawował od 26 kwietnia 2007 r., kiedy to po raz pierwszy zostało podpisane stosowne porozumienie, do lipca 2015 r.

Tablica informująca o honorowym patronacie nad orłami bielikami sprawowanym przez WFOŚiGW w Warszawie.

14.6. Konkurs WFOŚiGW w Warszawie pn. „EKOpozytyw MAZOWSZA”

Dla podkreślenia wagi współpracy pomiędzy WFOŚiGW w Warszawie a beneficjentami Rada Nadzorcza i Zarząd WFOŚiGW w Warszawie zorganizował po raz drugi dla swoich klientów konkurs pn. „EKOpozytyw MAZOWSZA”. Celem konkursu jest promowanie działalności podmiotów i instytucji z terenu województwa mazowieckiego, w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które w roku kalendarzowym, poprzedzającym rok ogłoszenia konkursu, w sposób wyróżniający charakteryzowały się największą aktywnością i osiągnięciami w działaniach proekologicznych oraz w budowaniu świadomości ekologicznej wśród mieszkańców Mazowsza. Uczestnikami drugiej edycji konkursu mogły być podmioty, które zrealizowały przedsięwzięcia i zadania w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej o określonych efektach rzeczowych i ekologicznych, ze środków finansowych Funduszu w 2014 r.

O tytuł „EKOpozytyw MAZOWSZA” w **10 kategoriach tematycznych** rywalizowało **36 beneficjentów**. Kapituła Konkursowa przyznała **9 nagród finansowych - każda po 10.000 zł wraz ze statuetkami oraz 27 wyróżnień**. Zwycięzcy odebrali nagrody podczas uroczystego finału konkursu w dniu 8 października 2015 r. w Galerii Porczyńskich - Muzeum Kolekcji im. Jana Pawła II w Warszawie.

Laureaci II edycji konkursu „EKOpozytyw MAZOWSZA”:

I. OCHRONA WÓD

Laureat - Gmina Liw z siedzibą w Węgrowie

Wyróżnienie -

1. Gmina Konstancin-Jeziorna
2. Gmina Kuczbork-Osada
3. Gmina Pionki

II. GOSPODARKA WODNA

Laureat - Gmina Strachówka

Wyróżnienie -

1. Gmina Kotuń
2. Gmina Mochowo
3. Gmina Rząśnik

III. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Laureat - nie wybrano laureata

Wyróżnienie -

1. Parafia Rzymskokatolicka św. Floriana w Mogielnicy
2. Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Kazimierza w Pruszkowie
3. Powiat Makowski

IV. OCHRONA POWIETRZA

Laureat - Gmina Promna

Wyróżnienie -

1. Gmina Miasta Raciąż
2. Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji w Radomiu Sp. z o. o.
3. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. w Mińsku Mazowieckim

V. OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI

Laureat - Związek Gmin Regionu Płockiego

Wyróżnienie -

1. Gmina Tarczyn
2. Gmina Wyszków

VI. EDUKACJA EKOLOGICZNA (jednostki samorządu terytorialnego)

Laureat - Gmina Korytnica

Wyróżnienie -

1. Gmina Andrzejewo
2. Gmina Czerwonka
3. Gmina Krasnosielc

VII. EDUKACJA EKOLOGICZNA (inne podmioty)

Laureat - Fundacja Ośrodka Edukacji Ekologicznej z siedzibą w Warszawie

Wyróżnienie -

1. Fundacja alter eko z siedzibą w Warszawie
2. Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej z siedzibą w Płocku
3. Stowarzyszenie Gmin Turystycznych Pojezierza Gostynińskiego z siedzibą w Łącku

VIII. OCHRONA PRZYRODY

Laureat - Fundacja „Aktywni Razem” z siedzibą w Łącku

Wyróżnienie -

1. Towarzystwo Ochrony Siedlisk „ProHabitat” z siedzibą w Białymstoku
2. Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian” z siedzibą w Warszawie

IX. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW UNIJNYCH

Laureat - Miasto Radom

Wyróżnienie -

1. Gmina Pułtusk
2. Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Nowym Dworze Mazowieckim

X. SAMORZĄD PRZYJAZNY ŚRODOWISKU MAZOWSZA

Laureat - Gmina Długosiodło

Wyróżnienie -

1. Gmina Jabłonna Lacka
2. Gmina Miasta Maków Mazowiecki
3. Gmina Wiązowna

Statuetka w konkursie „EKOpozytyw MAZOWSZA”.

Laureaci i wyróżnieni nagrody odbierali z rąk członków Rady Nadzorczej i Zarządu WFOŚiGW w Warszawie oraz honorowych gości obecnych na uroczystości: Katarzyny Kępkі - Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska, Janiny Ewy Orzelowskiej - Wicemarszałka Województwa Mazowieckiego i Krystiana Szczepańskiego - Zastępcy Prezesa Zarządu NFOŚiGW. W finale konkursu uczestniczyli również dyrektorzy departamentów z Urzędu Marszałkowskiego i Urzędu Wojewódzkiego Województwa Mazowieckiego, dyrektorzy i prezesi największych publicznych instytucji i przedsiębiorstw z terenu Mazowsza, kadra zarządzająca i pracownicy WFOŚiGW w Warszawie oraz beneficjenci nominowani w konkursie w osobach: starostów, burmistrzów, wójtów, prezesów, dyrektorów wraz ze swoimi współpracownikami. Gospodarzami wieczoru byli członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu WFOŚiGW w Warszawie. Patronat medialny nad wydarzeniem objęła TVP Warszawa.

Laureaci II edycji konkursu „EKOpozytyw MAZOWSZA” wraz z członkami Kapituły Konkursowej tj. z Zarządem i Radą Nadzorczą WFOŚiGW w Warszawie.